

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

**CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE**

PROGRAM OBRAZOVANJA ZA STICANJE STRUČNE KVALIFIKACIJE

KOZMETIČKI TEHNIČAR/ KOZMETIČKA TEHNIČARKA ZA MASAŽU I TRETMANE TIJELA

SADRŽAJ

1. OPŠTE INFORMACIJE O PROGRAMU OBRAZOVANJA	2
2. STRUKTURA PROGRAMA OBRAZOVANJA	4
3. MODULI	5
3.1. OSNOVE ANATOMIJE SA FIZIOLOGIJOM	5
3.2. OSNOVE MIKROBIOLOGIJE	19
3.3. ORGANIZACIJA RADA U KOZMETIČKOM SALONU	29
3.4. KOZMETIČKE SIROVINE I PREPARATI	38
3.5. PRIMIJENJENA HEMIJA SA BIOHEMIJOM U KOZMETICI	51
3.6. KOŽA I BOLESTI KOŽE	62
3.7. KOZMETIČKI PREPARATI	74
3.8. KOZMETIČKE PROCEDURE ZA NJEGU TIJELA	89
3.9. UVOD U MASAŽU	97
3.10. KOZMETOTERAPIJSKA MASAŽA TIJELA	107
3.11. KOZMETIČKI FITOPREPARATI	115
3.12. POSLOVNA KULTURA	129
3.13. PREDUZETNIŠTVO	140
3.14. APARATURNI TRETMANI TIJELA	150
3.15. KOZMETOTERAPIJSKE PROCEDURE U TRETMANU CELULITA	164
3.16. PRINCIPI ZDRAVE ISHRANE I OČUVANJA ZDRAVLJA	171
3.17. PRVA POMOĆ	181
3.18. ENGLESKI JEZIK U KOZMETICI	192
4. USLOVI ZA IZVOĐENJE PROGRAMA OBRAZOVANJA	206
5. REFERENTNI PODACI	214

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O PROGRAMU OBRAZOVANJA

NAZIV PROGRAMA OBRAZOVANJA ZA STICANJE STRUČNE KVALIFIKACIJE: KOZMETIČKI TEHNIČAR/ KOZMETIČKA TEHNIČARKA ZA MASAŽU I TRETMANE TIJELA

SEKTOR/ PODSEKTOR PREMA NOK – u: Zdravstvo i socijalna zaštita/Zdravstvo

STANDARD ZANIMANJA NA KOJEM SE PROGRAM OBRAZOVANJA ZASNIVA / NIVO:

- Kozmetički tehničar/ kozmetička tehničarka za masažu i tretmane tijela, nivo IV1

NIVO KVALIFIKACIJE: IV1

TRAJANJE PROGRAMA OBRAZOVANJA: 600 časova

KREDITNA VRIJEDNOST PROGRAMA OBRAZOVANJA: 31

USLOVI ZA UPIS, ODNOSNO UKLJUČIVANJE U PROGRAM OBRAZOVANJA:

- Stečena kvalifikacija nivoa obrazovanja IV1

CILJ PROGRAMA OBRAZOVANJA:

- Osposobljavanje polaznika za dostizanje stručnih i ključnih kompetencija koje su predviđene odgovarajućim standardima zanimanja i standardom kvalifikacija na kojima se zasniva program obrazovanja

USLOVI ZA NAPREDOVANJE I ZAVRŠETAK PROGRAMA OBRAZOVANJA:

- Moduli se realizuju redoslijedom kojim su navedeni u Strukturi programa obrazovanja. Polaznicima se mogu priznati moduli/djelovi modula koji su stečeni kroz obrazovni program u formalnom sistemu obrazovanja.
- Preporučujemo da polaznici/e nakon uspješno završenog programa obrazovanja rade pod nadzorom u trajanju od najmanje godinu dana.

NAČIN PROVJERE

- Provjera ishoda učenja predviđenih programom obrazovanja vrši se na osnovu ispitnog kataloga koji je usvojen za datu stručnu kvalifikaciju. Provjera se sprovodi u skladu sa zakonom.

POVEZANOST SA DRUGIM KVALIFIKACIJAMA I MOGUĆNOST NAPREDOVANJA

- Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Kozmetički tehničar/ Kozmetička tehničarka za masažu i tretmane tijela, povezan je sa stručnim kvalifikacijama Kozmetički tehničar/ Kozmetička tehničarka za tretmane lica, Kozmetičar/ Kozmetičarka za manikir i pedikir, Kozmetičar/ Kozmetičarka za njegu tijela i Šminker/ Šminkerka
- Stručna kvalifikacija Kozmetički tehničar/ Kozmetička tehničarka za masažu i tretmane tijela zajedno sa stručnim kvalifikacijama Kozmetički tehničar/ Kozmetička tehničarka za tretmane lica, Kozmetičar/ Kozmetičarka za manikir i pedikir, Kozmetičar/ Kozmetičarka za njegu tijela i Šminker/ Šminkerka čini obrazovni program Kozmetički tehničar

ISHODI UČENJA

Po završetku programa obrazovanja, polaznik će biti sposoban da:

- Analizira i planira aktivnosti u cilju pripreme za njihovu realizaciju
- Organizuje sopstveni rad i rad osoblja za sprovođenje procedure masaže i tretmana tijela
- Pripremi radno mjesto i resurse za sprovođenje procedure masaže i tretmana tijela

- Izvrši ličnu pripremu za sprovođenje procedure masaže i tretmana tijela
- Izvrši prijem klijenata u kozmetičkom salonu, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije i bontona
- Izvede procedure depilacije
- Izvede kozmetoterapijsku masažu tijela
- Izvede anticelulit procedure
- Izvede aparturne kozmetoterapijske procedure
- Izvede fototerapijske i fotoestetske procedure
- Obavi završne poslove u kozmetičkom salonu
- Izvede nabavku opreme, aparata i repromaterijala
- Izvede finansijsko poslovanje u kozmetičkom salonu
- Vodi radnu dokumentaciju
- Rukovodi osobljem i izvrši nadzor nad poslovima osoblja prilikom izvođenja procedura masaže i tretmana tijela
- Sprovede postupke za kontrolu kvaliteta rada
- Izvrši osnovno održavanje aparata, opreme i pribora za rad
- Obavlja komunikaciju sa saradnicima, poslovnim partnerima i klijentima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Sprovede postupke i mjere za zaštitu na radu, zaštitu zdravlja i okoline

2. STRUKTURA PROGRAMA OBRAZOVANJA

REDNI BROJ	MODUL	BROJ ČASOVA PO OBLICIMA NASTAVE I KREDITNA VRIJEDNOST				
		T	V	P	Σ	KV
1.	Osnove anatomije sa fiziologijom	40	4		44	2
2.	Osnove mikrobiologije	20	2		22	1
3.	Organizacija rada u kozmetičkom salonu	8		25	33	2
4.	Kozmetičke sirovine i preparati	22	8		30	2
5.	Primijenjena hemija sa biohemijom u kozmetici	29	3		32	2
6.	Koža i bolesti kože	29	5		34	2
7.	Kozmetički preparati	20	6		26	1
8.	Kozmetičke procedure za njegu tijela	6		34	40	2
9.	Uvod u masažu	10		34	44	2
10.	Kozmetoterapijska masaža tijela	10		42	52	3
11.	Kozmetički fitopreparati	19	3		22	1
12.	Poslovna kultura	16	10		26	1
13.	Preduzetništvo	10	16		26	1
14.	Aparaturni tretmani tijela	6		54	60	3
15.	Kozmetoterapijske procedure u tretmanu celulita	4		30	34	2
16.	Principi zdrave ishrane i očuvanja zdravlja	16	3		19	1
17.	Prva pomoć	6	20		26	1
18.	Engleski jezik u kozmetici	15	15		30	2
UKUPAN BROJ ČASOVA		286	95	219	600	31

T – Teorijska nastava

V – Vježbe

P – Praktična nastava

Σ - Suma (Ukupan broj časova)

KV – Kreditna vrijednost

3. MODULI

3.1. OSNOVE ANATOMIJE SA FIZIOLOGIJOM

1. Broj časova i kreditna vrijednost:

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
40	4		44	2

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa osnovnim načelima građe i funkcije čovječjeg organizma. Razvijanje sposobnosti opažanja, sistematičnosti, vještine komuniciranja, pravilnog odnosa prema zdravlju i profesionalnoj etici.

3. Ishodi učenja

Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:

1. Uoči osnovnu anatomsku i funkcionalnu organizaciju čovječjeg organizma
2. Upotrijebi osnove latinskog jezika u opisu građe čovječjeg tijela
3. Identifikuje osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike lokomotornog sistema
4. Utvrdi karakterisike tjelesnih tečnosti, krvi i kardiovaskularnog sistema
5. Vrednuje respiratorni sistem kao vitalni organski sistem
6. Identifikuje osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike digestivnog sistema i osnove metabolizma
7. Identifikuje osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike urinarnog i genitalnog sistema
8. Utvrdi ulogu endokrinog sistema u organizmu
9. Identifikuje osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike nervnog sistema
10. Uoči osnovna načela senzornih sistema i senzibiliteta

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Uoči osnovnu anatomsku i funkcionalnu organizaciju čovječjeg organizma	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Imenuje nivoe građe organizma od najjednostavnijeg do najsloženijeg	Nivoi građe organizma: ćelija, tkiva, organ, organski sistem i organizam
2. Definiše različite nivoe građe vrednujući organizam kao nedjeljivu cjelinu	
3. Nabroji organske sisteme obrazlažući njihove osnovne funkcije	Organski sistemi: lokomotorni sistem, kardiovaskularni, respiratorni, digestivni, urinarni, genitalni, endokrini, nervni i sistem čulnih organa
4. Obrazloži osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike humane ćelije	Morfološke karakteristike humane ćelije: oblik, veličina, hemijski sastav i struktura Funkcionalne karakteristike humane ćelije: transport kroz ćelijsku membranu i metaboličke funkcije
5. Razlikuje osnovne anatomske i funkcionalne karakteristike različitih vrsta tkiva	Vrste tkiva: epitelno, potporna tkiva, mišićno i nervno tkivo
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Osnovna anatomska i funkcionalna organizacija čovječjeg organizma - Humana ćelija i tkiva 	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Upotrijebi osnove latinskog jezika u opisu građe čovječjeg tijela	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Primijeni latinske termine u anatomiji iz međunarodno prihvaćene nomenklature	Latinski termini: nazivi djelova i regija tijela, kao i organa
2. Označi na slici glavne djelove tijela i regije na latinskom jeziku	Glavni djelovi tijela: glava, vrat, grudni koš, trbuh, karlica, gornji i donji ekstremiteti
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1 i 2 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Terminologija u anatomiji na latinskom jeziku	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike lokomotornog sistema	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Razlikuje pasivni i aktivni dio lokomotornog sistema	
2. Obrazloži opšte karakteristike kostiju	Opšte karakteristike: oblik, građa i funkcija kostiju
3. Uporedi kosti različitih djelova skeleta	Djelovi skeleta: kosti glave, trupa, gornjih i donjih ekstremiteta
4. Razlikuje podjelu zglobova prema pokretljivosti i broju kostiju u zglobu	Podjela zglobova prema pokretljivosti: nepokretni, slabo pokretni i pokretni zglobovi Podjela zglobova prema broju kostiju: jednostavni i složeni
5. Opiše djelove pokretnog zgloba i vrste pokreta u zglobovima	Djelovi pokretnog zgloba: glavni i pomoćni
6. Navede najvažnije zglobove tijela	Najvažniji zglobovi tijela: donjovilični, zglob ramena, lakta, ručni, kuka, koljena, gornji skočni zglob i zglobovi kičmenih pršljenova
7. Obrazloži morfološke i funkcionalne karakteristike mišića	Morfološke karakteristike mišića: struktura i djelovi mišića Funkcionalne karakteristike mišića: kontraktilnost i ekscitabilnost
8. Prepozna glavne grupe mišića u različitim djelovima tijela navodeći njihove osnovne funkcije	Mišići u različitim djelovima tijela: mišići glave, vrata, trupa, gornjih i donjih ekstremiteta
9. Pokaže na anatomskim modelima/slikama djelove koštano-zglobnog i mišićnog sistema	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 9 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Kost - Zglobovi - Mišići 	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Utvrđi karakteristike tjelesnih tečnosti, krvi i kardiovaskularnog sistema	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Obrazloži značaj vode u organizmu i načine njenog unošenja i gubitka	Značaj vode: održavanje strukture i funkcije svih tkiva (ćelija) Način unošenja: egzogeno i endogeno Način gubitka: vidljivim i nevidljivim putem
2. Razlikuje glavne odjeljke tjelesnih tečnosti	Odjeljci tjelesnih tečnosti: intracelularna i ekstracelularna (intersticijska, intravaskularna i transcelularna) tečnost
3. Analizira osnovne karakteristike krvi i krvnih grupa u ABO i Rh sistemu	Karakteristike krvi: sastav, fizičko-hemijska svojstva i uloge Krvne grupe u ABO sistemu: A, B, AB i O Krvne grupe u Rh sistemu: Rh+ i Rh-
4. Razlikuje mehanizme hemostaze	Mehanizmi hemostaze: spazam krvnog suda, stvaranje trombocitnog čepa i koagulacija krvi
5. Objasni uloge pojedinih djelova kardiovaskularnog sistema	Djelovi kardiovaskularnog sistema: srce i krvni sudovi
6. Opiše osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike srca	Morfološke karakteristike: oblik, veličina, položaj, topografija, izgled, građa, vaskularizacija i inervacija Funkcionalne karakteristike: automatizam i električna aktivnost srca, srce kao pumpa, srčani ciklus i regulacija rada srca
7. Razlikuje tipove krvnih sudova i kretanje krvi u sistemu krvnih sudova	Tipovi krvnih sudova: arterije, vene i kapilari
8. Uporedi anatomske i funkcionalne karakteristike malog i velikog krvotoka	
9. Locira velike arterije i vene tijela na anatomskim modelima/slikama	Arterije: aorta, arterije glave (sljepočna), vrata (zajednička karotidna), arterije ruke i noge Vene: duboke (unutrašnja jugularna vena) i površne vene ruke i noge
10. Razjasni međusobni odnos između kardiovaskularnog i limfnog sistema	Limfni sistem: limfni sudovi i limfni organi
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 10 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 9 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Utvrđi karakteristike tjelesnih tečnosti, krvi i kardiovaskularnog sistema	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none">- Tjelesne tečnosti- Krv- Kardiovaskularni sistem	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Vrednuje respiratorni sistem kao vitalni organski sistem	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Razlikuje funkcionalne djelove disajnog sistema	Funkcionalni djelovi: disajni putevi (sprovođenje vazduha) i pluća (razmjena gasova)
2. Grupiše organe disajnog sistema u gornje i donje disajne puteve	Gornji disajni putevi: nosna šupljina, usna šupljina (pomoćni) i ždrijelo Donji disajni putevi: grkljan, dušnik i dušnice (glavni bronhi)
3. Analizira osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike disajnih puteva i pluća	Morfološke karakteristike: položaj, topografski odnosi, izgled i građa Funkcionalne karakteristike: sprovođenje, prečišćavanje, zagrijavanje i vlaženje vazduha
4. Objasni osnovne fiziološke procese koje obuhvata disanje	Fiziološki procesi: ventilacija pluća, razmjena gasova u plućima, transport gasova putem krvi i regulacija disanja
5. Razlikuje faze respiratornog ciklusa i najvažnije parametre plućne ventilacije	Faze respiratornog ciklusa: udisaj i izdisaj Parametri plućne ventilacije: frekvencija disanja, respiratorni volumen i minutni volumen disanja
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Respiratorni sistem	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike digestivnog sistema i osnove metabolizma	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede organe digestivne cijevi i pridružene žljezdane organe , koristeći anatomsku nomenklaturu	Organi digestivne cijevi: usna šupljina, ždrijelo, jednjak, želudac, tanko i debelo crijevo Pridruženi žljezdani organi: pljuvačne žlijezde, jetra i gušterača
2. Opiše morfološke karakteristike digestivnih organa	Morfološke karakteristike: oblik, veličina, položaj, izgled i građa
3. Razvrsta procese u digestivnoj cijevi tokom varenja	Procesi: mehanička i hemijska obrada hrane
4. Uporedi osnovne karakteristike digestivnih sokova	Digestivni sokovi: pljuvačka, želudačni sok, pankreasni sok, crijevni sok i žuč
5. Objasni funkcije pojedinih organa digestivne cijevi	
6. Nabroji osnovne funkcije jetre	
7. Okarakteriše metabolizam kao osnovni biološki proces	Metabolizam: anabolizam i katabolizam
8. Okarakteriše osnove termoregulacije	Termoregulacija: stvaranje i odavanje toplote i regulacija tjelesne temperature
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Digestivni sistem - Osnove metabolizma - Tjelesna temperatura i termoregulacija 	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike urinarnog i genitalnog sistema	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše morfološke karakteristike organa urinarnog sistema	Organi urinarnog sistema: bubreg, mokraćovod, mokraćna bešika i mokraćna cijev Morfološke karakteristike: oblik, veličina, položaj, izgled i građa
2. Navede osnovne funkcije bubrega	Funkcije bubrega: ekskretorna, održavanje konstantnosti zapremine vanćelijske tečnosti, normalne koncentracije elektrolita, konstantnosti krvnog pritiska i acido-bazne ravnoteže
3. Imenuje unutrašnje i spoljašnje ženske i muške polne organe koristeći anatomsku terminologiju	Ženski polni organi: unutrašnji (jajnik, jajovod, materica i rodnica) i spoljašnji (stidnica, predvorje rodnice, Bartolinijeve žlijezde, dražica) Muški polni organi: unutrašnji (sjemеник, pasjemanik, sjemenovod, briznik, sjemena kesica, kestenjača i Kuperove bulbo-uretralne žlijezde) i spoljašnji (polni ud i mošnice)
4. Uporedi funkcije ženskih i muških polnih organa	
5. Razlikuje sekundarne polne karakteristike žene i muškarca	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Urinarni sistem - Genitalni sistem 	

Ishod 8 - Polaznik će biti sposoban da Utvrđi ulogu endokrinog sistema u organizmu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše karakteristike endokrinih žlijezda i hormona	
2. Opiše položaj pojedinih endokrinih žlijezda u organizmu	Endokrine žlijezde: hipofiza, štitna, paraštitna, nadbubrežna, endokrina gušterača i polne žlijezde
3. Objasni značenje osovine hipotalamus-hipofiza-periferne žlijezde	
4. Imenuje hormone pojedinih endokrinih žlijezda	
5. Navede fiziološka dejstva hormona	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Endokrini sistem	

Ishod 9 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike nervnog sistema	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni značaj nervnog sistema u funkcionisanju organizma kao cjeline	
2. Razlikuje osnovne komponente u organizaciji nervnog sistema	Komponente: aferentna (senzorna), integraciona i eferentna (motorna)
3. Razlikuje morfološku i funkcionalnu podjelu nervnog sistema	Morfolološka podjela: centralni i periferni nervni sistem Funkcionalna podjela: somatski i autonomni nervni sistem
4. Objasni osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike centralnog nervnog sistema	Centralni nervni sistem: mozak i kičmena moždina
5. Objasni osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike perifernog nervnog sistema	Periferni nervni sistem: moždani i kičmeni nervi
6. Pokaže djelove refleksnog luka na modelu, obrazlažući refleksnu aktivnost nervnog sistema	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 6 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Nervni sistem	

Ishod 10 - Polaznik će biti sposoban da Uoči osnovna načela senzornih sistema i senzibiliteta	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni opšti plan organizacije senzornih sistema	Plan organizacije senzornih sistema: periferni, sprovodni i centralni dio senzornog sistema
2. Razlikuje podjelu receptora u odnosu na vrstu draži i položaj receptora	
3. Razlikuje somatosenzorni sistem i specijalne senzorne sisteme (čula)	Somatosenzorni sistem: površinski i duboki senzibilitet
4. Opiše osnovne karakteristike senzibiliteta dodira, pritiska, bola i temperature	
5. Razlikuje osnovne karakteristike čula vida, sluha, ravnoteže, mirisa i ukusa	
6. Analizira osnovne morfološke i funkcionalne karakteristike kože	
7. Pokaže strukturne elemente kože na modelu/slici	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 7 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Somatosenzorni sistem - Sistem čulnih organa 	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Osnove anatomije sa fiziologijom koncipiran je tako da omogućava izvođenje teorijske nastave (sa vježbama), koja je važna pretpostavka za uspješnu praksu. U skladu sa savremenim tendencijama integrisane su dvije bazične medicinske discipline, anatomija i fiziologija, čije uporedno izučavanje omogućava racionalniji pristup učenju i efikasnije učenje.
- Savremeni kontekst tehnološkog razvoja mijenja stavove i načine učenja polaznika, kao i uloge nastavnika/instruktor. U novoj ulozi nastavnika/instruktor, kao moderatora, savjetnika i saradnika, potrebno je koristiti raznovrsne oblike (frontalni, timski, grupni, rad u paru i individualni) i metode rada (predavanja, razgovora, demonstracije i interaktivne metode rada)
- U obuci polaznika potrebno je uzeti u obzir karakteristike grupe, te strategije i taktike rada sa odraslima: mala grupa, konkretni ciljevi (primjenjiva znanja), s obzirom na prethodno iskustvo odraslih transfer učenja nije automatski pa je instrukcije za učenje potrebno prenijeti u dnevnu praksu.
- U cilju dostizanja ishoda učenja iz oblasti anatomije poželjno je posmatrati što više odabranih ilustracija (slika, crteža, histoloških preparata) i anatomskih modela, a iz oblasti fiziologije koristiti sheme, tabele, funkcionalne modele i simulacije fizioloških procesa preko video klipova sa interneta.
- Interaktivnost u nastavi povećava se upotrebom odabranih multimedijalnih sadržaja koji se mogu prikazivati na interaktivnoj tabli, kao i upotrebom aplikacija za mobilni telefon, naročito sa 3D prikazom pojedinih djelova čovječjeg tijela i kvizova.
- Upućivanje na očiglednu svrsishodnost usvajanja znanja iz anatomije i fiziologije ukazuje na povezanost teorije i prakse tj. povezanosti znanja i pojava sa kojima će se polaznik sresti u radu i životu.
- Potrebno je prihvatiti individualne razlike polaznika, podsticati stručnost i izazov, promovisati samoposmatranje i odgovornost i prihvatiti stav da se unapređenje kompetencija nastavlja kroz cjeloživotno učenje.
- Koristiti preporučeni udžbenik kao siguran vodič za učenje.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Šćepanović, D.; Šćepanović Mihailović, B., Anatomija sa fiziologijom, udžbenik za prvi razred srednje medicinske škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2015.
- Resursi sa interneta
- Aplikacije za mobilni telefon iz oblasti anatomije i fiziologije čovjeka

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
3.	Grafoskop	1
4.	Anatomski i funkcionalni modeli različitih organa i organskih sistema	po 1 za svaki organ i sistem
5.	Anatomske karte/slike različitih organa i organskih sistema	po 1 za svaki organ i organski sistem

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u govornom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti anatomije i fiziologije, sposobnost prepoznavanja i razlikovanja različitih tipova tekstova za pretragu, prikupljanje i procesuiranje informacija, izražavanje vlastitih argumenata i zaključaka i razvijanje kritičkog mišljenja iz stručnih oblasti)
- Komunikacija na stranom jeziku (upotreba osnova međunarodno prihvaćene stručne terminologije na latinskom jeziku, kao i razumijevanje stručne terminologije na engleskom jeziku iz oblasti anatomije i fiziologije, u usmenom i pisanom obliku, prilikom istraživanja na internetu, korišćenje literature na engleskom jeziku i uputstava proizvođača preparata i opreme, kao i razvijanje interesovanja i radoznalosti za jezike i međukulturnu komunikaciju)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije iz oblasti nauke i tehnologije (razvijanje logičkog i prostornog mišljenja i donošenja zaključaka prilikom analize fizioloških parametara, međusobnih odnosa i lociranja anatomskih struktura u čovječjem organizmu, kao i izražavanje formulama, dijagramima, tabelama, shemama i modelima; razvijanje vještine korišćenja naučnih podataka u cilju donošenja zaključaka i odluka na osnovu dokaza)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti anatomije i fiziologije, uz formiranje kritičkog stava prema dostupnim informacijama i prepoznavanje relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (podsticanje polaznika na korišćenje što većeg broja čula u procesu saznavanja, na samostalan rad i istrajnost u učenju kroz motivaciju i želju za primjenom ranije stečenih znanja i životnog iskustva; razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; izrada seminarskih radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnike istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja, tolerancije prema različitim stavovima, kulture dijaloga, poštovanja tuđeg integriteta, odgovornosti i osjećaja empatije; podsticanje timskog rada tokom nastave u cilju konstruktivne komunikacije i interesovanja za interkulturalnu komunikaciju)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative, procjene i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno i u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (podsticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i emocija u domenu različitih kultura, uključujući modernu kulturu, koje se mogu prenijeti na profesionalni nivo; poštovanje različitosti i kulturne ekspresije, pozitivan odnos prema umjetnosti i kultivisanje estetskih kapaciteta, etički odnos prema tijelu i dr.)

3.2. OSNOVE MIKROBIOLOGIJE**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
20	2		22	1

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa osnovnim obilježjima sterilizacije i dezinfekcije, vrstama infekcija i zaraznih bolesti, imunološkim sposobnostima i patogenim vrstama mikroorganizama. Razvijanje sistematičnosti i tačnosti, preciznosti, urednosti, pozitivnog odnosa prema sopstvenom zdravlju i zdravlju drugih.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Analizira opšte pojmove iz mikrobiologije i opšte bakteriologije
2. Identifikuje uticaj spoljašnjih agenasa na bakterije
3. Analizira ekološka i epidemiološka obilježja mikroba
4. Uoči značaj imunoloških sposobnosti organizma čovjeka
5. Analizira bakterije koje su najčešći uzročnici oboljenja kože kod čovjeka
6. Identifikuje viruse koji su najčešći uzročnici oboljenja kože kod čovjeka
7. Analizira gljive koje su najčešći uzročnici oboljenja kože kod čovjeka

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Analizira opšte pojmove iz mikrobiologije i opšte bakteriologije	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni opšte pojmove i podjelu mikrobiologije	Opšti pojmovi: mikrobiologija, mikroorganizam, epidemiologija, imunologija, virusologija, mikologija i dr.
2. Objasni podjelu i osnovne oblike bakterija	Osnovni oblici bakterija: loptasti - koke, štapičast - bacili, spiralni i prelazni
3. Opiše sastavne elemente bakterijske ćelije	Sastavni elementi: omotač, citoplazma, citoplazmatske inkluzije, jedarni ekvivalent i izrasline bakterijske ćelije
4. Objasni pojam ishrane, metabolizma i podjelu enzima , u skladu sa procesom disimilacije i asimilacije	Podjela enzima: egzoenzimi i endoenzimi
5. Objasni oblike razmnožavanja i faktore koji utiču na razmnožavanje bakterija	Oblici razmnožavanja: prosta dioba, multipla dioba, paraseksualno razmnožavanje, pupljenje, egzospore i fragmentacija Faktori: temperatura, vlažnost, hrana, ugljen-dioksid (CO ₂), osmotski pritisak i pH
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Uvod u mikrobiologiju - Opšta bakteriologija 	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje uticaj spoljašnjih agenasa na bakterije	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše pojam asepse, sterilnosti i dezinfekcije kroz metode suve i vlažne sterilizacije	Suva: opaljivanje, spaljivanje, žarenje i suva toplota Vlažna: pasterizacija, frakciona sterilizacija, Kohov lonac i autoklav
2. Razlikuje fizičke agense sterilizacije	Fizički agensi: temperatura, ultraljubičasti jonizujuć zraci, osmotski pritisak i supersonične vibracije
3. Opiše postupak kontrole sterilizacije	
4. Objasni mehanizme djelovanja hemijskih agenasa na bakterijsku ćeliju koja napada organizam čovjeka	Mehanizmi djelovanja hemijskih agenasa: denaturacija proteina, izmjena funkcije ovojnice bakterije, interferencije sa prostetičnim grupama enzima, hemijski antagonizam i dr.
5. Navede najznačajnije dezinficijense koji se koriste za dezinfekciju kože, instrumenata i radnih površina	Dezinficijensi: kisjeline, alkalije, alkoholi, deterdženti, fenoli, halogeni elementi, soli teških metala, teški metali i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Uticaj spoljašnjih agenasa na bakterije	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Analizira ekološka i epidemiološka obilježja mikroba	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše rasprostranjenost mikroorganizama	Rasprostranjenost mikroorganizama: zemlja, voda, vazduh, hrana, biljke i životinje
2. Opiše mikrofloru, mikrofaunu i sterilne sredine u zdravom organizmu čovjeka	Mikroflora i mikrofauna: koža, nos, nazofarinks i digestivni trakt Sterilne sredine: krv i tkivo
3. Objasni pojam i vrste infekcije	Vrste infekcija: egzogena, endogena, primarna, sekundarna, opšta, generalizovana, sepsa, reinfekcija, inaparentna i intrahospitalna
4. Objasni vrste, simptome i posljedice zaraznih bolesti	Vrste: manifestna, atipična i abortivna Simptomi: opšti i specifični Posljedice: kliconoštvo, morfološke promjene i dr.
5. Navede faktore i načine nastanka zaraznih bolesti kod čovjeka	
6. Objasni puteve prenošenja zaraznih bolesti	Putevi prenošenja: aerogeni, fekalno - oralni, kontaktni i transmisivni
7. Opiše mjere sprečavanja zaraznih bolesti	
8. Opiše faktore patogenosti i virulenciju mikroorganizama	Faktori patogenosti: faktori invazivnosti i faktori toksičnosti
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Ekologija mikroorganizama - Osnovi epidemiologije zaraznih bolesti 	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Uoči značaj imunoloških sposobnosti organizma čovjeka	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše pojam imunologije i otpornosti organizma čovjeka	
2. Razlikuje nespecifičnu i specifičnu otpornost organizma čovjeka	
3. Objasni spoljašnje i unutrašnje faktore nespecifične otpornosti organizma čovjeka	Spoljašnji faktori: koža i sluzokoža Unutrašnji faktori: fagociti i komplement
4. Opiše pojam antigena i ulogu organa imunog sistema	
5. Opiše humoralni i ćelijski imuni odgovor	
6. Objasni građu i klase antitijela	Klase antitijela: IgG, IgM, IgA, IgE, IgD
7. Opiše oblike rane i kasne preosjetljivosti organizma čovjeka	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Imunološke sposobnosti organizma čovjeka	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Analizira bakterije koje su najčešći uzročnici oboljenja kože kod čovjeka	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše karakteristike bakterija Stafilokokus aureus (Staphylococcus aureus) i Stafilokokus epidermidis (Staphylococcus epidermidis)	Karakteristike: morfološke, kulturelne, biohemijske, toksične, patogene, imunološke, epidemiološke, profilaktičke i dijagnostičke
2. Opiše karakteristike bakterije Streptokokus piogenes (Streptococcus pyogenes)	Karakteristike: morfološke, kulturelne, biohemijske, toksične, patogene, imunološke, epidemiološke, profilaktičke i dijagnostičke
3. Uporedi građu Stafilokoke aureus i Streptokokus piogenes korišćenjem trajnog mikroskopskog preparata bakterija	
4. Opiše karakteristike bakterije Najserija gonoreje (Neisseria gonorrhoeae)	Karakteristike: morfološke, kulturelne, biohemijske, toksične, patogene, imunološke, epidemiološke, profilaktičke i dijagnostičke
5. Opiše karakteristike različitih vrsta enterobakterija	Vrste enterobakterija: Ešerihija koli (Escherichia coli) i Salmonela (Salmonellae) Karakteristike: morfološke, kulturelne, biohemijske, toksične, patogene, imunološke, epidemiološke, profilaktičke i dijagnostičke
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 4 i 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 3 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Specijalna bakteriologija	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje viruse koji su najčešći uzročnici oboljenja kože kod čovjeka	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše karakteristike virusa	Karakteristike: veličina, građa, hemijski sastav, umnožavanje, interferencija i tropizam
2. Opiše karakteristike HIV – virusa (Virus humane imunodeficijencije)	Karakteristike: osobine, patogenost, kliničke manifestacije, imunitet i zaštita
3. Opiše karakteristike različitih vrsta Herpesvirusa	Vrste Herpesvirusa: Virus herpes simpleks (Virus herpes simplex) i Virus varičela – zoster (Virus varicella – zoster)
4. Opiše karakteristike različitih vrsta hepatitisa	Vrste hepatitisa: Hepatitis – A –virus, Hepatitis – B – virus i Hepatitis – C – virus
5. Opiše karakteristike Humanog papiloma virusa (HPV)	Karakteristike: osobine, patogenost, kliničke manifestacije, imunitet i zaštita
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Opšta i specijalna virusologija	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Analizira gljive koje su najčešći uzročnici oboljenja kože kod čovjeka	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše karakteristike gljiva	Karakteristike: morfološke, kulturelne, biohemijske, toksične, patogene, imunološke, epidemiološke, profilaktičke i dijagnostičke
2. Opiše osobine dermatofita i njihove grupe	Grupe: trihofiton, mikrosporium i epidermofite
3. Opiše osobine gljiva iz roda Trihofiton (Trichophyton), Mikrosporium (Microsporium) i Epidermofiton (Epidermophyton)	
4. Opiše karakteristike Kandidate albicans i Kandidate species (Candida albicans i Candida species)	Karakteristike: morfološke, kulturelne osobine, antigena građa, patogenost, epidemiologija i dijagnoza
5. Pokaže strukturne elemente Kandidate albicans i Kandidate species, na slici	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 5 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Osnove mikologije	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Osnove mikrobiologije koncipiran je tako da omogućava izvođenje teorijske nastave (sa vježbama), koja je važna pretpostavka za uspješnu praksu. Ishode treba dostizati postepeno.
- Savremeni kontekst tehnološkog razvoja mijenja stavove i načine učenja polaznika, kao i uloge nastavnika/instruktor. U novoj ulozi nastavnika/instruktor, kao moderatora, savjetnika i saradnika, potrebno je koristiti raznovrsne oblike (frontalni, timski, grupni, rad u paru i individualni) i metode rada (predavanja, razgovora, demonstracije i interaktivne metode rada).
- Interaktivnost u nastavi povećava se upotrebom odabranih multimedijalnih sadržaja koji se mogu prikazati na interaktivnoj tabli, kao i upotrebom aplikacija za mobilni telefon.
- Ovaj modul omogućava polaznicima usvajanje znanja iz mikrobiologije i upućuje ih na povezivanje teorije i prakse, odnosno povezivanje znanja i pojava sa kojima će se sretati u radu i životu.
- Prilikom realizacije ovog modula polaznike treba motivisati na aktivno učenje, samostalni i timski rad, sa uključivanjem svih polaznika. Značaj ovog modula se ogleda u tome što kroz teorijsku nastavu koju konstantno prate raspoloživa didaktička sredstva polaznici stiču znanja koja se mogu primijeniti na druge stručne module kao što je Koža i bolesti kože.
- Koristiti preporučeni udžbenik kao siguran vodič za učenje.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Radulović, Š. Mikrobiologija sa epidemiologijom, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2012.
- Stajić, S. Mikrobiologija za zdravstvenu struku, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Sarajevo, 1983.
- Berger - Jekić, O.; Jovanović, M.; Marković, Lj, Mikrobiologija sa parazitologijom i epidemiologijom, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2005.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
3.	Mikroskop	9
4.	Komplet trajnih mikroskopskih preparata	9
5.	Slike i šeme različitih vrsta mikroorganizama	po 1 za svaki mikroorganizam

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u govornom i pisanom obliku, pravilnim formulisanjem pojmova iz oblasti mikrobiologije, sposobnost prepoznavanja i razlikovanja različitih tipova tekstova za pretragu, prikupljanje i procesuiranje informacija, izražavanje zaključaka na uvjerljiv način i razvijanje kritičkog mišljenja iz stručnih oblasti)
- Komunikacija na stranom jeziku (upotreba osnova međunarodno prihvaćene stručne terminologije na latinskom jeziku u usmenom i pisanom obliku)

- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama (razvijanje logičkog i prostornog mišljenja i donošenja zaključaka prilikom analize imunoloških sposobnosti organizma; biohemijskih i toksičnih osobina mikroorganizama; razvijanje vještine korišćenja naučnih podataka u cilju donošenja zaključaka i odluka na osnovu dokaza) i izražavanje (grafikonima, dijagramima, šemama i slikama)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono - komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti mikrobiologije, uz formiranje kritičkog stava prema dostupnim informacijama i prepoznavanje relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; izrada zadataka, seminarskih radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg intergjeta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju prilikom realizacije praktičnih vježbi i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje kreativnosti, kao i vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)

3.3. ORGANIZACIJA RADA U KOZMETIČKOM SALONU**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
8		25	33	2

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa pripremnim i završnim poslovima u kozmetičkom salonu, profesionalnim likom kozmetičara, metodama dezinfekcije i sterilizacije, kao i sortiranjem i odlaganjem otpada. Osposobljavanje za pripremu materijala i pribora potrebnog za izvođenje kozmetičkih procedura, ličnu pripremu i prijem klijenta, kao i sprovođenje mjera dezinfekcije i sterilizacije. Razvijanje marljivosti, organizacionih i komunikacionih sposobnosti, timskog rada, kao i svijesti o značaju zaštite na radu i očuvanja životne sredine.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Izvrši pripremu radnog prostora i resursa za rad u kozmetičkom salonu
2. Izvrši ličnu pripremu za rad u kozmetičkom salonu
3. Izvrši prijem i zbrinjavanje klijenta u kozmetičkom salonu
4. Primijeni metode dezinfekcije i sterilizacije radnog prostora i pribora u kozmetičkom salonu
5. Sprovede završne aktivnosti u kozmetičkom salonu

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši pripremu radnog prostora i resursa za rad u kozmetičkom salonu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše potrebne prostorne uslove za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu	Prostorni uslovi: prostor za prijem klijenata i odlaganje garderobe, kabina za pregled, kabine za izvođenje tretmana lica, kabine za izvođenje depilacije i tretmana tijela, kabine za izvođenje masaže, kabine za izvođenje manikir i pedikir procedura, kabina za izvođenje procedure šminkanja i sanitarni čvor
2. Objasni značaj estetike prostora u kozmetičkom salonu	Estetika prostora: usklađene boje zidova, skladan namještaj i dr.
3. Navede potrebnu kozmetičku opremu za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu	Kozmetička oprema: sto i stolice za smještaj klijenta, paravan, kozmetički ležaj, kozmetička stolica, pedikir fotelja, manikir sto, šminkerska stolica, šminkerski sto sa ogledalom, ring rasvjeta i pomoćna kozmetička kolica
4. Objasni namjenu pribora i materijala za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu	Pribor: špatule (drvene i plastične), četke, pincete, makazice, češljčići za obrve, četkice za farbanje trepavica, četkice za dekorativne preparate, potiskivači zanoktica, cangle za zanoktice, cangle za nokte, turpije za oblikovanje i poliranje noktiju i turpije za pete Materijal: pamučna vata, sterilna gaza, trake za depilaciju, peškiri, frotiri, kozmetička traka, kozmetička folija, vaga, santimetarska traka, vakuum kese, higijenski veš, higijenski ubrusi, higijenske rukavice i zaštitne maske
5. Objasni namjenu aparata za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu	Aparati: kozmetička lupa, topilice za hladni vosak, topilice za topli vosak, termo maska, vapozone, termo maska, aparat za jonoforezu, D'arsonval, aparat za oksigenaciju, ultrazvučni aparat za lice i tijelo, UV ili LED lampa, kadica za pedikir, sterilizator, aparat za neinvazivnu mezoterapiju i aparat za elektromišićnu stimulaciju
6. Opiše postupak prilagođavanja radnih uslova za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu, u cilju obezbjeđivanja komfora klijentu	Postupci prilagođavanja radnih uslova: provjetranje prostorija, podešavanje adekvatnog osvijetljenja, temperature i muzike
7. Opiše postupak pripreme radne površine za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu	Priprema radne površine: postavljanje navlake, peškira i ubrusa na kozmetički ležaj i postavljanje preparata na kozmetička kolica
8. Prepozna pribor, materijal i aparate za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu, na zadatom primjeru	

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da izvrši pripremu radnog prostora i resursa za rad u kozmetičkom salonu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
9. Demonstrira postupak pripreme radne površine za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu, na zadanom primjeru	
10. Demonstrira postupak pripreme resursa za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu, na zadanom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi od 8 do 10 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Priprema radnog prostora i resursa za rad u kozmetičkom salonu	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši ličnu pripremu za rad u kozmetičkom salonu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše odgovarajući estetski i higijenski izgled kozmetičara	Estetski i higijenski izgled: lična higijena, uredna kosa i nokti, skladna šminka, diskretan miris i dr.
2. Opiše značaj estetske usklađenosti uniforme kozmetičara u kozmetičkom salonu	
3. Opiše pravila ponašanja kozmetičara u kozmetičkom salonu prilikom izvođenja kozmetičkih procedura	Pravila ponašanja kozmetičara: poštovanje ličnosti klijenta, uvažavanje kulturoloških različitosti, vođenje razgovora umjerenim tonom, izbjegavanje ličnih i neprimjerenih tema, fokusiranost na izvođenje procedura i dr.
4. Objasni značaj posjedovanja ličnih osobina i vještina za izvođenje kozmetičkih procedura	Lične osobine i vještine: ljubaznost, strpljivost, staloženost, preciznost, pedantnost, kreativnost, spretnost, usklađenost pokreta ruku, osjećaj za usklađivanje boja i dr.
5. Objasni značaj pranja i dezinfekcije ruku prije i nakon izvođenja kozmetičkih procedura	
6. Objasni značaj korišćenja zaštitne opreme prilikom izvođenja kozmetičkih procedura	Zaštitna oprema: higijenske rukavice i zaštitna maska
7. Prezentuje postupke lične pripreme za izvođenje kozmetičkih procedura, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 7 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Lična priprema za rad u kozmetičkom salonu	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši prijem i zbrinjavanje klijenta u kozmetičkom salonu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	
1. Opiše načine komunikacije prilikom dočeka i ispraćaja klijenta u kozmetičkom salonu	
2. Objasni značaj primjene pravila bontona u kozmetičkom salonu prilikom dočeka i ispraćaja klijenta	
3. Opiše postupke obezbjeđivanja komfora i zbrinjavanja klijenta prilikom prijema i nakon izvršene kozmetičke procedure	Postupci obezbjeđivanja komfora: preuzimanje kaputa i torbe, smještaj u čekaonici, ponuda časopisa, ponuda osvježena i dr. Postupak zbrinjavanja klijenta: skidanje kozmetičke trake, uklanjanje zaštitnih ubrusa, vraćanje nakita, dodavanje garderobe i dr.
4. Demonstrira prijem i ispraćaj klijenta u kozmetičkom salonu, primjenjujući pravila bontona, u simuliranoj situaciji	
5. Navede moguće situacije nezadovoljstva klijenta izvršenom kozmetičkom procedurom i načine za prevazilaženje problema	
6. Navede pravila dobre organizacije prilikom planiranja i zakazivanja kozmetičkih procedura	
7. Objasni postupak i značaj vođenja evidencije podataka u ličnom kartonu , o posjetama klijenata i izvedenim kozmetičkim procedurama	Podaci u ličnom kartonu: lični podaci o klijentu, kozmetička dijagnoza kože, datumi posjeta, vrste svih urađenih kozmetičkih tretmana i dr.
8. Demonstrira zakazivanje i planiranje rasporeda kozmetičkih procedura, u simuliranoj situaciji	
9. Demonstrira postupak vođenja evidencije o posjetama klijenata i izvedenim kozmetičkim procedurama, u odgovarajućoj formi, na zadatom primjeru	
10. Popuni lični karton klijenta, u odgovarajućoj formi, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5, 6 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4, 8, 9 i 10 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Prijem i zbrinjavanje klijenata u kozmetičkom salonu	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni metode dezinfekcije i sterilizacije radnog prostora i pribora u kozmetičkom salonu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni pojam dezinfekcije	
2. Objasni metode dezinfekcije pribora i materijala koji se koristi za izvođenje kozmetičkih procedura	Metode dezinfekcije: mehanička (čišćenje, pranje i dr.), fizička i hemijska
3. Opiše razliku između dezinfekcionih sredstava koji se koriste za kožu, površine i predmete	Dezinfekciona sredstva: formalin, etil-alkohol 70%, asepsol, primosept, povidon-jodid i dr.
4. Demonstrira postupak dezinfekcije pribora za izvođenje kozmetičkih procedura odgovarajućom metodom, na zadatom primjeru	
5. Objasni pojam sterilizacije	
6. Objasni različite metode sterilizacije pribora koji se koristi za izvođenje kozmetičkih procedura	Metode sterilizacije: fizička i hemijska
7. Opiše osnovne metode kontrole sterilizacije	Metode kontrole sterilizacije: fizičke metode, hemijske metode i bakteriološke metode
8. Demonstrira postupak sterilizacije pribora i materijala koji se koristi za izvođenje kozmetičkih procedura odgovarajućom metodom, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5, 6 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Dezinfekcija i sterilizacija radnog prostora i pribora u kozmetičkom salonu	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Sprovede završne aktivnosti u kozmetičkom salonu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni značaj održavanja radnog prostora urednim nakon izvedenih kozmetičkih procedura	
2. Objasni značaj i mjere zaštite životne sredine	
3. Opiše završne aktivnosti u kozmetičkom salonu, nakon izvođenja kozmetičkih procedura	Završne aktivnosti: raspremanje radne površine, sortiranja i pranje upotrijebljenih resursa, odlaganje otpada i dr.
4. Navede karakteristike različitih vrsta otpada	Vrste otpada: otpad u zavisnosti od mjesta i porijekla nastanka (komunalni otpad, komercijalni otpad i biomedicinski otpad) i otpad u zavisnosti od njegovog uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu
5. Navede različite vrste otpadnog materijala u kozmetičkom salonu	Vrste otpadnog materijala: ambalaže upotrijebljenih preparata za izvođenje kozmetičkih procedura, ambalaže dezinfekcionih sredstava, upotrijebljeni higijenski ubrusi, kese za pedikir kadicu, rukavice i zaštitne maske, upotrijebljeni pribor i dr.
6. Objasni značaj pravilnog sortiranja i odlaganja otpada	
7. Demonstrira postupak raspremanja radnog prostora nakon izvođenja kozmetičkih procedura, na zadatom primjeru	
8. Demonstrira postupak pravilnog sortiranja i odlaganja otpada, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Završne aktivnosti u kozmetičkom salonu	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Organizacija rada u kozmetičkom salonu koncipiran je tako da polaznicima omogućava sticanje teorijskih i praktičnih znanja i vještina iz ove oblasti. Prilikom realizacije ovog modula nastavnik/instruktor treba da istakne značaj ličnog izgleda kozmetičara i poštovanja pravila bontona, kao i važnost sprovođenja mjera asepse i antiseptičke pripreme pripremih i završnih poslova u kozmetičkom salonu.
- U obuci polaznika potrebno je uzeti u obzir karakteristike grupe, interesovanja i očekivanja. U skladu sa tim moguće je prilikom realizacije modula prilagoditi grupi dinamiku rada, kontinuitet izvođenja, a određene sadržaje detaljnije obraditi.
- Preporučuje se upotreba internet prezentacija, diskusija i simulacija u cilju boljeg razumijevanja teorijskih znanja. Nastava treba da bude aktivna sa uključivanjem svih polaznika.
- Praktični dio nastave treba realizovati u kabinetima za praktičnu nastavu koji su opremljeni preporučenim materijalnim uslovima. Polaznike treba podijeliti u grupe ili u parovima, ali tako da u simuliranoj situaciji svaki polaznik samostalno demonstrira zadatu ulogu i dobije traženi rezultat. Nastavnik/instruktor treba da podstiče problemsku nastavu u kojoj navodi polaznike da sami dolaze do zaključaka prilikom rješavanja problema, čime im omogućava povezivanje teorijskih znanja sa praktičnom primjenom.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Mazić S.; Kovčić B.; Marković J., Estetska nega 1, Zavod za udžbenike Beograd, 1996.
- Nikitović M., Vodič kroz profesionalnu kozmetiku, Asograf, Novi Sad, 2000.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
3.	Kozmetički ležaj i stolica	po 1
4.	Pomoćna kozmetička kolica	1
5.	Kozmetička lupa	6
6.	Oprema za manikir i pedikir (sto za manikir i stolica, pedikir fotelja i stolica)	po 1
7.	Oprema za šminkanje (šminkerska stolica, šminkersko ogledalo sa policom, ring rasvjeta)	po 1
8.	Suvi i UV sterilizator	po 1
9.	Paravan	1
10.	Aparati za lice (D'arsonval, vapozone, termo maska, ultrazvučni aparat za lice, aparat za jonoforezu, ultrazvučna špatula, aparat za neinvazivnu mezoterapiju, aparat za oksigenaciju)	po 1
11.	Aparati za tijelo (ultrazvučni aparat za tijelo, aparat za elektromišićnu stimulaciju, aparat za neinvazivnu mezoterapiju, IC lampa, Biopton lampa)	po 1

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
12.	Ostali aparati (topilica za hladni vosak, topilica za topli vosak, kadica za pedikir, UV/LED lampa, stona lampa, muzički uređaj)	po 1
13.	Pribor za kozmetičke tretmane (špatule, cangle, kliješta, makazice, turpije, potiskivači, pincete, četkice za šminkanje, četkice za maske, vaga, santimetarska traka)	po potrebi
14.	Potrošni preparati (kozmetičko mlijeko, losion, pjena, gel, tonik, piling za lice, krema, serum, maska za lice, kontaktni gel, piling za tijelo, maske za tijelo, termo gel, pakovanje, buteri, voskovi, šećerna pasta, omekšivač zanoktica, ulje za zanoktice, piling za ruke i stopala, maske za ruke i stopala lakovi za nokte, skidač laka, podloge za šminku, puderi, korektori, sjenke, maskare, rumenila, ruževi, sjajevi, olovke, farbe za farbanje obrva i trepavica, hidrogen)	po potrebi
15.	Potrošni materijal (pamučna vata, sterilna gaza, higijenske rukavice, higijenski ubrusi, peškiri, frotirski pokrivači, frotirske navlake, zaštitne maske, higijenski veš, kozmetička folija, sunderi, kozmetička traka, sredstva za dezinfekciju)	po potrebi

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti estetske njege i poslovne kulture, izražavanjem argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme i dr.)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije iz oblasti poslovne kulture prilikom istraživanja na Internetu; korišćenje literature na engleskom jeziku i dr.)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje logičkog načina razmišljanja i donošenja zaključaka prilikom analize prostornih uslova, upravljanja vremenom i organizacionih poslova i dr.)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti estetske njege i poslovne kulture, prepoznavanjem relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja Interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; izrada zadataka i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg intergjeta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju prilikom realizacije praktičnih vježbi i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative, procjene i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje kreativnosti, kao i vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (razvijanje ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi i životnoj sredini primjenom odgovarajućih kozmetičkih preparata u praktičnom radu, pravilnim odlaganjem otpada nakon izvedenih praktičnih zadataka i dr.)

3.4. KOZMETIČKE SIROVINE I PREPARATI**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
22	8		30	2

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa kozmetičkim sirovinama, oblicima kozmetičkih preparata, kozmetičkim preparatima za depilaciju i njegu tijela, dekorativnim preparatima koji se koriste u procedurama šminkanja i kozmetičkim preparatima za masažu. Osposobljavanje za prepoznavanje sastojaka odabranih kozmetičkih preparata. Razvijanje analitičkog i logičkog mišljenja, sistematičnosti, preciznosti i pozitivnog odnosa prema struci.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Analizira prirodne kozmetičke sirovine
2. Analizira polusintetičke i sintetičke kozmetičke sirovine
3. Uoči karakteristike i značaj aktivnih i pomoćnih supstanci u kozmetičkim preparatima
4. Analizira oblike kozmetičkih preparata
5. Analizira kozmetičke preparate koji se koriste za depilaciju i njegu tijela
6. Analizira dekorativne preparate koji se koriste u proceduri šminkanja*
7. Identifikuje kozmetičke preparate koji se koriste za masažu lica i tijela

* Označeni ishod učenja treba realizovati na informativnom nivou

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Analizira prirodne kozmetičke sirovine	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede vrste biljaka iz kojih se dobijaju biljne droge koje se koriste u kozmetologiji	Vrste biljaka: hamamelis, žalfija, kantarion, borovnica, pšenica, kukuruz, sena, lan, dunja, benzoa, bor i dr. Biljne droge: taninske, sa ugljenim hidratima, smole, balzami, biljni katrani i dr.
2. Objasni dejstvo i upotrebu biljnih droga u kozmetičkim preparatima	Dejstvo: antiseptično, antiinflamatorno, adstringentno, adsorbentno, tonizirajuće, adhezivno, kerotoplastično, keratolitičko i dr. Upotreba: tonici, losioni, vode za usta, puderi, depilatori i dr.
3. Navede tkiva, supstance i proizvode životinjskog porijekla koji se koriste u kozmetologiji	Tkiva: placenta, jajnici, koža, sluznica crijeva i dr. Supstance: kolagen, elastin, keratin, goveđi albumin, albumin jaja i dr. Proizvodi: med, mlijeko, jaja, propolis i matična mliječ
4. Objasni dejstvo i upotrebu supstanci i proizvoda životinjskog porijekla u kozmetičkim preparatima	Dejstvo: hidratantno, antibakterijsko, fungicidno, fungistatsko i epitelizirajuće Upotreba: kreme, losioni, paste za zube i dr.
5. Objasni dejstvo i upotrebu supstanci mineralnog porijekla u kozmetičkim preparatima	Supstance: mineralna ulja, masti, voskovi, bijeli i obojeni pigmenti i jedinjenja silicijuma Dejstvo: emolijentno, adsorbentno, pokrovno, zaštitno i dr. Upotreba: kreme, losioni, ulja, puderi i dr.
6. Navede karakteristike ulja, masti i voskova biljnog i životinjskog porijekla koji se koriste u kozmetologiji	Ulja i masti: maslinovo, bademovo, suncokretovo, avokadovo, kikirikijevo, kokosovo, nevenovo, koštica grožđa, riblje, kakao, ši buter i dr. Voskovi: karnauba, jojobino ulje, cetaceum, lanolin, pčelinji i dr.
7. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu ulja, masti i voskova u kozmetičkim preparatima	Sastav: masti i ulja (trigliceridi – estri glicerola i viših masnih kisjelina – zasićene i nezasićene, voskovi (estri viših masnih kisjelina i viših masnih alkohola) fosfolipidi, enzimi i slobodne više masne kisjeline Dejstvo: emolijentno, zaštitno, hidrofobno i dr. Upotreba: kreme, losioni i ulja
8. Navede moguće neželjene reakcije prilikom korišćenja kozmetičkih preparata koji sadrže prirodne kozmetičke sirovine	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis i kontaktni alergijski dermatitis i dr.

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Analizira prirodne kozmetičke sirovine	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
9. Prepozna različite prirodne kozmetičke sirovine, na zadanom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 9 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Prirodne kozmetičke sirovine	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Analizira polusintetičke i sintetičke kozmetičke sirovine	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojasňjenje označenih pojmova)
1. Opiše karakteristike različitih vrsta polusintetičkih sirovina koje se koriste u kozmetologiji	Vrste polusintetičkih sirovina: hidrogenizovana biljna ulja (ricinusovo, maslinovo, kikiriki ulje), derivati celuloze i dr.
2. Objasni dejstvo i upotrebu polusintetičkih sirovina koje se koriste u kozmetičkim preparatima	Dejstvo: emolijentno, zaštitno, antiinflamaotno dr. Upotreba: kreme, losioni, gelovi i dr.
3. Opiše karakteristike različitih vrsta sintetičkih sirovina koje se koriste u kozmetologiji	Vrste sintetičkih sirovina: sintetičke masti, ulja i voskovi, silikonska ulja i dr.
4. Objasni dejstvo i upotrebu sintetičkih sirovina u kozmetičkim preparatima	Dejstvo: emolijentno, zaštitno i dr. Upotreba: kreme, losioni i dr.
5. Navede moguće neželjene reakcije prilikom korišćenja kozmetičkih preparata koji sadrže polusintetičke i sintetičke kozmetičke sirovine	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis i kontaktni alergijski dermatitis i dr.
6. Prepozna različite vrste sintetičkih i polusintetičkih sirovina, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 6 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Polusintetičke i sintetičke kozmetičke sirovine	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da	
Uoči karakteristike i značaj aktivnih i pomoćnih supstanci u kozmetičkim preparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede karakteristike vitamina i provitamina i njihovo dejstvo i upotrebu u kozmetologiji	<p>Vitaminski i provitaminski: vitamin A, vitamin E, vitamin C, vitamin F i vitamin B, d – pantenol i beta karoten</p> <p>Dejstvo: antioksidativno, emolijentno, regenerativno, ublažavanje hiperpigmentacija i dr.</p> <p>Upotreba: kreme, losioni, tonici, serumi i dr.</p>
2. Opiše dejstvo i upotrebu različitih vrsta algi i ekstrakata u kozmetičkim preparatima	<p>Vrste algi i ekstrakata: zelene, modro zelene, smeđe i crvene alge, karagen ekstrakt, spirulina ekstrakt, kodijum ekstrakt i dr.</p> <p>Dejstvo: emolijentno, biostimulativno, antioksidativno, lipolitičko, hiperemično i dr.</p> <p>Upotreba: kreme, losioni, pakovanja i dr.</p>
3. Opiše dejstvo i upotrebu različitih vrsta biljnih ekstrakata u kozmetičkim preparatima	<p>Vrste biljnih ekstrakata: Aloe vera, nevena, šargarepe, kamilice i dr.</p> <p>Dejstva: emolijentno, antiinflamatorno, regenerativno, antibakterijsko i dr.</p> <p>Upotreba: gelovi, ulja, kreme i dr.</p>
4. Opiše karakteristike površinski aktivnih materija (PAM) i njihove uloge na osnovu hidrofилnolipofilnog balansa (HLB vrijednosti) i sposobnosti disocijacije	<p>Uloge na osnovu hidrofилnolipofilnog balansa (HLB vrijednosti): antipjeneća sredstva, emulgatori, kvaseća sredstva, sredstva za pranje i solubilizatori</p> <p>Uloge na osnovu sposobnosti disocijacije: sredstva za pranje, emulgatori, solubilizatori, adhezivi i sredstva za dezinfekciju</p>
5. Navede moguće neželjene reakcije prilikom korišćenja kozmetičkih preparata koji sadrže PAM	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis i kontaktni alergijski dermatitis i dr.
6. Razlikuje hidrofilne i lipofilne emolijense i mehanizam njihovog dejstva	<p>Hidrofilni emolijensi: humektansi (glicerol, sorbitol, propilenglikol), ovlaživači (aminokiseline, urea, sluzi, hijaluronska kiselina, natrijum hijaluronat i dr.)</p> <p>Lipofilni emolijensi: prirodni (mineralna ulja, masti i voskovi, biljna i životinjska ulja), polusintetički i sintetički</p>
7. Opiše karakteristike i namjenu različitih vrsta ugušćivača koji se koriste u kozmetologiji	<p>Vrste ugušćivača: prirodni, polusintetički i sintetički</p> <p>Namjena: povećanje viskoziteta preparata, sredstva za geliranje, stabilizatori suspenzija i emulzija, hidratacija kože i dr.</p>

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Uoči karakteristike i značaj aktivnih i pomoćnih supstanci u kozmetičkim preparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
8. Navede karakteristike različitih vrsta konzervanasa i antioksidanasa i njihove moguće neželjene reakcije u kozmetičkim preparatima	Vrste konzervanasa: alkoholi, organske i neorganske kiseline, soli, parabeni, etarska ulja i dr. Vrste antioksidanasa: neorganski, organski, prirodni i sintetički Neželjene reakcije: iritacija, kontaktni dermatitis kontaktni alergijski dermatitis i dr.
9. Prepozna različite vrste emolijenasa, vitamina, ugušćivača PAM i sredstava za boju i miris kozmetičkih proizvoda, na zadanom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 9 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Aktivne i pomoćne supstance u kozmetičkim preparatima	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Analizira oblike kozmetičkih preparata	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede oblike kozmetičkih preparata	Oblici kozmetičkih preparata: pravi i koloidni rastvori, emulzije, suspenzije i dr.
2. Opiše karakteristike pravih rastvora koji se koriste kao kozmetički preparati	Pravi rastvori: tonici, adstringentni losioni, odstranjivači lakova za nokte, ulja za čišćenje kože, ulja za masažu i dr.
3. Obajnsi način nastajanja emulzija koje se koriste kao kozmetički preparati	Emulzije: kreme za njegu i zaštitu kože, mlijeka za čišćenje i njegu kože, losioni za njegu i zaštitu kože i dr.
4. Navede vrste emulgatora koji se koriste u kozmetologiji	Vrste emulgatora: površinske aktivne materije, polimerni emulgatori i hidrokoloidi (poliakrilna kiselina i njeni derivati – Carbomeri, arapska guma, derivati celuloze) i dr.
5. Opiše karakteristike koloidnih rastvora koji se koriste kao kozmetički preparati	Koloidni rastvori: gelovi za čišćenje, njegu i zaštitu kože i kose, paste za zube, maske za lice, ugušćivači i stabilizatori emulzija i suspenzija
6. Opiše karakteristike suspenzija koje se koriste kao kozmetički preparati	Suspenzije: tečne podloge za šminku, tečni puderi, sjenke za očne kapke, maskare, maske za lice i dr.
7. Prepozna različite vrste pravih i koloidnih rastvora, emulzija i suspenzija koji se koriste u kozmetologiji, na zadatom primjeru	
8. Pokaže način izrade različitih vrsta pravih i koloidnih rastvora, emulzija i suspenzija koji se koriste u kozmetologiji, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Oblici kozmetičkih preparata	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Analizira kozmetičke preparate koji se koriste za depilaciju i njegu tijela	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede kozmetičke preparate koji se koriste za depilaciju i njegu tijela	Kozmetički preparati: depilatori, pilinzi, maske, pakovanja i kreme
2. Opiše sastav različitih vrsta preparata koji se koriste za depilaciju	Vrste preparata: voskovi, hemijski depilatori i šećerna pasta Sastav: smole, biljni voskovi, životinjski voskovi, mineralni voskovi, baze, tioglikolati, etarska ulja, šećeri, humektansi, protivupalne supstance i dr.
3. Opiše namjenu i sastav različitih vrsta preparata koji se koriste za njegu tijela	Vrste preparata: pilinzi, pakovanja, maske, buteri i kreme Namjena: hidratacija, regeneracija, ublažavanje hiperpigmentacija, ekfolijacija i dr. Sastav: alge i ekstrakti algi, vitamini, hidrofilni i lipofilni emolijensi, biljni ekstrakti, abrazivne čestice i dr.
4. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe preparata za depilaciju i njegu tijela	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijski dermatitis i dr.
5. Navede kriterijume za odabir preparata koji se koriste za depilaciju i njegu tijela	Kriterijumi za odabir: dužina dlačica, tip i stanje kože, dio tijela koji se tretira i dr.
6. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste za depilaciju i njegu tijela	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
7. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za depilaciju i njegu tijela, na zadatom primjeru	
8. Pokaže način izrade odabranih kozmetičkih preparata za njegu tijela, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetički preparati za depilaciju i njegu tijela	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da	
Analizira dekorativne preparate koji se koriste u proceduri šminkanja	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede vrste dekorativnih preparata koji se koriste u proceduri šminkanja	Dekoratívni preparati: podloge, korektori, puderi, preparati za sjenčenje kontura lica, za predio kapaka i obrva, maskare i preparati za usne
2. Opiše namjenu i sastav različitih vrsta podloga i pudera koji se koriste u proceduri šminkanja	Vrste podloga i pudera: podloge (tečne, kreme, stikovi, olovke i dr.) i puderi (tečni, kompaktni, kremasti, u prahu i dr.) Namjena: namjena podloga (priprema kože lica za nanošenje pudera, priprema kapaka za nanošenje sjenki, glitera i pigmenata, priprema usana za nanošenje ruževa i dr.) i namjena pudera (ujednačavanje boje tena kože lica, vrata i dekoltea adsorpcija sekreta lojnih i znojnih žlijezda, prekrivanje manjih nesavršenosti na koži i zaštita od dejstva spoljašnjih faktora) Sastav: sastav podloga (lipofilni emolijensi, pigmenti, ugušćivači i dr.) i sastav pudera (pokrovne supstance, adsorbensi, adhezivi, pigmenti, perl pigmenti i dr.)
3. Opiše namjenu i sastav različitih vrsta dekorativnih preparata za predio kapaka, trepavica i obrva koji se koriste u proceduri šminkanja	Vrste dekorativnih preparata: sjenke, maskare, ajlajneri, olovke i krejoni Namjena: bojenje kapaka, tamnjenje trepavica i obrva, povećanje gustine i dužine trepavica, uljepšavanje oka, definisanje oblika obrva i dr. Sastav: lipofilni i hidrofilni emolijensi, pokrovne supstance, adhezivi, pigmenti, perl pigmenti, prirodna i sintetička vlakna
4. Opiše namjenu i sastav različitih vrsta dekorativnih preparata za usne koji se koriste u proceduri šminkanja	Vrste dekorativnih preparata: ruževi, sjajevi i olovke Namjena: prekrivanje nedostataka na usnama, njega i zaštita od dejstva spoljašnjih faktora, korekcija oblika usana i naglašavanje lijepog izgleda usana Sastav: lipofilni i hidrofilni emolijensi, boje, pigmenti, vitamini, biljni ekstrakti, UV filtri i dr.
5. Razlikuje supstance u formulacijama dekorativnih preparata koji se koriste u proceduri šminkanja	
6. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe dekorativnih preparata koji se koriste u proceduri šminkanja	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijski dermatitisi dr.
7. Navede kriterijume za odabir dekorativnih preparata koji se koriste u proceduri šminkanja	Kriterijumi za odabir: tip i stanje kože, starosno doba, lični ukus i dr.

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Analizira dekorativne preparate koji se koriste u proceduri šminkanja	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
8. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste u proceduri šminkanja	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
9. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste u proceduri šminkanja, na zadatom primjeru	
10. Pokaže način izrade dekorativnih preparata koji se koriste u proceduri šminkanja, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 9 i 10 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Dekorativni preparati koji se koriste u proceduri šminkanja	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje kozmetičke preparate koji se koriste za masažu lica i tijela	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede kozmetičke preparate koji se koriste za masažu lica i tijela	Kozmetički preparati: kreme, ulja i dr.
2. Opiše namjenu i sastav različitih vrsta preparata koji se koriste za masažu lica i tijela	Vrste preparata: neemulzione i emulzione kreme za lice, emulzione kreme za tijelo, ulja za lice, ulja za tijelo i dr. Namjena: relaksacija, poboljšanje cirkulacije, tonusa i turgora kože i dr. Sastav: mineralna (ulja, masti, voskovi), biljna (ulja, masti, voskovi), životinjska (ulja, masti, voskovi), sintetička i polusintetička (ulja, masti, voskovi), vitamini, ekstrakti algi, etarska ulja i dr.
3. Razlikuje supstance u formulacijama preparata koji se koriste za masažu lica i tijela	
4. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe preparata za masažu lica i tijela	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijski dermatitis i dr.
5. Navede kriterijume za odabir preparata koji se koriste za masažu lica i tijela	Kriterijumi za odabir: tip i stanje kože lica, dio tijela koji se masira i dr.
6. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste za masažu lica i tijela	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
7. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za masažu lica i tijela, na zadatom primjeru	
8. Pokaže načine izrada odabranih kozmetičkih preparata za masažu lica i tijela, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetički preparati za masažu lica i tijela	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Kozmetičke sirovine i preparati je tako koncipiran da polaznicima omogućava sticanje savremenih teorijskih znanja (sa vježbama) koja su važna pretpostavka za uspješnu praksu iz ove oblasti. Ishode treba dostizati postepeno.
- Savremeni kontekst tehnološkog razvoja mijenja stavove i načine učenja polaznika, kao i uloge nastavnika/instruktor. U novoj ulozi nastavnika/instruktor, kao moderatora, savjetnika i saradnika, potrebno je koristiti raznovrsne oblike (frontalni, timski, grupni, rad u paru i individualni) i metode rada (predavanja, razgovora, demonstracije i interaktivne metode rada).
- Nastavu treba realizovati u kabinetu i djelimično u laboratoriji. Kabinet i laboratorija treba da budu opremljeni preporučenim materijalnim uslovima i da omogućavaju uslove za bezbjedan rad polaznika.
- Ovaj modul omogućava polaznicima usvajanje znanja iz kozmetičkih sirovina i preparata i upućuje ih na povezivanje teorije i prakse, odnosno povezivanje znanja i pojava sa kojima će se sretati u radu i životu.
- Prilikom realizacije ovog modula polaznik treba motivisati na aktivno učenje, samostalni i timski rad, sa uključivanjem svih polaznika.
- Značaj ovog modula se ogleda u tome što kroz teorijsku nastavu koju konstantno prate raspoloživa didaktička sredstva polaznici stiču znanja koja se mogu primjeniti na druge stručne module kao što su: Kozmetičke procedure za njegu tijela, Uvod u masažu i Kozmetoterapijska masaža tijela.
- U cilju realizacije sadržaja modula preporučljivo je da se organizuju posjete drogerijama i sajmovima kozmetike.
- Ishod učenja 6 treba realizovati na informativnom nivou.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Mazić S.; Nidžović Ž, Kozmetologija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2002.
- Čajkovac M.; Kozmetologija, Naklada Slap, Zagreb, 2000.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
3.	Tehnička vaga	1
4.	Vodeno kupatilo	1
5.	Laboratorijsko posuđe i pribor	po potrebi
6.	Kozmetičke sirovine	po potrebi

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku, pravilnim formulisanjem pojmova iz oblasti kozmetologije. Sposobnost prepoznavanja i razlikovanja različitih tipova tekstova za pretragu i poštovanja pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme)
- Komunikacija na stranom jeziku (upotreba osnova međunarodno prihvaćene stručne terminologije na latinskom jeziku, kao i razumjevanje stručne terminologije na engleskom jeziku iz oblasti kozmetologije u usmenom i pisanom obliku, prilikom istraživanja na internetu, korišćenje literature na engleskom jeziku, kao i za razvijanje interesovanja za jezike i međukulturnu komunikaciju)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije iz oblasti nauke i tehnologije (razvijanje logičkog mišljenja, donošenja zaključaka prilikom analize kozmetičkih sirovina i preparata, razvijanje vještine korišćenja naučnih podataka u cilju donošenja zaključaka i odluka na osnovu dokaza)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono- komunikacione tehnologije u cilju pretraživanja, prikupljanja i upotebe podataka iz oblasti kozmetologije, uz formiranje kritičkog stava o dostupnim informacijama i prepoznavanje relevantnih stručnih tekstova i video zapisa. Upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu, korišćenje foruma i društvenih meža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanje pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (podsticanje polaznika na korišćenje što većeg broja čula u procesu saznavanja, na samostalan rad i istrajnost u učenju kroz motivaciju i želju za primjenom ranije stečenih znanja i životnog iskustva; razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja, tolerancije prema različitim stavovima, kulture dijaloga, poštovanja tuđeg integriteta, odgovornosti i osjećaja empatije; podsticanja timskog rada tokom nastave, u cilju konstruktivne komunikacije i interesovanja za interkulturalnu komunikaciju)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative, procjene i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno i u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (podsticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustva i emocija u domenu različitih kultura, uključujući modernu kulturu, koje se mogu prenjeti na profesionalni nivo; poštovanje različitosti i kulturne ekspresije, pozitivan odnos prema umjetnosti i kultivisanje estetskih kapaciteta, etički odnos prema tijelu)

3.5. PRIMIJENJENA HEMIJA SA BIOHEMIJOM U KOZMETICI**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
29	3		32	2

2. Cilj modula:

- Usvajanje znanja iz oblasti opšte, neorganske i organske hemije i biohemije, koja se mogu primijeniti u kozmetici. Razvijanje sistematičnosti, tačnosti, urednosti, preciznosti i pozitivnog odnosa prema struci.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Identifikuje strukturu atoma, periodni sistem elemenata (PSE) i hemijske veze
2. Analizira vrste hemijskih jedinjenja, značajnih za oblast kozmetike
3. Uporedi karakteristike različite vrste rastvora
4. Uoči hemijsku strukturu i svojstva ugljovodonika i jedinjenja sa kiseonikom
5. Identifikuje osobine i metabolizam vode i mineralnih materija
6. Uoči strukturu, osobine i metabolizam aminokiselina, proteina i enzima
7. Analizira strukturu, osobine i metabolizam ugljenih hidrata i lipida
8. Analizira osobine i metabolizam vitamina i hormona

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje strukturu atoma, periodni sistem elemenata (PSE) i hemijske veze	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše strukturu, elementarne čestice atoma i elektronski omotač	Elementarne čestice atoma: protoni, neutroni i elektroni
2. Objasni vezu građe atoma elemenata sa položajem u PSE	
3. Razlikuje položaj metala i nemetala u PSE	
4. Opiše tipove hemijskih veza	Tipovi hemijskih veza: jonska, kovalentna i vodonična veza
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Osnove opšte hemije	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Analizira vrste hemijskih jedinjenja, značajnih za oblast kozmetike	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše podjelu oksida i reakcije oksidacije	Podjela oksida: oksidi metala i oksidi nemetala
2. Objasni svojstva kiselina i baza i mjere predostrožnosti u radu sa njima	Mjere predostrožnosti u radu sa njima: pravilo "VUK" i "KUV"
3. Objasni svojstva i nastanak soli	
4. Objasni svojstva pH vrijednosti i indikatora	Svojstva pH vrijednosti: bazno, neutralno i kisjelo svojstvo Indikatori: lakmus papir, metil oranž i dr.
5. Razlikuje pH vrijednost kiselina, baza i vodenih rastvora soli	
6. Razlikuje osnovne reakcije koje opisuju hemijske promjene kiselina, baza i soli	Osnovne reakcije: neutralizacija i hidroliza
7. Prepozna kiselost vodenog rastvora na osnovu pH vrijednosti, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 7 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Oksidi, kisjeline, baze i soli	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Uporedi karakterisitike različite vrste rastvora	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše podjelu i sastav rastvora u kozmetici	Podjela rastvora: pravi rastvori, suspenzije, koloidni rastvori i emulzije Sastav rastvora: rastvorljiva supstanca i rastvarač
2. Razlikuje podjelu rastvora prema zasićenosti i procentnoj koncentraciji	Podjela rastvora prema zasićenosti: nezasićeni, zasićeni i prezasićeni rastvori
3. Razlikuje podjelu rastvora prema agregatnom stanju	Podjela rastvora prema agregatnom stanju: čvrsti, tečni i gasoviti rastvori
4. Izračuna potrebne podatke za pripremu rastvora određenog procentnog sastava, na zadatom primjeru	
5. Razlikuje grupe rastvora po reakciji vodene sredine	Grupe rastvora: neutralni, kiseli i bazni rastvori
6. Opiše elektrolite i načine njihove disocijacije	Načini disocijacije: elektrolitička i protolitička disocijacija
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5 i 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 4 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Rastvori	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Uoči hemijsku strukturu i svojstva ugljovodonika i jedinjenja sa kiseonikom	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše klasifikaciju organskih jedinjenja prema strukturi niza ugljenikovih atoma	Klasifikacija organskih jedinjenja: alkani, alkeni i alkini
2. Opiše klasifikaciju jedinjenja sa kiseonikom	Jedinjenja sa kiseonikom: alkoholi, etri, estri, fenoli i dr.
3. Opiše fizička i hemijska svojstva ugljovodonika	Fizička svojstva: agregatno stanje, rastvorljivost i dr. Hemijska svojstva: sagorijevanje, adicija i polimerizacija
4. Objasni podjelu , strukturu, nomenklaturu i hemijske reakcije alkohola	Podjela alkohola: monohidroksilni, dihidroksilni i polihidroksilni alkoholi Hemijske reakcije alkohola: sagorijevanje, dehidratacija i oksidacija do karbonilnih jedinjenja
5. Razlikuje strukturu i nomenklaturu etara i estara	
6. Opiše podjelu i strukturu karboksilnih kiselina	Podjela karboksilnih kiselina: monokarboksilne, dikarboksilne i trikarboksilne kiseline
7. Objasni podjelu , strukturu i nomenklaturu hidroksikarboksilnih kiselina i halogen supstituisanih kiselina	Podjela hidroksikarboksilnih kiselina: mliječna, limunska, vinska, salicilna kiselina i dr.
8. Opiše podjelu , strukturu i nomenklaturu fenolnih jedinjenja	Podjela fenolnih jedinjenja: hidrohinon, rezocinon i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Ugljovodonici - Organska jedinjenja sa kiseonikom 	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje osobine i metabolizam vode i mineralnih materija	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše strukturu i ulogu vode u živim bićima	Uloga vode: apsorpciona, transportna, ekskretorna i uloga rastvarača
2. Razlikuje podjelu i značaj vodenih rastvora elektrolita	Vodeni rastvori elektrolita: unutarćelijska tečnost, vanćelijska tečnost i vaskularna tečnost
3. Objasni poremećaje u metabolizmu vode	Poremećaji u metabolizmu vode: hiperhidracija i dehidracija
4. Navede pufere tjelesnih tečnosti	Puferi: proteinske prirode, fosfatni i bikarbonatni
5. Navede podjelu mineralnih materija	Podjela mineralnih materija: glavni elementi, elektroliti i elementi u tragovima
6. Opiše ulogu mineralnih materija u organizmu čovjeka	Uloge mineralnih materija: održavanje acidobazne ravnoteže, uticanje na proces rasta i razvoja, učestvovanje u transportu hranljivih materija, pospješivanje rasta kose i noktiju i održavanje pigmentacije kose i kože
7. Objasni faze metabolizma mineralnih materija u organizmu čovjeka	Faze metabolizma: unošenje, adsorpcija, izlučivanje i regulacija
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Voda, elektroliti i pufferi - Metabolizam vode i mineralnih materija 	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Uoči strukturu, osobine i metabolizam aminokiselina, proteina i enzima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše podjelu i strukturu aminokisjelina	Podjela aminokisjelina: esencijalne i neesencijalne
2. Razlikuje fizičke i hemijske osobine aminokisjelina	Hemijske osobine aminokisjelina: građenje peptidne veze, esterifikacija i neutralizacija
3. Objasni faze metabolizma i metabolizam aminokisjelina	Faze metabolizma: anabolizam (asimilacija) i katabolizam (disimilacija)
4. Navede podjelu proteina prema strukturi	Podjela proteina prema strukturi: primarna, sekundarna, tercijarna i kvaterna
5. Razlikuje fizičke i hemijske osobine proteina	Hemijske osobine proteina: denaturacija, rastvorljivost, taloženje i dr.
6. Objasni metabolizam proteina u digestivnoj cijevi	
7. Navede podjelu enzima prema vrstama reakcije	
8. Razlikuje fizičke i hemijske osobine enzima	Hemijske osobine enzima: denaturacija, rastvorljivost i taloženje
9. Objasni metabolizam enzima u digestivnoj cijevi	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Aminokisjeline, proteini i enzimi - Metabolizam proteina 	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Analizira strukturu, osobine i metabolizam ugljenih hidrata i lipida	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše podjelu i strukturu ugljenih hidrata prema složenosti građe	Podjela ugljenih hidrata: monosaharidi, disaharidi, oligosaharidi i polisaharidi
2. Razlikuje fizičke i hemijske osobine ugljenih hidrata prema građi	Hemijske osobine ugljenih hidrata: redukcija, dehidratacija i građenje estara
3. Objasni metabolizam ugljenih hidrata	Metabolizam ugljenih hidrata: hidroliza i glikoliza
4. Objasni poremećaje metabolizma	Poremećaji metabolizma: hiperglikemija i hipoglikemija
5. Navede podjelu lipida prema reakciji saponifikacije	Podjela lipida prema reakciji saponifikacije: koji se saponifikuju (gliceroli, voskovi, fosfogliceridi i sfingolipidi) i ne saponifikuju (masne kiseline, steroidi, prostaglandini i terpeni)
6. Razlikuje fizičke i hemijske osobine lipida	Hemijske osobine lipida: hidrogenizacija, oksidacija i saponifikacija
7. Objasni osnovne processe u metabolizmu lipida	Procesi u metabolizmu lipida: lipogeneza i lipoliza
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Ugljeni hidrati i metabolizam ugljenih hidrata - Lipidi i metabolizam lipida 	

Ishod 8 - Polaznik će biti sposoban da Analizira osobine i metabolizam vitamina i hormona	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede podjelu vitamina prema rastvorljivosti	Podjela vitamina: hidrosolubilni i liposolubilni
2. Razlikuje uloge vitamina A, B, C, D i E u organizmu čovjeka	
3. Opiše poremećaje u metabolizmu vitamina	Poremećaji u metabolizmu vitamina: avitaminoza, hipovitaminoza i hipervitaminoza
4. Navede podjelu hormona prema hemijskom sastavu	Podjela hormona: oligopeptidni, proteinske strukture, derivati aminokisjelina i steroidni hormoni
5. Poveže hormone prema hemijskoj strukturi sa odgovarajućim organskim jedinjenjima, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 5 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Vitamini - Hormoni 	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Primijenjena hemija sa biohemijom u kozmetici koncipiran je za izvođenje teorijske nastave (sa vježbama), koja je važna pretpostavka za uspješnu praksu. Ishode učenja treba dostizati postepeno.
- Savremeni kontekst tehnološkog razvoja mijenja stavove i načine učenja polaznika, kao i uloge nastavnika/instruktor. U novoj ulozi nastavnika/instruktor, kao moderatora, savjetnika i saradnika, potrebno je koristiti raznovrsne oblike (frontalni, timski, grupni, rad u paru i individualni) i metode rada (predavanja, razgovora, demonstracije i interaktivne metode rada).
- Interaktivnost u nastavi povećava se upotrebom odabranih multimedijalnih sadržaja koji se mogu prikazati na interaktivnoj tabli, kao i upotrebom aplikacija za mobilni telefon.
- Ovaj modul omogućava polaznicima usvajanje znanja iz hemije sa biohemijom i upućuje ih na povezivanje teorije i prakse, odnosno povezivanje znanja i pojava sa kojima će se sretati u radu i životu.
- Prilikom realizacije ovog modula polaznike treba motivisati na aktivno učenje, samostalni i timski rad, sa uključivanjem svih polaznika. Značaj ovog modula se ogleda u tome što kroz teorijsku nastavu koju konstantno prate raspoloživa didaktička sredstva polaznici stižu znanja koja se mogu primijeniti na druge stručne module kao što su kozmetički preparati i kozmetički fitopreparati.
- Koristiti preporučeni udžbenik kao siguran vodič za učenje.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Stojilković, A. Hemija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2002.
- Segedinac, M.; Jankov, R.; Varagić, S.; Antić, S, Hemija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2008.
- Đurđić, V. Medicinska biohemija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2002.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
3.	Grafoskop	1
4.	Slike i šeme hemijskih veza	po 1 za svaku
5.	Potrošni materijal (trake za određivanje pH vrijednosti)	po potrebi

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u govornom i pisanom obliku, pravilnim formulisanjem pojmova iz oblasti hemije i biohemije, sposobnost prepoznavanja i razlikovanja različitih tipova tekstova za pretragu, prikupljanje i procesuiranje informacija, izražavanje zaključaka na uvjerljiv način i razvijanje kritičkog mišljenja iz stručnih oblasti)

- Komunikacija na stranom jeziku (upotreba stručne terminologije na stranom jeziku u usmenom i pisanom obliku)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama (razvijanje logičkog i prostornog mišljenja i donošenja zaključaka prilikom hemijskih i biohemijskih analiza, razvijanje vještine korišćenja naučnih podataka u cilju donošenja zaključaka i odluka na osnovu dokaza) i izražavanje grafikonima, dijagramima, šemama i slikama
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti hemije i biohemije, uz formiranje kritičkog stava o dostupnim informacijama i prepoznavanje relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; izrada zadataka, seminarskih radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg intergjeta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju prilikom realizacije praktičnih vježbi i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje kreativnosti, kao i vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)

3.6. KOŽA I BOLESTI KOŽE**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
29	5		34	2

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa osnovnim načelima strukture i funkcije kože i kožnih adneksa, kao i promjenama koje se javljaju usljed određenih infekcija i oboljenja kože. Razvijanje sposobnosti zapažanja, analitičkog i logičkog mišljenja i zaključivanja, kao i svijesti o značaju očuvanja zdravlja.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Analizira osnovne karakteristike i strukturu kože i kožnih adneksa
2. Utvrdi funkciju i stanja kože
3. Identifikuje osnovne eflorescencije na koži
4. Analizira oboljenja lojnih i znojnih žlijezda
5. Identifikuje bolesti noktiju, kose i vlasišta
6. Identifikuje oboljenja kože i kožnih adneksa
7. Uoči poremećaje u pigmentaciji kože
8. Identifikuje poremećaje na koži koji nastaju pod dejstvom spoljašnjih faktora
9. Utvrdi kontraindikacije za određene kozmetičke procedure

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Analizira osnovne karakteristike i strukturu kože i kožnih adneksa	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše osnovne makroskopske karakteristike kože	Karakteristike kože: debljina, boja, površina i reljef
2. Objasni strukturu kožnog omotača	Struktura kožnog omotača: epiderm, derm i hipoderm
3. Navede adneксе kože	Adneksi kože: lojne i znojne žlijezde, nokat i dlaka
4. Razlikuje vrste, strukturu i faze rasta dlake	Struktura dlake: korijen i stabljika Faze rasta dlake: anagena, katagena i telogena
5. Opiše strukturu i građu nokta	Struktura nokta: matriks, korijen nokta, nokatna ploča, krevetac nokta i slobodna ivica nokta Građa nokta: stratum spinosum, stratum basale i derm
6. Razlikuje znojne i lojne žlijezda	Znojne i lojne žlijezde: ekrine i apokrine
7. Opiše karakteristike različitih tipova kože	Tipovi kože: normalna, masna, suva i mješovita
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Karakteristike i struktura kože i kožnih adneksa	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Utvrđi funkcije i stanja kože	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede funkcije kože obrazlažući njihov značaj	Funkcija kože: zaštitna, termoregulaciona, ekskretorna, senzitivna i imunobiološka
2. Opiše moguća stanja kože	Stanja kože: dehidrirana, osjetljiva, ostarela, akkozna i dr.
3. Opiše pufersku sposobnost i pH kože	
4. Objasni pojam tonusa i turgora kože	
5. Pokaže postupak utvrđivanja tonusa i turgora kože, na zadanom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 5 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Funkcija i stanja kože	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje osnovne eflorescencije na koži	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Razlikuje tipove eflorescencija prema načinu njihovog nastanka	Tipovi eflorescencija: primarne i sekundarne
2. Navede vrste eflorescencija prema mjestu u koži	Vrste eflorescencija: u ravni kože, iznad i ispod ravni kože
3. Opiše eflorescencije koje nastaju u ravni kože	Eflorescencije u ravni kože: crvene makule, hiperpigmentacije, hipopigmentacije i dishromične makule
4. Opiše eflorescencije koje nastaju iznad ravni kože	Eflorescencije iznad ravni kože: keratoza, papula, vezikula, bula, pustula, skvama, krusta, cista, urtika, tumor i vegetacija
5. Opiše eflorescencije koje nastaju ispod ravni kože	Eflorescencije ispod ravni kože: erozija, ragada, fisura, ulkus, fistula, atrofija, cikatriks, skleroza i absces
6. Prepozna različite vrste eflorescencija na modelu/slici	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 6 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Eflorescencije na koži	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Analizira oboljenja lojnih i znojnih žlijezda	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede najčešća oboljenja lojnih žlijezda	Oboljenja lojnih žlijezda: seboreični dermatitis, akne i rozacea
2. Uporedi različite vrste akni na koži	Vrste akni: akne vulgaris, akne konglobate, steroidne akne i dr.
3. Navede vrste eflorescencija kod akni	Vrste eflorescencija kod akni: komedoni, papule, papulopustule, lojne ciste, pustule, nodusi, abscesi i ožiljci
4. Prepozna akne koje zahtijevaju dermatološki pregled, na zadatom modelu/slici	
5. Objasni najčešća oboljenja znojnih žlijezda	Oboljenja znojnih žlijezda: anhidroza, hipohidroza i hiperhidroza
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3 i 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 4 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Oboljenja lojnih i znojnih žlijezda	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje bolesti noktiju, kose i vlasišta	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni promjene u morfološkoj strukturi nokta	Promjene u morfološkoj strukturi nokta: promjene na nokatnoj ploči nastale grickanjem, krtost i lomljivost, atrofija nokta, povećana savitljivost nokatne ploče i trauma nokatne ploče
2. Objasni promjene noktiju u različitim dermatološkim oboljenjima	Dermatoška oboljenja: onychomycosis, psoriasis vulgaris, eczema i erythrodermia, tumori nokatne ploče
3. Navede vrste alopecija prema trajanju i načinu nastanka	Vrste alopecija prema trajanju: prolazne i trajne Vrste alopecija prema načinu nastanka: ožiljne i neožiljne
4. Opiše ožiljne i neožiljne alopecije	Ožiljne alopecije: alopecia atrophicans i traciona alopecija Neožiljne alopecije: alopecia areata, alopecia androgenetica i alopecia climacterica
5. Navede najčešće uzroke alopecije	Uzroci alopecije: nasledni faktori, hormonski poremećaji, infekcije kose i vlasišta i stres
6. Definiše hipertrichoze i hirutizam	
7. Razlikuje tipove hipertrichoze	Tipovi hipertrichoze: gornji, donji i prednji tip
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Bolesti noktiju - Bolesti kose i vlasišta 	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje oboljenja kože i kožnih adneksa	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede vrste oboljenja kože i kožnih adneksa	Vrste oboljenja: bakterijska, parazitarne, gljivična i virusna oboljenja
2. Opiše različite vrste bakterijskih oboljenja koje se mogu javiti na koži	Vrste bakterijskih oboljenja: impetigo, folliculitis, cellulitis, erizipel, furunculus i carbunculus
3. Opiše najčešće vrste virusnih oboljenja na koži	Vrste virusnih oboljenja: herpes simplex, herpes genitalis, herpes zoster i verrucae
4. Objasni karakteristike različitih vrsta virusnih bradavica koji se mogu javiti na koži	Vrste virusnih bradavica: papilomi, verrucae planae, verrucae vulgaris, kondilomi i verrucae plantares
5. Opiše najčešća gljivična oboljenja kože i kožnih adneksa	Gljivična oboljenja kože i kožnih adneksa: dermatomycosis, pityriasis versicolor, candidiasis i onychomycosis
6. Prepozna bakterijske, virusne i gljivična oboljenja, na modelu/slici	
7. Objasni karakteristike različitih vrsta parazitarnih dermatoza	Parazitarnе dermatoze: scabies i pediculosis
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 6 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Bakterijske, virusne i gljivična oboljenja kože - Oboljenja izazvana životinjskim parazitima 	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Uoči poremećaje u pigmentaciji kože	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede poremećaje u pigmentaciji kože	Poremećaji u pigmentaciji kože: hiperpigmentacije i depigmentacije
2. Opiše različite vrste hiperpigmentacija na koži	Vrste hiperpigmentacija: hloazma i efelide i solarni lentigo
3. Opiše najčešće vrste depigmentacija na koži	Vrste depigmentacije: vitiligo i albinizam
4. Objasni značaj zaštite od prirodnih i vještačkih izvora svjetlosnih zraka kod poremećaja pigmentacije	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Poremećaji u pigmentaciji kože	

Ishod 8 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje poremećaje na koži koji nastaju pod dejstvom spoljašnjih faktora	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede faktore koji dovode do oštećenja kože	Faktori: fizički, mehanički, hemijski i biološki
2. Opiše oštećenja kože koja su nastala kao posljedica dejstva mehaničkih faktora	Posljedice dejstva mehaničkih faktora: kurje oko, žulj i dr.
3. Opiše oštećenja kože nastala usljed toplote i hladnoće	Oštećenja kože nastala usljed toplote i hladnoće: opekotine i smrzotine
4. Razlikuje rane i kasne posljedice UV zračenja	Rane posljedice: eritem, pigmentacija Kasne posljedice: solarna keratoza, solarna atrofija, melanom i mladeži i fotostarenje
5. Objasni karakteristike i podjelu fotodermatoza	Podjela fotodermatoza: solarni dermatitis, fototoksični dermatitis i fotoalergijski kontaktni dermatitis
6. Opiše alergijski i kontaktni dermatitis	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Dermatoze izazvane spoljašnjim faktorima	

Ishod 9 - Polaznik će biti sposoban da Utvrđi kontraindikacije za određene kozmetičke procedure	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede promjene na koži , koje su kontraindikovane za određene kozmetičke procedure	Promjene na koži: ožiljci, fleke, prošireni kapilari, proširene vene, mladeži i hirzutizam
2. Uoči poremećaje u cirkulaciji donjih ekstremiteta	Poremećaji: dijabetičko stopalo i ulcus cruris
3. Razlikuje normalne promjene na koži od tumorskih promjena	Tumorske promjene: angiomi, bazaliomi, epitelomi i melanomi
4. Objasni ABCDE (Asymmetry, Border, Color, Diameter, Evolution) pravila u prepoznavanju melanoma	
5. Prepozna promjene na koži koje su kontraindikovane za određene kozmetičke procedure, na zadanom modelu/slici	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 5 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Melanom - Poremećaji u cirkulaciji donjih ekstremiteta 	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Koža i bolesti kože je tako koncipiran da polaznicima omogućava sticanje teorijskih znanja (sa vježbama) iz ove oblasti. Prilikom realizacije ovog modula polaznike treba motivisati na aktivno učenje, samostalan i timski rad.
- Teorijski dio nastave treba realizovati sa cijelom grupom, uz primjenu savremenih nastavnih metoda i sredstava. Sadržaj i način izlaganja treba prilagoditi nivou predznanja polaznika iz ove oblasti i srodnih disciplina. Preporučuje se upotreba internet prezentacija i simulacija u cilju boljeg razumijevanja teorijskih znanja.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Konstatinović S.; Martinović N., Dermatologija sa njegom, Zavod za udžbenike, Beograd, 2013.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
3.	Grafoskop	1
4.	Dermatološki atlas	1

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti anatomije, fiziologije i dermatologije izražavanjem argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme i dr.)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije iz oblasti dermatologije, prilikom korišćenja latinskih izraza i istraživanja na internetu; korišćenje literature na engleskom jeziku i dr.)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje logičnog načina razmišljanja i donošenja zaključka prilikom analize određenih stanja kože, korišćenje slika i modela prilikom donošenja analize rezultata zasnovanih na dokazima i dr.)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti dermatologije, prepoznavanjem relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja Interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; izrada seminarских radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnike istraživanja, sistematizovanja vrednovanja

informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanje novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)

- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanje tuđeg integriteta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju prilikom realizacije vježbi i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative, procjene i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje kreativnosti, kao i vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (razvijanje ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi i životnoj sredini primjenom odgovarajućih kozmetičkih preparata u praktičnom radu, pravilnim odlaganjem otpada nakon izvedenih praktičnih zadataka i dr.)

3.7. KOZMETIČKI PREPARATI**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
20	6		26	1

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa kozmetičkim preparatima za ličnu higijenu i njegu kože lica, za zaštitu kože od sunčevog zračenja, za njegu kože ruku i stopala i dekoraciju noktiju, kao i preparatima za njegu kože muškaraca i djece. Osposobljavanje za prepoznavanje sastojaka kozmetičkih preparata. Razvijanje analitičkog i logičkog mišljenja, sistematičnosti, preciznosti i pozitivnog odnosa prema struci.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Identifikuje kozmetičke preparate za ličnu higijenu
2. Analizira kozmetičke preparate za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea*
3. Analizira kozmetičke preparate za njegu kože lica, vrata i dekoltea*
4. Vrednuje značaj kozmetičkih preparata za zaštitu kože od sunčevog zračenja
5. Identifikuje kozmetičke maske za njegu kože lica, vrata i dekoltea*
6. Identifikuje kozmetičke preparate za njegu i dekoraciju noktiju*
7. Utvrdi ulogu kozmetičkih preparata za njegu kože ruku i stopala
8. Identifikuje kozmetičke preparate za njegu kože muškaraca
9. Identifikuje kozmetičke preparate za njegu kože djece

* Označene ishode učenja treba realizovati na informativnom nivou

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje kozmetičke preparate za ličnu higijenu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede kozmetičke preparate koji se koriste za ličnu higijenu	Kozmetički preparati: sapuni, šamponi, kupke, preparati za tuširanje, antiperspiransi, dezodoransi, paste za zube i vode za usta
2. Opiše sastav i namjenu različitih vrsta preparata koji se koriste za ličnu higijenu	Vrste preparata: sapuni, šamponi, kupke i preparati za tuširanje Namjena: uklanjanje nečistoća sa kože i kose, omekšavanje vode, omekšavanje keratina kože i dr. Sastav: biljna i životinjska ulja i masti, baze, soli, PAM-ovi, ugušćivači, vitamini, biljni ekstrakti i dr.
3. Opiše sastav i dejstvo antiperspiranasa i dezodoranasa	Sastav: jedinjenje aluminijuma i cirkonijuma, antibakterijske supstance, podloge i dr. Dejstvo: antiperspirantno i antibakterijsko
4. Opiše namjenu i sastav pasti za zube i vode za ispiranje usne duplje	Namjena: uklanjanje ostataka hrane i drugih naslaga sa zuba i usne duplje, sprečavanje stvaranja naslaga na zubima, sprečavanje nastanka karijesa, osvježavanje usne duplje i daha i dr. Sastav: abrazivi, ugušćivači, humektansi, supstance protiv karijesa, supstance protiv kamenca, arome, zaslađivači, alkoholi, etarska ulja, adstrigensi, antiseptici i dr.
5. Razlikuje supstance u formulacijama kozmetičkih preparata koji se koriste za ličnu higijenu	
6. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe kozmetičkih preparata koji se koriste za ličnu higijenu	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijske reakcije i dr.
7. Navede kriterijume za odabir preparata koji se koriste za ličnu higijenu	
8. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste za ličnu higijenu	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
9. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za održavanje lične higijene, na zadanom primjeru	
10. Pokaže način izrade odabranih kozmetičkih preparata koji se koriste za ličnu higijenu, na zadanom primjeru	

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje kozmetičke preparate za ličnu higijenu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 9 i 10 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Preparati za ličnu higijenu	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Analizira kozmetičke preparate za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede različite kozmetičke preparate koji se koriste za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea	Kozmetički preparati: kreme, mlijeka, gelovi, micelarne vode, pilinzi i dr.
2. Opiše sastav i namjena različitih vrsta preparata za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea	Vrste preparata: neemulzione i emulzione kreme, mlijeka, vodeno-alkoholni losioni, gelovi, pjene, ulja, micelarne vode, kreme i gelovi za piling Namjena: uklanjanje šminke i nečistoća sa kože lica, vrata i dekoltea, uklanjanje viška sebuma sa kože lica i regulisanje sekrecije lojnih žlijezda Sastav: mineralna ulja masti i voskovi, biljna i životinjska ulja, masti i voskovi, humektansi, ovlaživači, površinski aktivne materije (PAM), sredstva za geliranje, antiseptici, abrazivne čestice i dr.
3. Razlikuje supstance u formulacijama preparata koji se koriste za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea	
4. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe preparata za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijski dermatitis i dr.
5. Navede kriterijume za odabir preparata koji se koriste za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea	Kriterijumi za odabir: tip i stanje kože, starosno doba i dr.
6. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea	Uslovi čuvanja i održavanja: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
7. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea, na zadatom primjeru	
8. Pokaže načine izrade odabranih vrsta preparata za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetički preparati za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Analizira kozmetičke preparate za njegu kože lica, vrata i dekoltea	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede različite kozmetičke preparate koji se koriste za njegu kože lica, vrata i dekoltea	Kozmetički preparati: losioni, tonici, gelovi, ulja, serumi i kreme
2. Opiše sastav, dejstvo i namjenu različitih vrsta losiona i tonika koji se koriste za njegu kože lica, vrata i dekoltea	Vrste losiona i tonika: losioni (vodeni, vodeno-alkoholni, emulgovani), tonici (vodeni, vodeno-alkoholni) Sastav: alkoholi, humektansi, biljni ekstrakti, antiseptici, keratolitici, etarska ulja, korektori pH, hidrofilni i lipofilni emolijensi, ugušćivači, ulja (biljna, životinjska i mineralna), masti i dr. Dejstvo: emolijentno, adstrigentno, antiinflamatorno, tonizirajuće i dr. Namjene: hidratacija kože, ublažavanje crvenila, poboljšanje cirkulacije i dr.
3. Opiše sastav, dejstvo i namjenu različitih vrsta gelova i ulja koji se koriste za njegu kože lica, vrata i dekoltea	Vrste gelova i ulja: gelovi (hidrogelovi i uljani), ulja (vitaminska i hidrofilna) Sastav: sredstva za geliranje, biljni ekstrakti, hidrofilni emolijensi, vitamini, lipofilni emolijensi i dr. Dejstvo: emolijentno, antiinflamatorno, biostimulativno i dr. Namjena: hidratacija kože, regeneracija kože, ublažavanje crvenila i dr.
4. Opiše sastav, dejstvo i namjenu različitih vrsta seruma i krema koji se koriste za njegu kože lica, vrata i dekoltea	Vrste seruma i krema: serumi za hidrataciju, regeneraciju i seoregulaciju kože lica, kreme za dan, kreme za noć i hidratne kreme Sastav: lipofilni i hidrofilni emolijensi, biljni ekstrakti, vitamini, protivupalne supstance, proteini, UV filtri i dr. Dejstvo: emolijentno, antiinflamatorno, biostimulativno i dr. Namjena: hidratacija kože, regeneracija kože i dr.
5. Razlikuje supstance u formulacijama različitih vrsta preparata koji se koriste za njegu kože lica	
6. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe kozmetičkih preparata za njegu kože lica	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijski dermatitis i dr.
7. Navede kriterijume za odabir kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože	Kriterijumi za odabir: tip i stanje kože, starosno doba i dr.

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Analizira kozmetičke preparate za njegu kože lica, vrata i dekoltea	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
8. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste za čišćenje kože lica, vrata i dekoltea	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
9. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za njegu kože lica, na zadatom primjeru	
10. Pokaže načine izrade odabranih kozmetičkih preparata za njegu kože lica, vrata i dekoltea, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 9 i 10 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetički preparati za njegu kože lica, vrata i dekoltea.	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Vrednuje značaj kozmetičkih preparata za zaštitu kože od sunčevog zračenja	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede podjelu sunčevih zraka	Podjela sunčevih zraka: UV (UVA, UVB i UVC), IC i vidljivi zraci
2. Navede pozitivna i negativna dejstva sunčevih zraka	Pozitivna dejstva sunčevih zraka: stvaranje D vitamina, djelovanje na vegetativni nervni sistem, poboljšanje cirkulacije i dr. Negativna dejstva sunčevih zraka: sunčanica, melanom, opekotine, hiperpigmentacija, prošireni kapilari, prijevremeno starenje kože i dr.
3. Navede različite kozmetičke preparate koji se koriste za zaštitu od sunčevog zračenja	Kozmetički preparati: kreme, losioni, ulja i dr.
4. Opiše namjenu i sastav kozmetičkih preparata koji se koriste za zaštitu od sunčevog zračenja	Namjena: zaštita kože od dejstva sunčevih zraka, usporavanje starenja kože, sprečavanje nastanka pigmentacija i dr. Sastav: hidrofilni i lipofilni emolijensi, fizički blokatori, UV-A, UV-B filtri, emulgatori, vitamini, antioksidansi i dr.
5. Razlikuje supstance u formulacijama kozmetičkih preparata koji se koriste za zaštitu od sunčevog zračenja	
6. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe preprata za zaštitu od sunčevog zračenja	Neželjene reakcije: fotoalergijske i fototoksične
7. Navede kriterijume za odabir kozmetičkih preparata koji se koriste za zaštitu od sunčevog zračenja	Kriterijumi za odabir: fototip kože, tip i stanje kože, dio tijela koji se izlaže sunčevim zracima (lice, vrat, dekolte, tijelo), starosno doba (djeca, odrasli) i dr.
8. Opiše uslove čuvanja i upotrebe kozmetičkih preparata koji se koriste za zaštitu od sunčevog zračenja	Uslovi čuvanja i upotrebe : čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
9. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za zaštitu od sunčevog zračenja, na zadatom primjeru	
10. Pokaže način izrade odabranih kozmetičkih preparata za zaštitu od sunčevog zračenja, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 9 i 10 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Vrednuje značaj kozmetičkih preparata za zaštitu kože od sunčevog zračenja	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
Predložene teme	
- Kozmetički preparati za zaštitu od sunčevog zračenja	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje kozmetičke maske za njegu kože lica, vrata i dekoltea	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede različite oblike kozmetičkih maski koje se koriste za njegu kože lica, vrata i dekoltea	Oblici kozmetičkih maski: suspenzije, emulzije, gelovi, peel-off i dr.
2. Opiše sastav, dejstvo i namjenu različitih vrsta maski koje se koriste za njegu kože lica, vrata i dekoltea	Vrste maski: adsorbentne, adstrigentne, emolijentne, za ublažavanje crvenila kože, regenerativne i dr. Sastav: silicijumova jedinjenja, karbonati, cinkoksid, adstrigensi, lipofilni i hidrofilni emolijensi, vitamini, proteini, protivupalne supstance i dr. Dejstvo: adsorbentno, adstrigentno, emolijentno, antiinflamatorno, biostimulativno i dr. Namjena: adsorbovanje sebuma, skupljanje pora, hidratacija, ublažavanje bora, ublažavanje crvenila i dr.
3. Razlikuje supstance u formulacijama kozmetičkih maski za njegu kože lica, vrata i dekoltea	
4. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe kozmetičkih maski za njegu lica, vrata i dekoltea	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijski dermatitis i dr.
5. Navede kriterijume za odabir kozmetičkih maski koje se koriste za njegu lica, vrata i dekoltea	Kriterijumi za odabir: tip i stanje kože, starosno doba i dr.
6. Opiše uslove čuvanja i upotrebe kozmetičkih maski koje se koriste za njegu lica, vrata i dekoltea	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
7. Prepozna sastojke sa deklaracije kozmetičkih maski koje se koriste za njegu lica, vrata i dekoltea, na zadatak primjeru	
8. Pokaže način izrade kozmetičkih maski za njegu lica, vrata i dekoltea, na zadatak primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetičke maske za njegu lica, vrata i dekoltea.	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje kozmetičke preparate za njegu i dekoraciju noktiju	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede različite kozmetičke preparate za njegu i dekoraciju noktiju	Kozmetički preparati: za omekšavanje pokožice nokta, podloge (<i>Base coat</i>) prije lakiranja, završni premazi (<i>Top coat</i>), lakovi za nokte, odstranjivači lakova za nokte, preparati za jačanje nokatne ploče i dr.
2. Opiše namjenu i sastav različitih kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu i dekoraciju noktiju	Namjena: sprečavanje kontakta obojenog laka sa noktom, produžavanje trajnosti laka, dekoracija noktiju i dr. Sastav: filmogene supstance, smole, rastvarači, razređivači, boje, pigmenti, perl pigmenti, baze, humektansi, prirodna i sintetička ulja i dr.
3. Razlikuje supstance u formulacijama kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu i dekoraciju noktiju	
4. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe preparata koji se koriste za njegu i dekoraciju noktiju	Neželjene reakcije: listanje i lomljivost nokatne ploče, alergijske reakcije i dr.
5. Navede kriterijume za odabir kozmetičkih preparata za njegu i dekoraciju noktiju	Kriterijumi za odabir: stanje noktne ploče, stanje pokožice nokta, oblik i dužina nokatne ploče, lični ukus i dr.
6. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste za njegu i dekoraciju noktiju	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
7. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za njegu i dekoraciju noktiju, na zadanom primjeru	
8. Pokaže način izrade odabranih preparata za njegu noktiju, na zadanom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetički preparati za njegu i dekoraciju noktiju	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Utvrđi ulogu kozmetičkih preparata za njegu kože ruku i stopala	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede kozmetičke preparate koji se koriste za njegu kože ruku i stopala	Kozmetički preparati: kreme za ruke i stopala, losioni, pilinzi, kupke za stopala i puderi za stopala
2. Opiše sastav, dejstvo i namjenu kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu ruku i stopala	Sastav: lipofilni i hidrofilni emolijensi, proteini, vitamini, biljni ekstrakti, soli, silicijumova jedinjenja, jedinjenja aluminijuma, antiseptici i dr. Dejstvo: emolijentno, eksfolijantno, antiperspirantno, fungistatično, zaštitno, bakteriostatično i dr. Namjena: hidratacija, sprečavanje prekomjernog znojenja, sprečavanje infekcija, ujednačavanje boje kože, uklanjanje odumrlih ćelija sa površine kože i dr.
3. Razlikuje supstance u formulacijama kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu ruku i stopala	
4. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe kozmetičkih preparata za njegu ruku i stopala	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijski dermatitis
5. Navede kriterijume za odabir preparata za njegu ruku i stopala	Kriterijumi za odabir: stanje kože ruku i stanje kože stopala
6. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste za njegu ruku i stopala	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
7. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za njegu ruku i stopala, na zadatom primjeru	
8. Pokaže načine izrade odabranih kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu ruku i stopala, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetički preparati za njegu ruku i stopala	

Ishod 8 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje kozmetičke preparate za njegu kože muškaraca	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede različite kozmetičke preparate koji se koriste za njegu kože muškaraca	Kozmetički preparati: preparati za brijanje, preparati za njegu poslije brijanja i preparati za njegu kože lica
2. Opiše namjenu, sastav i dejstvo različitih vrsta kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože muškaraca	Vrste: kreme, pjene i losioni za brijanje, vodeno-alkoholni losioni za njegu, emulgovani losioni za njegu, kreme za njegu i dr. Namjena: ublažavanje iritacija, regulisanje pH kože, hidratacija kože, regeneracija kože i dr. Sastav: lipofilni i hidrofilni emolijensi, emulgatori, baze, adstrigensi, antiseptici i dr. Dejstvo: antiseptično, emolijentno, antinflamatorno i dr.
3. Razlikuje supstance u formulacijama kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože muškaraca	
4. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože muškaraca	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijski dermatitis
5. Navede kriterijume za odabir kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože muškaraca	Kriterijumi za odabir: tip i stanje kože, starosno doba i dr.
6. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste za njegu kože muškaraca	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
7. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za njegu kože muškaraca, na zadatom primjeru	
8. Pokaže načine izrade odabranih kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože muškaraca, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetički preparati za muškarce	

Ishod 9 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje kozmetičke preparate za njegu kože djece	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede različite kozmetičke preparate koji se koriste za njegu kože djece	Kozmetički preparati: preparati za održavanje lične higijene, preparati za njegu i zaštitu kože
2. Opiše dejstvo, sastav i namjenu različitih vrsta kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože djece	Vrste: sapuni, šamponi, kupke, ulja, kreme i puderi Dejstvo: antiinflamatorno, antiseptično, emolijentno, i dr. Sastav: PAM, hidrofilni i lipofilni emolijensi, protivupalne supstance, adsorbensi, antiseptici i dr. Namjena: sprečavanje infekcija kože, hidratacija kože, sprečavanje trenja kože, premašćivanje kože i dr.
3. Razlikuje supstance u formulacijama kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože djece	
4. Navede moguće neželjene reakcije nakon upotrebe kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože djece	Neželjene reakcije: iritacije, kontaktni dermatitis, kontaktni alergijski dermatitis i dr.
5. Navede kriterijume za odabir kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože djece	Kriterijum za odabir: stanje kože i uzrast
6. Opiše uslove čuvanja i upotrebe preparata koji se koriste za njegu kože djece	Uslovi čuvanja i upotrebe: čuvanje na suvom i tamnom mjestu, na odgovarajućoj temperaturi i do isteka roka upotrebe
7. Prepozna sastojke sa deklaracije preparata koji se koriste za njegu kože djece, na zadatom primjeru	
8. Pokaže načine izrade odabranih kozmetičkih preparata koji se koriste za njegu kože djece, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Preparati za djecu	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Kozmetički preparati je tako koncipiran da polaznicima omogućava savremeno sticanje teorijskih znanja (sa vježbama) koja su važna pretpostavka za uspješnu praksu iz ove oblasti. Ishode učenja treba dostizati postepeno.
- U novoj ulozi nastavnika/instruktor, kao moderatora, savjetnika i saradnika, potrebno je koristiti raznovrsne oblike (frontalni, timski, grupni, rad u paru i individualni) i metode rada (predavanja, razgovora, demonstracije i interaktivne metode rada).
- Nastavu treba realizovati u kabinetu i djelimično u laboratoriji. Kabinet i laboratorija trebaju da budu opremljeni preporučenim materijalnim uslovima i da pruža uslove za bezbjedan rad polaznika.
- Ovaj modul omogućava polaznicima usvajanje znanja o kozmetičkim preparatima i upućuje ih na povezivanje teorije i prakse, odnosno povezivanje znanja i pojava sa kojima će se sretati u radu i životu.
- Potrebno je prihvatiti individualne razlike polaznika, podsticati stručnost i izazov, promovisati samoposmatranje i odgovornost i prihvatiti stav da se unapređenje kompetencija nastavlja kroz cjeloživotno učenje.
- Ishode učenja 2, 3, 5 i 6 treba realizovati na informativnom nivou.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Mazić S.; Nidžović Ž, Kozmetologija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2002.
- Čajkovac M. Kozmetologija, Naklada Slap, Zagreb, 2000.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
3.	Tehnička vaga	1
4.	Vodeno kupatilo	1
5.	Laboratorijsko posuđe i pribor	po potrebi
6.	Kozmetičke sirovine	po potrebi

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku, pravilnim formulisanjem pojmova iz oblasti Kozmetički preparati. Sposobnost prepoznavanja i razlikovanja različitih tipova tekstova za pretragu i poštovanja pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme)
- Komunikacija na stranom jeziku (upotreba osnova međunarodno prihvaćene stručne terminologije na latinskom jeziku, kao i razumjevanje stručne terminologije na engleskom jeziku iz oblasti Kozmetički preparati u usmenom i pisanom obliku, prilikom istraživanja na internetu, korišćenje literature na engleskom jeziku, kao i za razvijanje interesovanja za jezike i međukulturnu komunikaciju)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije iz oblasti nauke i tehnologije (razvijanje logičkog mišljenja, donošenja zaključaka prilikom analize kozmetičkih preparata, razvijanje vještine korišćenja naučnih podataka u cilju donošenja zaključaka i odluka na osnovu dokaza)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacione tehnologije u cilju pretraživanja, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti kozmetologije, uz formiranja kritičkog stava o dostupnim informacijama i prepoznavanje relevantnih stručnih tekstova i video zapisa. Upotreba interneta za izradu prezentacija na zadatu temu, korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanje pravila bezbjednosti i etike)
- Učiti kako učiti (podsticanje polaznika na korišćenje što većeg broja čula u procesu saznavanja, na samostalan rad i istrajnost u učenju kroz motivaciju i želju za primjenom ranije stečenih znanja i životnog iskustva; razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja, tolerancije prema različitim stavovima, kulture, dijaloga, poštovanja tuđeg integriteta, odgovornosti i osjećaja empatije; podsticanja timskog rada tokom nastave, u cilju konstruktivne komunikacije i interesovanja za interkulturalnu komunikaciju)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative, procjene i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno i u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (podsticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustva i emocija u domenu različitih kultura, uključujući modernu kulturu, koje se mogu prenjeti na profesionalni nivo; poštovanje različitosti i kulturne ekspresije, pozitivan odnos prema umjetnosti i kultivisanje estetskih kapaciteta, etički odnos)

3.8. KOZMETIČKE PROCEDURE ZA NJEGU TIJELA**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
6		34	40	2

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa preparatima i metodama za privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela, kao i preparatima i procedurama za njegu tijela. Osposobljavanje za izvođenje procedura depilacije i njege tijela. Razvijanje preciznosti, spretnosti, osjećaja za timski rad i upravljanja vremenom.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Identifikuje metode depilacije za privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela
2. Izvrši privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela, primjenom hladnih voštanih depilatora
3. Izvrši privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela, primjenom toplih voštanih depilatora
4. Izvrši privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela, primjenom šećerne paste
5. Izvrši proceduru za njegu tijela primjenom odgovarajućih preparata

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje metode depilacije za privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše metode depilacije koje se koriste za privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela	Metode depilacije: mehanička depilacija (čupanje dlaka pincetom, brijanje i depiliranje voštanim depilatorima), hemijska depilacija i depilacija šećernom pastom
2. Opiše karakteristike različitih vrsta voštanih depilatora i šećerne paste koji se koriste za privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela	Vrste voštanih depilatora: hladni voštani depilatori i topli voštani depilatori
3. Navede kriterijume za odabir odgovarajuće metode depilacije, koja se koristi za privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela	
4. Navede kontraindikacije za privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela, procedurom depilacije	Kontraindikacije: herpesi, velusni mladeži, hormonska dlakavost, akne, folikulitis i dr.
5. Objasni moгуće posljedice prilikom nepravilnog izvođenja procedure depilacije	Moguće posljedice: opekotine, povrede kože, podlivi, fleke i folikulitis
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Metode depilacije za privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela.	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela, primjenom hladnih voštanih depilatora	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede pribor i preparate koji se koriste prilikom izvođenja procedure depilacije hladnim voštanim depilatorima	Pribor i preparati: špatule, papirne trake, vosak, talk i dr.
2. Opiše postupak pripremnih aktivnosti za izvođenje procedure depilacije hladnim voštanim depilatorima	Pripreme aktivnosti: pregled kože, provjeravanje temperature voska, pripremanje papirnih traka i špatula
3. Opiše postupak pravilnog nanošenja i uklanjanja hladnih voštanih depilatora sa kože lica i tijela	Postupak: nanošenje hladnih voštanih depilatora u pravcu rasta dlačica u tankom sloju i uklanjanje hladnih voštanih depilatora u suprotnom pravcu rasta dlačica brzim pokretima
4. Opiše postupke privremenog uklanjanja malja sa različitih regija tijela primjenom hladnih voštanih depilatora	Regije tijela: lice, ruke, noge i intimna zona
5. Demonstrira postupak privremenog uklanjanja malja sa kože lica primjenom hladnih voštanih depilatora, na zadatom modelu	
6. Demonstrira postupak privremenog uklanjanja malja sa kože ruku i nogu primjenom hladnih voštanih depilatora, na zadatom modelu	
7. Demonstrira postupak privremenog uklanjanja malja sa kože intimne zone primjenom hladnih voštanih depilatora, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi od 5 do 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Metode uklanjanja malja hladnim voštanim depilatorima.	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela, primjenom toplih voštanih depilatora	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	
1. Navede pribor i preparate koji se koriste prilikom izvođenja procedure depilacije toplim voštanim depilatorima	Pribor i preparati: špatule, vosak, talk i dr.
2. Opiše postupak pripremnih aktivnosti za izvođenje procedure depilacije toplim voštanim depilatorima	Pripreme aktivnosti: pregled kože, provjeravanje temperature voska i pripremanje špatula
3. Opiše postupak pravilnog nanošenja i uklanjanja toplih voštanih depilatora sa kože lica i tijela	Postupak: nanošenje toplih voštanih depilatora u pravcu rasta dlačica u debelom sloju i uklanjanje toplih voštanih depilatora u suprotnom pravcu rasta dlačica brzim pokretima
4. Opiše postupke privremenog uklanjanja malja sa različitih regija tijela primjenom toplih voštanih depilatora	Regije tijela: lice, ruke, noge i intimna zona
5. Demonstrira postupak privremenog uklanjanja malja sa kože lica primjenom toplih voštanih depilatora, na zadatom modelu	
6. Demonstrira postupak privremenog uklanjanja malja sa kože ruku i nogu primjenom toplih voštanih depilatora, na zadatom modelu	
7. Demonstrira postupak privremenog uklanjanja malja sa kože intimne zone primjenom toplih voštanih depilatora, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi od 5 do 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Metode uklanjanja malja toplim voštanim depilatorima	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela, primjenom šećerne paste	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede pribor i preparate koji se koriste prilikom izvođenja procedure depilacije šećernom pastom	Pribor i preparati: špatule, rukavice, odmašćivač za kožu, šećerna pasta i dr.
2. Opiše postupak pripremnih aktivnosti za izvođenje procedure depilacije šećernom pastom	Pripreme aktivnosti: pregled i odmašćivanje kože i provjeravanje temperature šećerne paste
3. Opiše postupak pravilnog nanošenja i uklanjanja šećerne paste sa kože lica i tijela	Postupak: nanošenje šećerne paste u suprotnom pravcu rasta dlačica i uklanjanje šećerne paste u pravcu rasta dlačica kratkim, brzim pokretima
4. Opiše postupke privremenog uklanjanja malja sa različitih regija tijela primjenom šećerne paste	Regije tijela: lice, ruke, noge i intimna zona
5. Demonstrira postupak privremenog uklanjanja malja sa kože lica primjenom šećerne paste, na zadanom modelu	
6. Demonstrira postupak privremenog uklanjanja malja sa kože ruku i nogu primjenom šećerne paste, na zadanom modelu	
7. Demonstrira postupak privremenog uklanjanja malja sa kože intimne zone primjenom šećerne paste, na zadanom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi od 5 do 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Metode uklanjanja malja šećernom pastom	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši proceduru za njegu tijela primjenom odgovarajućih preparata	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše procedure koje se primjenjuju za njegu tijela	Procedure: piling tijela i kozmetičko pakovanje tijela
2. Objasni namjenu različitih procedura koje se primjenjuju za njegu tijela	Namjena: eksfolijacija kože tijela, detoksikacija kože tijela, hidratacija kože tijela, regeneracija kože tijela i dr
3. Objasni kriterijume za odabir odgovarajućih procedura koje se primjenjuju za njegu tijela	
4. Navede pribor i materijal koji se koriste za izvođenje procedure za njegu tijela	Pribor i materijal: higijenski ubrusi, higijenski veš, frotiri, kozmetička folija, špatule i dr.
5. Opiše pripreme aktivnosti klijenta za izvođenje procedure za njegu tijela	Pripreme aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće i nakita, zauzimanje udobnog položaja na pripremljenom ležaju, pravilno pokrivanje klijenta i dr.
6. Opiše postupak pravilnog nanošenja i uklanjanja pilinga sa kože tijela	Postupak: ravnomjerno nanošenje pilinga, utrljavanje pilinga, uklanjanje pilinga
7. Demonstrira postupak nanošenja i uklanjanja pilinga sa kože tijela u cilju odstranjivanja orožalog površinskog sloja epidermisa, na zadatom modelu	
8. Opiše postupak pravilnog nanošenja i uklanjanja kozmetičkog pakovanja sa kože tijela	Postupak: ravnomjerno nanošenje, umotavanje u kozmetičku foliju, pokrivanje frotirskim prekrivačem, uklanjanje kozmetičkog pakovanja
9. Demonstrira postupak nanošenja i uklanjanja kozmetičkog pakovanja, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 9 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Procedure za njegu tijela	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Kozmetičke procedure za njegu tijela koncipiran je tako da polaznicima omogućava sticanje teorijskih i praktičnih znanja i vještina iz ove oblasti. Prilikom realizacije ovog modula nastavnik/instruktor treba da ukaže na značaj manualnih vještina i samostalnosti u radu tokom izvođenja procedura depilacije i njege tijela.
- Teorijski dio nastave treba realizovati sa cijelom grupom, uz primjenu interaktivnih metoda i sredstava. Preporučuje se upotreba internet prezentacija i simulacija u cilju boljeg razumijevanja teorijskih znanja. Nastava treba da bude aktivna sa uključivanjem svih polaznika.
- Praktični dio nastave treba realizovati u kabinetima za praktičnu nastavu koji su opremljeni preporučenim materijalnim uslovima. Polaznike treba podijeliti u parovima, ali tako da u simuliranoj situaciji svaki polaznik samostalno demonstrira procedure depilacije i njege tijela. Nastavnik/instruktor treba da podstiče problemsku nastavu u kojoj navodi polaznike da sami dolaze do zaključaka prilikom rješavanja problema, čime im omogućava povezivanje teorijskih znanja sa praktičnom primjenom.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Mazić S.; Kovčić B.; Marković J., Estetska nega 1, Zavod za udžbenike Beograd, 1996.
- Nikitović M., Vodič kroz profesionalnu kozmetiku, Asograf, Novi Sad, 2000.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
3.	Kozmetički ležaj i stolica	po 6
4.	Pomoćna kozmetička kolica	po 6
5.	Kozmetička lupa	6
6.	Paravan	3
7.	Ostali aparati (topilica za hladni vosak, topilica za topli vosak, stona lampa, muzički uređaj)	po 6
8.	Potrošni preparati (topli vosak, hladni vosak, šećerna pasta, piling za tijelo, maske za tijelo, termo gel, pakovanje, buteri)	po potrebi
9.	Potrošni materijal (pamučna vata, higijenske rukavice, higijenski ubrusi, peškiri, frotirski pokrivači, frotirske navlake, zaštitne maske, higijenski veš, kozmetička folija, sunđer, kozmetička traka, sredstva za dezinfekciju)	po potrebi
10.	Pribor (špatule za nanošenje voska, papirne trake za depilaciju)	po potrebi

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti estetske njege i dermatologije, izražavanjem argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme i dr.)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije iz oblasti estetske njege i dermatologije prilikom istraživanja na Internetu; korišćenje literature na engleskom jeziku i dr.)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje logičkog načina razmišljanja i donošenja zaključaka prilikom analize problema iz oblasti estetske njege i dermatologije i dr.)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti estetske njege i dermatologije, prepoznavanjem relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja Interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg intergjeta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju prilikom realizacije praktičnih vježbi i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (razvijanje ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi i životnoj sredini primjenom odgovarajućih kozmetičkih preparat u praktičnom radu, pravilnim odlaganjem otpada nakon izvedenih praktičnih zadataka i dr.)

3.9. UVOD U MASAŽU**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
10		34	44	2

2. Cilj modula:

- Sticanje funkcionalnih znanja o vježbama disanja, procesu relaksacije, osnovama masaže, masažnim hvatovima i međuhvatovima. Osposobljavanje za samostalnu primjenu relaksacije i pojedinačnih masažnih hvatova i međuhvatova, u cilju izvođenja masaže. Razvijanje pozitivnog odnosa prema drugima, vještine prezentovanja, planiranja, kreiranja, marljivosti, sposobnosti upravljanja vremenom, sposobnosti za timski rad.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Primijeni vježbe disanja i relaksaciju u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja
2. Identifikuje karakteristike različitih vrsta masaža
3. Identifikuje karakteristike kozmetoterapijske masaže
4. Izvrši pripremne aktivnosti za izvođenje masaže
5. Izvede masažne hvatove
6. Izvede masažne međuhvatove
7. Poveže masažne hvatove i međuhvatove

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni vježbe disanja i relaksaciju u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni ulogu disanja u procesu relaksacije	
2. Opiše položaje za izvođenje vježbi disanja u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja	Položaji: stojeći, sjedeći, ležeći na leđima, turski sjed i dr.
3. Objasni vrste disanja koje se koriste u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja	Vrste disanja: duboko, sporo, grudno, trbušno, gornje i donje rebarno i dr.
4. Demonstrira vježbe disanja u različitim položajima, na zadatom modelu	
5. Objasni značaj i dejstvo relaksacije u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja	
6. Opiše uslove za uspješno izvođenje procesa relaksacije u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja	Uslovi: uslovi vezani za klijenta (oslobađanje viška odjeće, zauzimanje adekvatnog položaja, proces relaksacije pratiti u budnom stanju i dr.), umješnost kozmetičara (odgovarajuća gestikulacija, umjerena boja glasa, saradnja kozmetičara i klijenta i dr.), uslovi vezani za prostor (poluzatamnjena i zvučno izolovana prostorija, adekvatna podloga za izvođenje procesa relaksacije, odgovarajući spoljašnji mikroklimatski uslovi okruženje bez nepotrebnih stimulusa i dr.)
7. Navede podjelu relaksacije u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja	Podjela relaksacije: totalna, lokalna i progresivna mišićna relaksacija
8. Objasni razliku između totalne, lokalne i progresivne relaksacije u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja	
9. Demonstrira totalnu, lokalnu i progresivnu mišićnu relaksaciju u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5, 6, 7 i 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4 i 9 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Vježbe disanja - Relaksacija 	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje karakteristike različitih vrsta masaža	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede različite vrste masaža	Vrste masaža: manuelna, vibraciona, refleksna, podvodna, ultrazvučna, infrazvučna i masaža sa kombinovanim pritiskom
2. Objasni podjelu manuelne masaže	Podjelu manuelne masaže: medicinska (terapijska), sportska i higijensko – kozmetička
3. Objasni indikacije i kontraindikacije za manuelnu masažu	Indikacije za manuelnu masažu: stanja na polju traumatologije, neurologije i reumatologije Kontraindikacije za manuelnu masažu: zapaljenska stanja, krvarenja i sklonosti ka krvarenju, maligniteti, infektivna oboljenja, febrilna stanja i dr.
4. Navede kontraindikovana područja za primjenu manuelne masaže	Kontraindikovana područja: koštane prominencije, hloidna kost, predio grkljana i dr.
5. Navede trajanje i broj sesija manuelne masaže	Trajanje i broj sesija manuelne masaže: lice 10 min., grudni koš 15 min., abdomen i GE 15 min; leđa 20 min; DE 15 min i opšta masaža 45-60 min
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Osnove masaže	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje karakteristike kozmetoterapijske masaže	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše razliku između opšte i parcijalne kozmetoterapijske masaže	Parcijalna kozmetoterapijska masaža: masaža glave, lica, vrata i dekoltea, abdomena, leđa, gornjih ekstremiteta i donjih ekstremiteta
2. Objasni karakteristike i dejstvo kozmetoterapijske masaže na kožu	Dejstvo kozmetoterapijske masaže na kožu: mehaničko i refleksno
3. Objasni dejstvo kozmetoterapijske masaže na lokomotorni sistem	Dejstvo kozmetoterapijske masaže na lokomotorni sistem: mehaničko i refleksno
4. Objasni dejstvo kozmetoterapijske masaže na kardio vaskularni i limfni sistem	Dejstvo kozmetoterapijske masaže na kardio vaskularni i limfni sistem: mehaničko i refleksno
5. Objasni dejstvo kozmetoterapijske masaže na nervni sistem	Dejstvo kozmetoterapijske masaže na nervni sistem: facilitatorno i inhibitorno
6. Objasni dejstvo kozmetoterapijske masaže na respiratorni sistem	Dejstvo kozmetoterapijske masaže na respiratorni sistem: djelovanje na eventualno prisustvo bronhijalnog sekreta i način disanja
7. Objasni dejstvo kozmetoterapijske masaže na digestivni sistem	Dejstvo kozmetoterapijske masaže na digestivni sistem: djelovanje na peristaltiku crijeva, sekreciju želučanih sokova i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Karakteristike kozmetoterapijske masaže	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da izvrši pripremne aktivnosti za izvođenje masaže	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše pripremne aktivnosti klijenta za izvođenje masaže	Pripremne aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće i nakita, zauzimanje udobnog položaja, pravilno pokrivanje klijenta i dr.
2. Opiše pravilan položaj kozmetičara i klijenta za izvođenje masaže	Pravilan položaj kozmetičara: stojeći i sjedeći Pravilan položaj klijenta: srednji fiziološki položaj klijenta na leđima i stomaku
3. Demonstrira srednji fiziološki položaj klijenta na leđima i stomaku, na zadanom modelu	
4. Opiše položaje klijenta za masažu pojedinih dijelova tijela	Položaji klijenta za masažu pojedinih dijelova tijela: ležeći položaj na leđima, ležeći položaj na stomaku i sjedeći položaj
5. Demonstrira položaje kozmetičara i klijenta za masažu pojedinih dijelova tijela na, zadanom modelu	
6. Objasni kriterijume za odabir masažnih sredstava	Masažna sredstva: kreme, ulja i dr.
7. Opiše postupak pravilnog nanošenja i uklanjanja masažnih sredstava	Postupak pravilnog nanošenja masažnih sredstava: odabir adekvatne količine masažnog sredstva, postupak nanošenja sredstva na ruke kozmetičara, postupak pravilne raspodjele masažnog sredstva na predio koji se tretira i dr. Uklanjanje masažnog sredstva: adekvatno uklanjanje masažnog sredstva sa kože klijenta posredstvom adekvatnog pribora
8. Demonstrira postupak nanošenja i uklanjanja masažnih sredstava, na zadanom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 4, 6 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 3, 5 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Pravilan položaj kozmetičara i klijenta - Masažna sredstva 	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Izvede masažne hvatove	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni metodiku izvođenja masažnih hvatova	Masažni hvatovi: glađenje, trljanje, gnječenje, lupkanje i vibracije
2. Opiše postupak izvođenja masažnih hvatova	Postupak izvođenja masažnih hvatova: smjer izvođenja, intezitet, broj pokreta i dr.
3. Objasni dejstvo pojedinih masažnih hvatova	Dejstvo pojedinih masažnih hvatova: mehaničko, refleksno, facilitatorno i inhibitorno dejstvo
4. Demonstrira postupak izvođenja različitih masažnih hvatova, na zadanom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 3 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 4 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Masažni hvatovi	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Izvede masažne međuhvatove	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni metodiku izvođenja masažnih međuhvatova	Masažni međuhvatovi: peglanje, češljanje, valjanje, štipkanje, istezanje tkiva i rastresanje
2. Opiše postupak izvođenja masažnih međuhvatova	Postupak izvođenja masažnih međuhvatova: smjer izvođenja, intenzitet, broj pokreta i dr.
3. Objasni dejstvo pojedinih masažnih međuhvatova	Dejstvo pojedinih masažnih međuhvatova: mehaničko, refleksno, facilitatorno i inhibitorno
4. Demonstrira postupak izvođenja različitih masažnih međuhvatova, na zadatak modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 3 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 4 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Masažni međuhvatovi	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Poveže masažne hvatove i međuhvatove	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše redosljed primjene masažnih hvatova i međuhvatova	Redosljed primjene masažnih hvatova i međuhvatova: primjena glaćenja, peglanja, istežanja tkiva, trljanja, gnječenja, valjanja, lupkanja, čupkanja, vibracije i rastresanja
2. Navede broj pokreta prilikom izvođenja masažnih hvatova i međuhvatova	Broj pokreta: glaćenje 10-15 pok/min; lupkanje 120-180 pok/min; vibracije 8-12 pok/min i dr.
3. Objasni smjer i intenzitet izvođenja masažnih hvatova i međuhvatova	Smjer i intenzitet izvođenja: centripetalan smjer, razlika u intenzitetu primjene kod površinskog i dubokog glaćenja, trljanja, gnječenja, intenzitet kod stabilnih i labilnih vibracija i dr.
4. Navede trajanje pojedinih masažnih hvatova i međuhvatova	
5. Demonstrira postupak povezivanja masažnih hvatova i međuhvatova, na zadanom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 5 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Povezivanje masažnih hvatova i međuhvatova	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Uvod u masažu je tako koncipiran da polaznicima omogućava sticanje teorijskih i praktičnih znanja i vještina iz ove oblasti. Prilikom realizacije ovog modula polaznika treba motivisati na aktivno učenje, samostalan i timski rad. Teorijski dio nastave treba realizovati sa cijelom grupom, uz primjenu savremenih nastavnih metoda i sredstava. Sadržaj i način izlaganja treba prilagoditi nivou predznanja polaznika iz ove oblasti i srodnih disciplina.
- Teorijski dio nastave treba realizovati sa cijelom grupom, uz primjenu nastavnih metoda rada (predavanje, razgovor, demonstracija i interaktivne metode rada) i oblika rada (frontalni, individualni, grupni i rad u paru). U cilju dostizanja ishoda učenja iz oblasti osnovi masaže, potrebno je koristiti što više očiglednih sredstava, posmatrati slike, crteže, fotografije i video prikaze iz prakse. U savremenoj nastavi, nastavnik/instruktor je u ulozi moderatora, planera, organizatora, istraživača i saradnika. Nastava treba da bude aktivna kroz angažovanje svih polaznika. U toku nastave, potrebno je održati pažnju polaznika, podsticati njihove misaone procese, inovativnost i kreativnost.
- Praktični dio nastave treba realizovati u kabinetima za praktičnu nastavu/ kozmetičkim salonima koji su opremljeni preporučenim materijalnim uslovima. Praktični dio nastave treba realizovati individualno, u parovima ili manjim grupama, ali tako da svaki polaznik samostalno demonstrira zadatu masažu. Nastavnik/instruktor treba da podstiče polaznike da sami dolaze do zaključaka prilikom izvođenja masaže, čime im omogućava povezivanje teorijskih znanja sa praktičnom primjenom.
- Značaj ovog modula se ogleda u tome što u praktičnom dijelu nastave, polaznici stiču vještine, koje su im potrebne za lakše usvajanje znanja i vještina u drugim stručnim modulima.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Miletić Z.; Zoric S., Osnovi masaže, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1996.
- Mazić S.; Mazić -Radovanović S.; Katančević M., Estetska nega III, Zavod za udžbenike, Beograd, 2004
- Mihajlović V., Fizikalna terapija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2002.
- Conić S.; Delibašić P., Fizikalna medicina za II i III razred medicinske škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1996.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Racunar	1
2.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
3.	Kozmetički lezaj	6
4.	Paravan	3
5.	Stolice	6
6.	Sredstva za masažu (kreme, ulja)	po potrebi

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
7.	Peškiri	20
8.	Frotirne navlake za krevet	12
9.	Ubrusi	10
10.	Model lutke	2
11.	Kutija za prvu pomoć	1

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti anatomije, fiziologije i masaže) izražavanjem argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme i dr.)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije iz oblasti anatomije, fiziologije i masaže prilikom korišćenja latinskih izraza i istraživanja na Internetu; korišćenje literature na engleskom jeziku i dr.)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje logičkog načina razmišljanja i donošenja zaključaka prilikom analize stanja različitih dijelova tijela; korišćenje grafikona i šema prilikom donošenja analize rezultata istraživanja zasnovanih na dokazima i dr.)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti anatomije, fiziologije i masaže, prepoznavanjem relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja Interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu i diskusiju; izrada zadataka, seminarskih radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg intergjeta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (razvijanje ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi i životnoj sredini i dr.)

3.10. KOZMETOTERAPIJSKA MASAŽA TIJELA**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
10		42	52	3

2. Cilj modula:

- Sticanje funkcionalnih znanja o kozmetoterapijskoj masaži u cilju opšte relaksacije. Osposobljavanje za izvođenje kozmetoterapijske masaže na različitim djelovima tijela. Razvijanje pozitivnih osobina ličnosti, vještine prezentovanja, kreiranja, marljivosti, sposobnosti upravljanja vremenom, sposobnosti za timski rad, interpersonalnih komunikacijskih sposobnosti, kao i pozitivnog odnosa prema zdravlju.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Primijeni kozmetoterapijsku masažu lica, vrata i dekoltea
2. Primijeni kozmetoterapijsku masažu abdomena i leđa
3. Primijeni kozmetoterapijsku masažu gornjih ekstremiteta
4. Primijeni kozmetoterapijsku masažu donjih ekstremiteta
5. Primijeni kozmetoterapijsku masažu cijelog tijela

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni kozmetoterapijsku masažu lica, vrata i dekoltea	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše osnovne anatomske strukture lica, vrata i grudnog koša	
2. Opiše pripremne aktivnosti klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže lica, vrata i dekoltea	Pripremne aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće i nakita, pravilno pokrivanje klijenta i dr.
3. Opiše pravilan položaj tijela klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže lica, vrata i dekoltea	Položaj tijela klijenta: srednji fiziološki položaj na leđima i polusjedeći položaj
4. Demonstrira pravilan položaj tijela klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže lica, vrata i dekoltea, na zadatom modelu	
5. Navede kriterijume za odabir masažnog sredstva za izvođenje kozmetoterapijske masaže lica, vrata i dekoltea	Masažna sredstva: kreme za masažu i ulja za masažu
6. Objasni doziranje i trajanje kozmetoterapijske masaže lica, vrata i dekoltea	
7. Navede masažne hvatove i međuhvatove koji se koriste prilikom izvođenja kozmetoterapijske masaže lica, vrata i dekoltea	Masažni hvatovi: glaćenje, trljanje, gnječenje i lupaknje Masažni međuhvatovi: štipkanje i stezanje tkiva
8. Demonstrira postupak izvođenja kozmetoterapijske masaže lica, vrata i dekoltea, primjenom odgovarajućih hvatova i međuhvatova, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5, 6 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetoterapijska masaža lica, vrata i dekoltea	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni kozmetoterapijsku masažu abdomena i leđa	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše osnove anatomske strukture abdomena i leđa	
2. Opiše pripremne aktivnosti klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže abdomena i leđa	Pripremne aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće i nakita, pravilno pokrivanje klijenta i dr.
3. Opiše pravilan položaj tijela klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže abdomena i leđa	Položaj tijela klijenta: srednji fiziološki položaj na leđima i stomaku
4. Demonstrira pravilan položaj tijela klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže abdomena i leđa, na zadatom modelu	
5. Objasni kriterijume za odabir odgovarajućeg masažnog sredstva za izvođenje kozmetoterapijske masaže abdomena i leđa	Masažna sredstva: kreme za masažu i ulja za masažu
6. Objasni doziranje i trajanje kozmetoterapijske masaže abdomena i leđa	
7. Navede masažne hvatove i međuhvatove koji se koriste prilikom izvođenja kozmetoterapijske masaže abdomena i leđa	Masažni hvatovi: glađenje, trljanje, gnječenje i lupaknje i vibracije Masažni međuhvatovi: štipkanje, istezanje tkiva, rastresanje i izvlačenje
8. Demonstrira postupak izvođenja kozmetoterapijske masaže abdomena i leđa, primjenom odgovarajućih masažnih hvatova i međuhvatova, na zadatom modelu	
9. Opiše karakteristike i postupak identifikovanja miogeloza	
10. Demonstrira postupak tretiranja miogeloza, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5, 6, 7 i 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4, 8 i 10 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Kozmetoterapijska masaža abdomena i leđa - Miogeloze 	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni kozmetoterapijsku masažu gornjih ekstremiteta	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše osnovne anatomske strukture gornjih ekstremiteta	
2. Izvrši pripreme aktivnosti klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže pojedinih djelova gornjih ekstremiteta	Pripreme aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće i nakita, pravilno pokrivanje klijenta i dr.
3. Opiše pravilan položaj tijela klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže pojedinih djelova gornjih ekstremiteta	Položaj tijela klijenta: srednji fiziološki položaj na leđima i sjedeći položaj
4. Demonstrira pravilan položaj tijela klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže pojedinih djelova gornjih ekstremiteta, na zadanom modelu	
5. Objasni kriterijume za odabir masažnog sredstva za izvođenje kozmetoterapijske masaže pojedinih djelova gornjih ekstremiteta	Masažna sredstva: kreme za masažu i ulja za masažu
6. Objasni doziranje i trajanje kozmetoterapijske masaže gornjih ekstremiteta	
7. Navede masažne hvatove i međuhvatove koji se koriste prilikom izvođenja kozmetoterapijske masaže gornjih ekstremiteta	Masažni hvatovi: glaćenje, trljanje, gnječenje, lupaknje i vibracije Masažni međuhvatovi: štipkanje, istezanje tkiva, valjanje i rastresanje
8. Demonstrira postupak izvođenja kozmetoterapijske masaže gornjih ekstremiteta, primjenom odgovarajućih masažnih hvatova i međuhvatova, na zadanom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5, 6 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetoterapijska masaža gornjih ekstremiteta	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni kozmetoterapijsku masažu donjih ekstremiteta	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše osnovne anatomske strukture donjih ekstremiteta	
2. Izvrši pripreme aktivnosti klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže donjih ekstremiteta	Pripreme aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće i nakita, pravilno pokrivanje klijenta i dr.
3. Opiše pravilan položaj tijela klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže pojedinih dijelova donjih ekstremiteta	Položaj tijela klijenta: srednji fiziološki položaj na leđima i stomaku
4. Demonstrira pravilan položaj tijela klijenta za izvođenje kozmetoterapijske masaže donjih ekstremiteta na zadatom modelu	
5. Objasni kriterijume za odabir masažnog sredstva za izvođenje kozmetoterapijske masaže donjih ekstremiteta	Masažna sredstva: kreme za masažu i ulja za masažu
6. Objasni doziranje i trajanje kozmetoterapijske masaže gornjih ekstremiteta	
7. Navede masažne hvatove i međuhvatove koji se koriste prilikom izvođenja kozmetoterapijske masaže donjih ekstremiteta	Masažni hvatovi: glaćenje, trljanje, gnječenje, lupaknje i vibracije Masažni međuhvatovi: štipkanje, istezanje tkiva, valjanje i rastresanje
8. Demonstrira postupak izvođenja kozmetoterapijske masaže donjih ekstremiteta, primjenom odgovarajućih masažnih hvatova i međuhvatova, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5, 6 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Kozmetoterapijska masaža donjih ekstremiteta	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni kozmetoterapijsku masažu cijelog tijela	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše pravilan položaj kozmetičara prilikom izvođenja kozmetoterapijske masaže cijelog tijela	
2. Objasni kriterijume za odabir masažnog sredstva za izvođenje kozmetoterapijske masaže cijelog tijela	
3. Opiše redosljed izvođenja kozmetoterapijske masaže cijelog tijela	Redosljed: leđa, zadnja strana nogu, lice, vrat i dekolte, gornji ekstremiteti, stomak i donji ekstremiteti.
4. Navede trajanje kozmetoterapijske masaže cijelog tijela	Trajanje masaže cijelog tijela: od 45 do 60min
5. Objasni način povezivanja masažnih hvatova i međuhvatova prilikom izvođenja kozmetoterapijske masaže cijelog tijela	
6. Demonstrira postupak izvođenja kozmetoterapijske masaže cijelog tijela, na zadanom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 6 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Kozmetoterapijska masaža cijelog tijela	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Kozmetoterapijska masaža tijela je tako koncipiran da polaznicima omogućava sticanje teorijskih i praktičnih znanja i vještina iz ove oblasti. Prije učenja primjene kozmetoterapijske masaže na pojedinim dijelovima tijela potrebno je podsjetiti polaznike na sadržaje iz modula Anatomija sa fiziologijom, kao i primijeniti vještine koje su stekli u modulu Uvod u masažu, a odnose se na položaje, masažna sredstva, masažne hvatove i međuhvatove. Prilikom realizacije ovog modula polaznike treba motivirati na aktivno učenje, samostalan i timski rad.
- Teorijski dio nastave treba realizovati sa cijelom grupom, uz primjenu nastavnih metoda rada (predavanje, razgovor, demonstracija i interaktivne metode rada) i oblika rada (frontalni, individualni, grupni i rad u paru). U cilju dostizanja ishoda učenja iz oblasti kozmetoterapijske masaže, potrebno je koristiti što više očiglednih sredstava, posmatrati slike, crteže, fotografije i video prikaze iz prakse. U savremenoj nastavi, nastavnik/instruktor je u ulozi moderatora, planera, organizatora, istraživača i saradnika. Nastava treba da bude aktivna kroz angažovanje svih polaznika. U toku nastave, potrebno je održati koncentraciju, podsticati njihove misaone procese, inovativnost i kreativnost.
- Praktični dio nastave treba realizovati u kabinetima za praktičnu nastavu koji su opremljeni preporučenim materijalnim uslovima. Praktični dio nastave treba realizovati individualno, u parovima ili manjim grupama, ali tako da svaki polaznik samostalno demonstrira zadatu kozmetoterapijsku masažu. Nastavnik/instruktor treba da podstiče polaznike da sami dolaze do zaključaka prilikom izvođenja kozmetoterapijske masaže, čime im omogućava povezivanje teorijskih znanja sa praktičnom primjenom.
- Značaj ovog modula se ogleda u tome što u praktičnom dijelu nastave, polaznici stiču vještine, koje su im potrebne za lakše usvajanje znanja i vještina u drugim stručnim modulima.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Miletić Z.; Zorić S., Osnovi masaže, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1996.
- Mazić S. ; Kovčić B.; Marković J., Estetska nega I, Zavod za udžbenike, Beograd, 1996.
- Mihajlović V., Fizikalna terapija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2002.
- Conić S.; Delibašić P., Fizikalna medicina za II i III razred medicinske škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1996.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
3.	Kozmetički ležaj	6
4.	Paravan	3
5.	Stolice	6
6.	Sredstva za masažu (kreme, ulja)	Po potrebi
7.	Peškiri	20

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
8.	Frotirske navlake za kozmetički ležaj	12
9.	Ubrusi	10
10.	Model lutke	2
11.	Kutija za prvu pomoć	1

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti anatomije, fiziologije i masaže) izražavanjem argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme i dr.)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije iz oblasti anatomije, fiziologije i masaže prilikom korišćenja latinskih izraza i istraživanja na Internetu; korišćenje literature na engleskom jeziku i dr.)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje logičkog načina razmišljanja i donošenja zaključaka prilikom analize stanja različitih djelova tijela; korišćenje grafikona i šema prilikom donošenj analize rezultata istraživanja zasnovanih na dokazima i dr.)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti anatomije, fiziologije i masaža, prepoznavanjem relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja Interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu uz diskusiju; izrada zadataka, seminarskih radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg intergjeta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (razvijanje ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi i životnoj sredini primjenom odgovarajućih kozmetičkih preparat u praktičnom radu, pravilnim odlaganjem otpada nakon izvedenih praktičnih zadataka i dr.)

3.11. KOZMETIČKI FITOPREPARATI**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
19	3		22	1

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa strukturom i sastavom ljekovitih sirovina porijeklom iz prirode, kao i vrstama aktivnih biljnih principa, značajnih za adekvatnu formulaciju i pravilan izbor kozmetičkog fitopreparata. Uočavanje značaja fitopreparata u savremenoj kozmetici. Razvijanje preciznosti, analitičkog načina razmišljanja i svijesti o značaju prirode kao izvora ljekovitih materija.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Identifikuje specifičnosti biljnog materijala i ljekovite principe
2. Uoči karakteristike i primjenu alkaloidnih i heterozidnih droga u kozmetičkim fitopreparatima
3. Uoči karakteristike i primjenu saponinskih i taninskih droga u kozmetičkim fitopreparatima
4. Uoči karakteristike i primjenu etarskih ulja u kozmetičkim fitopreparatima
5. Uoči karakteristike i primjenu vitaminskih droga u kozmetičkim fitopreparatima
6. Identifikuje kozmetičke fitopreparate koji sadrže pčelinje proizvode
7. Analizira primjenu kozmetičkih fitopreparata sa različitim aktivnim principima

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje specifičnosti biljnog materijala i ljekovite principe	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše strukturu biljke	Struktura biljke: herba, list, cvijet, plod, korijen i dr.
2. Opiše faze u obradi biljnog materijala koji ulazi u sastav kozmetičkih fitopreparata	Faze: branje, sušenje, skladištenje i dr.
3. Objasni značaj aktivnih biljnih principa koji su važni za formulaciju kozmetičkih fitopreparata	Aktivni biljni principi: alkaloidi, heterozidi, tanini, smole, etarska ulja i dr.
4. Opiše ekstrakciju kao farmaceutsko tehnološku operaciju	
5. Opiše rastvarače koji su važni za ekstrakciju aktivnih biljnih pincipa	Rastvarači: voda, glicerol, alkohol, petroletar, vino i dr.
6. Opiše formulaciju fitopreparata koji se primjenjuju u kozmetici	Formulacije fitopreparata: emulzije, losioni, mlijeka, tonici, kreme, gelovi, i dr.
7. Objasni značaj fitopreparata koji se primjenjuju u kozmetici	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Biljni materijal i ljekoviti principi	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da	
Uoči karakteristike i primjenu alkaloidnih i heterozidnih droga u kozmetičkim fitopreparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni značaj primjene alkaloidnih i heterozidnih droga u kozmetičkim fitopreparatima biljnog porijekla	
2. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu crvene paprike (<i>Capsici fructus</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Dejstvo: rubefacientno, iritantno i hiperemično Upotreba: kreme, masti, flasteri, preparati za celulit i dr.
3. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu kafe (<i>Coffea arabica</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: kofein, ugljeni hidrati i skrob Upotreba: maske za tijelo, pilinzi i dr.
4. Opiše upotrebu kakaoa (<i>Theobroma cacao</i>) u kozmetičkim fitopreparatima za njegu kože	Upotreba: mlijeka za tijelo, kreme za masažu, balzami za usne, preparati za sunčanje i dr.
5. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu lista čaja (<i>Thea folium</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: kofein, tanini, polifenoli, vitamin C i vitamini B grupe Dejstvo: antiseptično, antioksidativno, adstringensno, diuretično i analeptično Upotreba: napici, emolijensi, antioksidansi i dr.
6. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu hamamelisa (<i>Hamamelis Virginiana</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Dejstvo: regenerativno, antiinflamatorno i adstringensno Upotreba: kreme, aromatične vode, losioni, gelovi i dr.
7. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu aloe (<i>Aloe verae</i>) važne za formulaciju kozmetičkih fitopreparata	Sastav: voda, enzimi, aminokisjeline, masne kisjeline, ugljeni hidrati, vitamini B grupe, vitamin C, vitamin A i heterozid aloin Dejstvo: hidratantno, antioksidativno, regenerativno i dr. Upotreba: mlijeka za lice i tijelo, kreme, losioni, kupke, preparati za kosu i dr.
8. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu badema (<i>Prunus dulcis</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: cijanidni heterozidi, vitamini E i vitamin B kompleksa i minerali Dejstvo: emolijentno, regenerativno i dr. Upotreba: kreme, mlijeka, losioni, sapuni, <i>aqua amigdalae</i> i dr.
9. Prepozna vrste i karakteristike alkaloidnih i heterozidnih droga, na zadanom primjeru	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Uoči karakteristike i primjenu alkaloidnih i heterozidnih droga u kozmetičkim fitopreparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 9 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Alkaloidi i heterozidi u kozmetičkim fitopreparatima	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da	
Uoči karakteristike i primjenu saponinskih i taninskih droga u kozmetičkim fitopreparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni sastav i dejstvo saponina i saponinskih droga značajnih za formulaciju kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: triterpenski saponini (30 C atoma) i steroidni (27 C atoma) Dejstvo: diuretično, antiinflamatorno, antivirusno, emolijentno, antioksidativno i dr.
2. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu lista bršljana (<i>Hederae helicis folium</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: triterpenski saponozidi (hederasponin C), flavonoidi i etarsko ulje Dejstvo: hiperemično, diuretično i antioksidativno Upotreba: ulja, gelovi i dr.
3. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu kestena (<i>Aesculus hippocastanum</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: saponini, skrob i masna ulja Upotreba: masti, tonici za vene i dr.
4. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu nevena (<i>Calendula officinalis</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: saponini, flavonoidi, etarska ulja i karotenoidi Dejstvo: antiinflamatorno, antibakterijsko, antivirusno, emolijentno i dr. Upotreba: kreme, ulja, masti i dr.
5. Opiše dejstvo i upotrebu oraha (<i>Juglans</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Dejstvo: adstigentno, antimikrobno i dr. Upotreba: losioni, kupke, šamponi i dr.
6. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu kantariona (<i>Hypericum perforatum</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: tanini, hipericin, hiperforin, flavonoidi i etarska ulja Dejstvo: antiseptično, antidepresivno, antidiaroično i dr. Upotreba: kreme, mlijeka, losioni i dr.
7. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu arnike (<i>Arnica montana</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: tanini, arnicin, etarsko ulje, smola, vosak, organske kiseline, vitamin C, flavonoidi Dejstvo: antiseptično, antioksidativno i dr. Upotreba: ulja, gelovi, tonici, vodice za usta i dr.
8. Prepozna vrste i karakteristike saponinskih i taninskih droga, na zadatom prijemeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 8 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da	
Uoči karakteristike i primjenu saponinskih i taninskih droga u kozmetičkim fitopreparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
Predložene teme	
- Saponini i tanini u kozmetičkim fitopreparatima	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da	
Uoči karakteristike i primjenu etarskih ulja u kozmetičkim fitopreparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni sastav, dobijanje i čuvanje etarskih ulja koja se koriste u formulaciji kozmetičkih preparata i mjere opreza prilikom njihove upotrebe	Sastav: aromatična hemijska jedinjenja terpena (isparljivi mono i seksvi-terpeni) i fenilpropanski derivati Dobijanje: destilacija vodenom parom, ekstrakcija organskim rastvaračem, cijedenje i anfleraž metoda
2. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu etarskog ulja lista nane (<i>Menthae piperite folium</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: mentol, tanini i flavonoidi Dejstvo: antiseptično, antiinflamatorno i dr. Upotreba: losioni za čišćenje lica, paste za zube, vode za usta, šamponi, parfemi i dr.
3. Opiše sastav i upotrebu etarskog ulja limuna i pomorandže (<i>Citri aetheroleum</i> i <i>Aurantii aetheroleum</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: etarsko ulje (limonen, citrol) i sinefrin Upotreba: kreme i ulja za masažu, anticelulit preparati i dr.
4. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu etarskog ulja eukaliptusa (<i>Eucaliptus</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: cineol i limonen Dejstvo: antiseptično, dezodoransno i dr. Upotreba: ulja, paste za zube, vode za ispiranje usta, oriblete, šamponi i dr.
5. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu cimeta (<i>Cinnamomum verum</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: cimetni aldehid, egenol Dejstvo: antibakterijsko, hiperemično i dr. Upotreba: kreme i gelovi
6. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu etarskog ulja kamilice (<i>Matricaria chamomilla</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: etarska ulja, flavonoidi i azulen Dejstvo: antiinflamatorno i spazmolitično Upotreba: preparati za njegu kože djece, kreme, šamponi, sapuni, kupke, paste za zube i dr.
7. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu ruzmarina (<i>Rosmarinus officinalis</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: etarsko ulje, flavonoidi rozmaricinska kiselina Dejstvo: antiseptično, rubefacijentno i antivirusno Upotrba: šamponi, kupke, tonici, losioni i dr.
8. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu žalfije (<i>Salvia officinalis</i>) i lavande (<i>Lavandula angustifolia</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: etarska ulja (cinol, tujon, tujol, linalol), tanini i kamfor Dejstvo: antiseptično, adstrigensno i rubefacijentno Upotreba: losioni, kupke, mlijeka, ulja, parfemi i vode za usta

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Uoči karakteristike i primjenu etarskih ulja u kozmetičkim fitopreparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
9. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu etarskog ulja čajevca (<i>Melaleuca alferniifolia</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: etarska ulja, alfa-pinena, limonena i paracimona Dejstvo: antibakterijsko, antivirusno i antimikotično Upotreba: kupke, gelovi, šamponi, ulja i dr.
10. Prepozna vrste i karakteristike etarskih ulja, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 10 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Etarska ulja u kozmetičkim fitopreparatima	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da	
Uoči karakteristike i primjenu vitaminskih droga u kozmetičkim fitopreparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede vitamine koji su prisutni u biljnim drogama značajnim za kozmetičke fitopreparate	Vitamini: A, C, D, E, K, P i B kompleks
2. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu cvijeta smilja (<i>Helichrysum flos</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: vitamin C i vitamin K, flavonoidi, tanini i etarsko ulje Dejstvo: antibakterijsko, antimikotičko i regenerativno Upotreba: kreme, hidrolat, losioni i dr.
3. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu aronije (<i>Aronia melanocarpa</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: vitamin C, vitamin A, vitamin E, vitamin B2, vitamin B6, vitamin B9 i vitamin P Dejstvo: antioksidativno, hidratantno, regenerativno i dr. Upotreba: kreme, tonici, gelovi za umivanje, maske za lice i dr.
4. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu argana (<i>Argania spinosa</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: vitamin E, zasićene masne kisjeline (stearinska, palmitinska), nezasićene (linolna i linoleinska), polifenoli, karotenoidi i minerali Dejstvo: regenerativno, antioksidativno, antiinflamatorno i dr. Upotreba: ulje, kreme, sapuni, šamponi i dr.
5. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu divlje ruže (<i>Rosa tanina</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: vitamini C, vitamin K, beta-karoten, tanini, pektini, oleinska, linolna i linoleinska kiselina Dejstvo: regenerativno, antiinflamatorno, hidratantno i antiseptično Upotreba: ulja, kreme, losioni, mlijeka, balzami za usne, preparati za kosu i dr.
6. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu avokada (<i>Persea americana</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: vitamin A, vitamin C, vitamin K, vitamin E, vitamini B grupe, kalijum i magnezijum, folna kiselina, oleinska kiselina i karotenoidi Dejstvo: antioksidativno, antiinflamatorno, regenerativno, hidratantno i dr. Upotreba: kreme, maske, preparati za njegu nakon sunčanja, šamponi i dr.
7. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu kokosa (<i>Cocos nucifera</i>) značajnih za formulaciju kozmetičkih fitopreparata	Sastav: vitamin D, vitamin E, vitamin K, vitamin A, vitamin C, vitamini B kompleksa, zasićene i nezasićene masne kisjeline i polifenoli Dejstvo: antioksidativno, hidratantno, regenerativno, antiinflamatorno i dr. Upotreba: kreme, maske, kupke, preparati za čišćenje kože, sredstva za masažu, šamponi, regeneratori za kosu, paste za zube i dr.

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Uoči karakteristike i primjenu vitaminskih droga u kozmetičkim fitopreparatima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
8. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu nara (<i>Punica granatum</i>) u kozmetičkim preparatima	Sastav: vitamin C, vitamin A, vitamin E, vitamin B5, kalijum i polifenoli Dejstvo: regenerativno, antioksidativno i dr. Upotreba: kreme, tonici, maske, sapuni, šamponi, napici i dr.
9. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu krastavca (<i>Cucumis sativus</i>) u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: voda, vitamin C, silicijum, kalijum, magnezijum i kofeinska kiselina Dejstvo: hidratantno, antioksidativno i antiridno Upotreba: kreme, maske, gelovi za umivanje, sapuni, mlijeka za tijelo i dr.
10. Prepozna vrste i karakteristike vitaminskih droga, na zadatak primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 10 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Vitaminske droge u formulaciji kozmetičkih fitopreparata	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje kozmetičke fitopreparate koji sadrže pčelinje proizvode	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede vrste pčelinjih proizvoda značajnih za formulaciju kozmetičkih fitopreparata i mjere opreza prilikom njihove upotrebe	Vrste: med, vosak, matična mliječ, polen i propolis
2. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu meda u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: šećeri, voda, organske kiseline, enzimi, minerali, vitamin A, vitamini B grupe, vitamin C, flavonoidi, fenoli i dr. Dejstvo: revitalizujuće, hidratantno, antibakterijsko, antiinflamatorno, epitelizujuće i dr. Upotreba: kreme, balzami, mlijeko za tijelo i dr.
3. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu matične mliječi u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: aminokiseline, vitamin B grupe, vitamin C, lipidi, ugljeni hidrati i mineralne materije Dejstvo: revitalizujuće, antibakterijsko, antivirusno id r. Upotreba: kreme, serumi, maske, mlijeko za tijelo i dr.
4. Opiše sastav, dejstvo i upotrebu polena u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: proteini, aminokiseline, ugljeni hidrati i vitamini B grupe Upotreba: maske, pilinzi, sapuni i dr.
5. Objasni sastav, dejstvo i upotrebu propolisa u kozmetičkim fitopreparatima	Sastav: pčelinji vosak, flavonoidi, lipidi, bioelementi i dr. Dejstvo: antibakterijsko, antivirusno, antiinflamatorno i dr. Upotreba: masti, kreme, gelovi i dr.
6. Prepozna vrste i karakteristike pčelinjih proizvoda, na zadanom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 6 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Pčelinji proizvodi u formulaciji kozmetičkih fitopreparata	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da	
Analizira primjenu kozmetičkih fitopreparata sa različitim aktivnim principima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Obrazloži upotrebu i izbor kozmetičkog fitopreparata prema tipu i stanju kože	Tip kože: normalna, mješovita, masna i suva Stanje kože: aknozna, dehidrirana, osjetljiva i dr.
2. Opiše sastav i dejstvo hidratne bademove kreme za njegu normalne i mješovite kože lica	Sastav: bademovo ulje, ulje jojobe, vitamin E i dr. Dejstvo: hidratno, emolijentno i dr.
3. Opiše sastav i dejstvo kreme od nevena za njegu osjetljive i dehidrirane kože lica	Sastav: ulje nevena, ulje pšeničnih klica, vitamin E i dr. Dejstvo: epitelizujuće, antiinflamatorno, hidratno i dr.
4. Objasni sastav i dejstvo kreme sa ekstraktom kamilice za njegu osjetljive kože lica	Sastav: ekstrakt kamilice, pantenol, aloja i dr. Dejstvo: antiinflamatorno, umirujuće, antibakterijsko, antivirusno i dr.
5. Objasni sastav i dejstvo kreme od smilja za njegu suve i zrele kože lica	Sastav: etarsko ulje smilja, macerat smilja, hidrolat smilja, ulje divlje ruže i dr. Dejstvo: revitalizujuće, regenerativno, antiridno i dr.
6. Opiše sastav i dejstvo kreme od čajevca za njegu masne i aknozne kože lica	Sastav: etarsko ulje čajevca, pantenol i dr. Dejstvo: antiinflamatorno, antibakterijsko i dr.
7. Objasni sastav i dejstvo gela koji se koristi za kožu zahvaćenu celulitom	Sastav: ekstrakt lista bršljana, ekstrakt divljeg kestena, etarsko ulje ruzmarina, kofein i dr.
8. Opiše sastav i dejstvo butera za njegu kože tijela	Sastav: kakao buter, arganovo ulje, etarsko ulje citrusa i dr. Dejstvo: emolijentno, regenerativno i dr.
9. Prepozna vrste i karakteristike kozmetičkih preparata sa različitim aktivnim principima, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 9 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Kozmetički fitopreparati sa različitim aktivnim principima	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Kozmetički fitopreparati koncipiran je tako da polaznicima omogući sticanje teorijskih znanja, koja će biti dobra pretpostavka za uspješan rad u kozmetičkoj praksi. Savremeni društveni i tehnološki razvoj daje nove mogućnosti za razvoj i pozitivan uticaj na način i proces učenja, pa je potrebno koristiti raznovrsne oblike nastave i metode rada. Nastavni proces unapređuje se korišćenjem interaktivne nastave u koju su uključeni probrani 3D sadržaji.
- Prilikom realizacije nastave, nastavnik/instruktor može preporučiti polaznicima korišćenje web adresa: www.edqm.eu, www.ema.europa.eu, www.mocbilja.rs i dr.
- U cilju dostizanja ishoda učenja u okviru modula Kozmetički fitopreparati, koriste se odabrane ilustracije (slike) i kozmetički preparati koji sadrže aktivne prirodne sastojke, kao pokazni materijal.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Gorunović, N.; Lukić, P., Farmakognozija, Farmaceutski fakultet Beograd, 2001.
- Kovačević, N., Osnovi farmakognozije, Institut za farmakognoziju Beograd, 2004.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
3.	Potrošni materijal (kreme, gelovi, losioni, mlijeka, ulja, kupke, sapuni, šamponi i dr.)	po potrebi

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku. Upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku, pravilnim formulisanjem pojmova iz oblasti farmakognozije. Sposobnost prepoznavanja i razlikovanja različitih tipova tekstova za pretragu. Poštovanja pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme.
- Komunikacija na stranom jeziku (upotreba osnova međunarodno prihvaćene stručne terminologije na latinskom jeziku, kao i razumjevanje stručne terminologije na engleskom jeziku iz oblasti farmakognozije, u usmenom i pisanom obliku)
- Digitalna kompetencija korišćenje informaciono-komunikacione tehnologije u cilju pretraživanja, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti farmakognozije, uz formiranja kritičkog stava o dostupnim informacijama i prepoznavanje relevantnih stručnih tekstova i video zapisa. Upotreba interneta za izradu prezentacija na zadatu temu, korišćenje foruma i društvenih međa, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanje pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja interneta i dr.
- Učiti kako učiti (podsticanje polaznika na korišćenje što većeg broja čula u procesu saznavanja, na samostalan rad i istrajnost u učenju kroz motivaciju i želju za primjenom ranije stečenih znanja i životnog iskustva; razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz vršnjačku edukaciju i diskusiju
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja, tolerancije prema različitim stavovima, kulture dijaloga, poštovanja tuđeg integriteta, odgovornosti i osjećaja empatije;

- podsticanja timskog rada tokom nastave, u cilju konstruktivne komunikacije i interesovanja za interkulturalnu komunikaciju)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative, procjene i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema, razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno i u timu i dr.)
 - Kulturološka svijest i ekspresija (podsticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustva i emocija u domenu različitih kultura, uključujući modernu kulturu, koje se mogu prenijeti na profesionalni nivo; poštovanje različitosti i kulturne ekspresije, pozitivan odnos prema umjetnosti i kultivisanje estetskih kapaciteta, etički odnos prema tijelu)

3.12. POSLOVNA KULTURA**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
16	10		26	1

2. Cilj modula:

- Osposobljavanje za primjenu osnovnih tehnika uspješne komunikacije, pravila za rješavanje konfliktnih situacija, realizaciju poslovnih sastanaka, rukovođenje radom manje radne grupe i primjenu pravila bontona. Podsticanje razumijevanja i prihvatanja različitosti u cilju ostvarivanja pozitivne interakcije u poslovnom okruženju.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Prepozna socijalne i psihičke procese u grupi i njihov uticaj na ponašanje u radnom okruženju
2. Primijeni tehnike uspješne komunikacije
3. Primijeni pravila za rješavanje konfliktnih situacija i mjere prevencije profesionalnog sagorijevanja
4. Identifikuje tipove rukovođenja, načine odlučivanja i pregovaranja u grupi
5. Organizuje rad male radne grupe
6. Uoči način funkcionisanja organizacione kulture
7. Uoči uticaj kulturoloških različitosti među narodima na njihovo međusobno razumijevanje
8. Primijeni pravila bontona u različitim oblastima ličnog i profesionalnog djelovanja

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Prepozna socijalne i psihičke procese u grupi i njihov uticaj na ponašanje u radnom okruženju	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni specifičnosti poslovne psihologije	
2. Objasni pojmove grupna dinamika, grupni proces i grupna struktura	
3. Objasni karakteristike i mogućnosti mijenjanja stavova i predrasuda	
4. Objasni pojam i djelovanje grupnih normi	
5. Objasni uzroke i posljedice proindividualnog , prosocijalnog i antisocijalnog ponašanja u poslovnom okruženju	Proindividualno ponašanje: asertivnost, egoizam i takmičenje Prosocijalno ponašanje: saradnja, empatija i altruizam Antisocijalno ponašanje: agresivnost i delikventnost
6. Objasni uticaj socijalnih faktora na mišljenje i rasuđivanje pojedinca	Socijalni faktori: pritisak grupe, uticaj autoriteta i distribucija moći
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Socijalni i psihički procesi u grupi	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni tehnike uspješne komunikacije	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni pojam i tipologiju komunikacije	
2. Navede strukturu i elemente procesa komunikacije	
3. Objasni karakteristike i međuzavisnost verbalne i neverbalne komunikacije	
4. Opiše različite kanale komunikacije	
5. Opiše faktore koji utiču na proces komunikacije	Faktori: projekcije, efekat prvog utiska, efekat posljednjeg utiska, stereotipi, halo efekat i mentalni modeli
6. Objasni uzroke smetnji u verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji	Uzroci smetnji u verbalnoj i neverbalnoj komunikaciji: „buka“ u komunikacionom kanalu, pridavanje različitog značenja verbalnim simbolima od strane pošiljaoca i primaoca poruke, neusklađenost verbalnih i neverbalnih znakova i dr.
7. Opiše tehnike uspješne komunikacije	
8. Objasni prednosti i nedostatke elektronske komunikacije	
9. Predstavi pravila uspješne komunikacije, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 9 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Komunikacija	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni pravila za rješavanje konfliktnih situacija i mjere prevencije profesionalnog sagorijevanja	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni različite teorijske pristupe tumačenja konflikata	
2. Opiše moguće uzroke konfliktnih situacija u poslovnom okruženju	Uzroci konfliktnih situacija: socijalni, ekonomski, ideološki, historijski, lični i dr.
3. Navede preporuke za upotrebu različitih stilova u rješavanju konflikata	Stilovi u rješavanju konflikata: takmičenje, saradnja, izbjegavanje, prilagođavanje i kompromis
4. Predloži različite načine rješavanja konfliktne situacije u radnim uslovima, na zadatom primjeru	
5. Navede faktore koji utiču na profesionalno sagorijevanje u procesu rada	
6. Navede mjere prevencije i terapije profesionalnog sagorijevanja	
7. Prezentuje primjere pojedinačnih odbrambenih mehanizama prema radnom zadatku, na zadatom primjeru	Odbrambeni mehanizmi: negiranje, projekcija, identifikacija, poricanje, racionalizacija, potiskivanje, regresija i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5 i 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4 i 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Konflikti i rješavanje konfliktnih situacija - Asertivni govor i asertivno ponašanje 	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje tipove rukovođenja, načine odlučivanja i pregovaranja u grupi	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede načela i faze uspješnog poslovnog razgovora	
2. Navede osnovne karakteristike i načine identifikacije različitih pregovaračkih stilova	Načini identifikacije: posmatranje, slušanje, postavljanje pitanja i dr. Pregovarački stilovi: slušalac, stvaralac, aktivista mislilac i dr.
3. Objasni različite stilove pristupa konfliktu prilikom pregovaranja	Različiti stilovi: rješavanje problema, kompromis, izbjegavanje, dominacija i dr.
4. Objasni principe pregovaranja i činioce na koje treba obratiti pažnju u različitim fazama pregovaranja do pronalaženja kooperativnog rješenja	Principi pregovaranja: principijelno pregovaranje, odvajanje ljudi od problema, fokusiranje na interese ne na pozicije, pronalaženje rješenja usmjerenih na zajedničku dobit, insistiranje na upotrebi objektivnih kriterijuma i dr. Faze: prije, u toku i poslije pregovora
5. Opiše psihosocijalne osobine koje karakterišu ulogu vođe	
6. Objasni različite načine odlučivanja u grupi	
7. Opiše različite tipove moći i stilove rukovođenja grupom	Tipovi moći: funkcionalna, statusna, manipulativna i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Tipovi rukovođenja, načini odlučivanja i pregovaranja u grupi	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Organizuje rad male radne grupe	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede pojam i tipologiju grupa	
2. Objasni najznačajnije aktivnosti u procesu organizacije tima	Aktivnosti: analiza radnih zadataka, određivanje uloga u timu, izbor članova tima, stvaranje klime povjerenja, saradnje i podrške, određivanje strategije rada i delegiranje zadataka
3. Opiše vještine potrebne za efikasan rad u timu	Vještine: razmjena ideja u grupi; uvažavanje različitosti u radnom iskustvu, znanju i mišljenju; učenje iz konstruktivne kritike i dr.
4. Opiše pretpostavke za uspješno funkcionisanje timova	Pretpostavke: adekvatan izbor članova tima, ohrabrivanje različitih mišljenja, njegovanje fokusirane aktivnosti, podsticanje kreativnosti, visok stepen integracije, favorizovanje otvorene komunikacije i dr.
5. Opiše karakteristike uspješnog rukovodioca i različite stilove rukovođenja	
6. Objasni pokazatelje uspješnog rada radne grupe	Pokazatelji uspješnog rada radne grupe: radni rezultati, očuvana pozitivna atmosfera, smanjeni nivo stresa sa aspekta očuvanja mentalnog zdravlja članova radne grupe i dr.
7. Prezentuje primjenu vještina timskog rada, na zadatom primjeru	
8. Prezentuje konstruktivne modele ponašanja tokom poslovnog sastanka u simuliranoj radnoj situaciji	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Društvene grupe	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Uoči način funkcionisanja organizacione kulture	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni pojam organizacione kulture	
2. Objasni simbolički i kognitivni sadržaj organizacione kulture	Simbolički sadržaj: jezički simboli, bihevioralni simboli, materijalni simboli i dr. Kognitivni sadržaj: pretpostavke, vrijednosti, norme i stavovi
3. Analizira tipove organizacione kulture prema Hendijevoj klasifikaciji	Tipovi organizacione kulture: kultura moći, kultura uloga, kultura zadataka i kultura podrške
4. Opiše uticaj organizacione kulture na uspjeh i osjećaj zadovoljstva u radu	
5. Istraži promjene organizacione kulture, na zadatom primjeru	
6. Predloži način rada organizacije, u skladu sa njenom vizijom i misijom, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 5 i 6 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Organizaciona kultura	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Uoči uticaj kulturoloških različitosti među narodima na njihovo međusobno razumijevanje	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni prepreke u interkulturalnoj komunikaciji	Prepreke: etnocentrizam, jezik, pogrešno tumačenje neverbalne komunikacije i dr.
2. Objasni pojam kultura poslovnog ponašanja	
3. Analizira specifičnosti zapadnoevropske kulture	
4. Uporedi komunikacijske specifičnosti odabranih kultura širom svijeta	Komunikacijske specifičnosti: razlike u gestikulaciji, razlike u definisanju ličnog prostora, kontakt očima, fizički kontakt, razlike u neverbalnoj komunikaciji, razlike u tumačenju simbola i dr.
5. Objasni pozitivno i negativno djelovanje kulturoloških razlika između osoba koje učestvuju u poslovnoj komunikaciji	
6. Objasni kulturološke razlike u poslovnim protokolima	Poslovni protokoli: oblici etikecije, ceremonija, ispravni kodeksi ponašanja i dr.
7. Predstavi kros-kulturalne vještine, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 7 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Kulturološke različitosti među narodima	

Ishod 8 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni pravila bontona u različitim oblastima ličnog i profesionalnog djelovanja	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni značaj i društvenu funkciju bontona	
2. Opiše pravila bontona u različitim situacijama	Situacije: ponašanje-maniri, ponašanje za stolom, telefoniranje, obilježavanje određenih datuma, cvjetni bonton, ponašanje na ulici, ponašanje u školi, turistički bonton i dr.
3. Opiše pravila poslovnog bontona	Poslovni bonton: poslovno odijevanje, poslovni pokloni, poslovna etikecija, poslovno pregovaranje, oslovljavanje, poslovno druženje i dr.
4. Objasni pravila Internet bontona	
5. Objasni pravila bontona prema pripadnicima različitih grupa	
6. Opiše elemente i vrste imidža	Imidž: lični, profesionalni i digitalni
7. Predstavi pravila bontona, na zadatom primjeru	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 7 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Bonton	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Poslovna kultura je tako koncipiran da polaznicima omogućava sticanje znanja iz ove oblasti kroz teorijsku nastavu i vježbe. Prilikom realizacije ovog modula, polaznike treba motivisati na aktivno učenje, samostalan i timski rad. Preporučljivo je da tokom vježbi polaznici samostalno ili u timu, rješavaju zadatke i da ih nakon toga usmeno prezentuju, uz obrazloženje vlastitog stava i da o istom diskutuju sa drugim polaznicima i nastavnikom/instruktorom. Tokom prezentacije polaznici treba da se jasno izražavaju i pravilno koriste stručnu terminologiju.
- Prilikom izvođenja pojedinih vježbi treba koristiti simulaciju kako bi se polaznicima približila određena nastavna materija. U nastavi, je preporučljivo da polaznici praktične vježbe rade individualno ili timski na računaru ukoliko je to moguće. Polaznici mogu sami da obrade odgovarajuće teme u vidu seminarskog ili projektnog zadatka. Prilikom izrade seminarskog rada koji obuhvata analizu određenog sadržaja ili problema, polaznici treba da pokažu sposobnost da na pravilan način prikupe informacije iz relevantne literature i drugih izvora, i da na osnovu toga sami donesu lični zaključak o analiziranoj materiji ili problemu.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Kostić Z., Poslovna komunikacija, Zavod za udžbenike Beograd, 2015.
- Vuletić V., Sociologija, Klet, Beograd, 2014.
- Trebješanin Ž.; Lalović Z., Pojedinaac u grupi, Uzbenik za treći i četvrti razred gimnazije, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2011.
- Šarenac R., Rješavanje konfliktnih situacija, priručnik, Uprava za kadrove, Podgorica, 2006.
- Rot N., Psihologija grupe, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1985.
- Gidens E., Sociologija, CID, Podgorica, 1998.
- Vasić M., Timovi i timski rad, Zavod distrofičara, Banja Luka, 2004.
- Šušnjić Đ., Teorija kulture, Zavod za udžbenike Beograd, 2015.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti poslovne kulture, izražavanjem argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme i dr.)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije iz oblasti poslovne kulture prilikom istraživanja na Internetu; korišćenje literature na engleskom jeziku i dr.)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje logičkog načina razmišljanja i donošenja zaključaka prilikom analize problema iz oblasti poslovne kulture i dr.)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti poslovne kulture, prepoznavanjem relevantnih stručnih tekstova i video zapisa;

- korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja Interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; izrada seminarskih radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
 - Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg integriteta, u skladu sa etičkim pravilima; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju prilikom realizacije praktičnih vježbi i dr.)
 - Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative, procjene i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje kreativnosti, kao i vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)
 - Kulturološka svijest i ekspresija (razvijanje kulture dijaloga, tolerantnosti kroz usvajanje sadržaja o kulturnoj različitosti i dr.)

3.13. PREDUZETNIŠTVO**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
10	16		26	1

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa značajem preduzetništva, preduzetničkih vještina, tehnikama za pronalaženje biznis ideje, strukturom i načinom izrade biznis plana, oblicima obavljanja privredne djelatnosti i promocijom proizvoda i usluga. Osposobljavanje za kreiranje i pokretanje biznisa. Razvijanje inicijativnosti, kreativnosti, odgovornosti, komunikativnosti i timskog rada.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Identifikuje značaj preduzetništva, preduzetničkih vještina i pokretanja sopstvenog biznisa
2. Osmisli biznis ideju koristeći razne tehnike i rezultate istraživanja tržišta
3. Sastavi biznis plan na osnovu sprovedenih istraživanja i analiza
4. Identifikuje oblike obavljanja privredne djelatnosti i postupak registracije privrednih društava
5. Identifikuje faze u postupku zasnivanja radnog odnosa i karakteristike individualnih i kolektivnih prava zaposlenih
6. Pripremi poslovni sastanak i korespondentne akte u vezi sa njegovom organizacijom
7. Promoviše privredno društvo, proizvod ili uslugu

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje značaj preduzetništva, preduzetničkih vještina i pokretanja sopstvenog biznisa	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni pojam preduzetništva	
2. Opiše nastanak i razvoj preduzetništva	
3. Objasni pojam preduzetnika, različite pristupe o teoriji preduzetnika i zablude o njima	Pristupi o teoriji preduzetnika: ekonomski, psihološki i sociološki
4. Popuni upitnik za procjenu preduzetničkih osobina	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 3 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 4 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Preduzetništvo - Istorija preduzetništva - Preduzetnik 	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Osmisli biznis ideju koristeći razne tehnike i rezultate istraživanja tržišta	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni pojam ideje	
2. Objasni pojam biznis ideje	
3. Primijeni odgovarajuću tehniku za pronalaženje biznis ideje	Tehnike za pronalaženje biznis ideje: kopiranje postojećih poslova, mapiranje, pretvaranje hobija u potencijalni posao, korišćenje radnog iskustva za pokretanje posla, brainstorming tehnika, inovacije novih proizvoda/usluga i dr.
4. Objasni pojam poslovne šanse i pristupe za njeno prepoznavanje	Pristupi: posmatranje promjena i trendova, rješavanje problema, pronalaženje praznina na tržištu, takmičenje/konkurencija i dr.
5. Sprovede provjeru odabrane biznis ideje na tržištu koristeći odgovarajuće upitnike	
6. Objasni SWOT analizu i njen značaj	
7. Procijeni biznis ideju na osnovu SWOT analize	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 4 i 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 3, 5 i 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Ideja - Biznis ideja - Tehnike za pronalaženje biznis ideje - Poslovna šansa - SWOT analiza 	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Sastavi biznis plan na osnovu sprovedenih istraživanja i analiza	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni viziju, misiju, poslovne ciljeve i vrste poslovnih strategija	Vrste poslovnih strategija: ofanzivna, defanzivna, strategija imitacije i tradicionalistička
2. Formuliše misiju i viziju za konkretan primjer privrednog društva	
3. Opiše značaj, strukturu i elemente biznis plana	Struktura i elementi biznis plana: naslovna strana, sadržaj biznis plana, rezime, osnovni podaci o preduzetniku, opis biznis ideje odnosno proizvoda/usluge, analiza tržišta prodaje i konkurencije, analiza tržišta nabavke, marketing plan (cijena, lokacija, distribucija, promocija), tehničko tehnološka analiza i finansijski plan sa vremenskim okvirom realizacije
4. Izradi pojedinačne elemente biznis plana za odabranu biznis ideju	
5. Sastavi biznis plan na osnovu izrađenih pojedinačnih elemenata	
6. Prezentuje biznis plan koristeći pravila za uspješno prezentovanje	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1 i 3 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 2, 4, 5 i 6 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Misija i vizija privrednog društva - Ciljevi privrednog društva - Poslovna politika privrednog društva - Poslovna strategija privrednog društva - Biznis plan - Prezentacija 	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje oblike obavljanja privredne djelatnosti i postupak registracije privrednih društava	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede oblike obavljanja privredne djelatnosti i njihove karakteristike	Oblici obavljanja privredne djelatnosti: preduzetnik, ortačko društvo, komanditno društvo, društvo sa ograničenom odgovornošću i djelovi stranog društva
2. Objasni naziv i vizuelni identitet privrednog društva	Naziv i vizuelni identitet privrednog društva: ime privrednog društva, logotip, zaštitna boja, tipografija, maskota, grb, slogan i dr.
3. Osmisli ime za privredno društvo za konkretan primjer	
4. Kreira logotip i slogan za konkretan primjer privrednog društva ili proizvoda/usluge	
5. Opiše postupak i potrebnu dokumentaciju za registraciju privrednih društava	
6. Popuni formular za registraciju preduzetnika za konkretan primjer	
7. Objasni poslovni kodeks privrednog društva	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 5 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 3, 4 i 6 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Vrste privrednih društava - Naziv i vizuelni identitet privrednog društva - Registracija privrednog društva - Poslovni kodeks 	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje faze u postupku zasnivanja radnog odnosa i karakteristike individualnih i kolektivnih prava zaposlenih	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni pojam zasnivanja radnog odnosa	
2. Opiše opšte i posebne uslove za zasnivanje radnog odnosa	Opšti uslovi: godine života, zdravstvena sposobnost i dr. Posebni uslovi: nivo kvalifikacije, radno iskustvo, stručni ispit i dr.
3. Objasni način zasnivanja radnog odnosa i vrijeme na koje se zasniva radni odnos	Vrijeme na koje se zasniva radni odnos: određeno i neodređeno
4. Sastavi konkurs za prijem u radni odnos za određeno radno mjesto	
5. Sastavi radnu biografiju (CV) za prijem u radni odnos na konkretnom primjeru	
6. Navede vrste prava zaposlenih	Vrste prava zaposlenih: individualna i kolektivna
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3 i 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4 i 5 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Zasnivanje radnog odnosa - Prava zaposlenih 	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Pripremi poslovni sastanak i korespondentne akte u vezi sa njegovom organizacijom	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni pojam, cilj i vrste poslovnih sastanaka	Vrste poslovnih sastanaka: formalni, neformalni, radni, informativni, diskusioni, poslovna druženja, seminari, konferencije i dr.
2. Objasni pripremu materijala, opreme i mjesta za održavanje poslovnog sastanka	
3. Objasni pojam, proces, pravila i vrste komunikacije	Vrste komunikacije: usmena, pisana, interna, eksterna, privatna, poslovna, domaća, strana i dr.
4. Objasni pojam, stilove i fraze poslovne i službene korespondencije, sadržaj i elemente poslovnog pisma i službenog dopisa	
5. Sastavi poziv za učesnike sastanka sa dnevnim redom, terminom i mjestom održavanja u odgovarajućoj formi	
6. Sastavi zapisnik o održanom sastanku u odgovarajućoj formi	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 5 i 6 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Poslovni sastanak - Pojam i vrste komunikacije - Poslovna i službena korespondencija - Korespondentni akti u vezi poslovnih sastanaka 	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Promoviše privredno društvo, proizvod ili uslugu	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni pojam promocije	
2. Navede oblike promocijnih aktivnosti	Oblici promocijnih aktivnosti: privredna propaganda, lična prodaja, prodajna promocija, odnosi sa javnošću i dr.
3. Kreira reklamnu poruku, na konkretnom primjeru	
4. Osmisli flajer za konkretan primjer	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1 i 2 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 3 i 4 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Promocija	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Preduzetništvo je tako koncipiran da omogućava polaznicima da stiču teorijska i praktična znanja i vještine iz ove oblasti. Prilikom realizacije ovog modula polaznike treba motivisati na aktivno učenje, samostalan i timski rad. Preporučljivo je da se nastava iz ovog modula, realizuje u blok časovima sa po dva časa nedjeljno. Polaznike bi trebalo poslije realizacije uvodnih sadržaja i pojedinačnih aktivnosti koje su u vezi sa njima, podijeliti na timove (sastavljene od tri do sedam polaznika) u kojima će tako raditi do kraja programa. Iako će polaznici raditi u timu, svako od njih treba da ima pojedinačna zaduženja, na osnovu čega će biti ocjenjivani. Preporučljivo je da svaki tim polaznika ima svoj folder u kom će čuvati sve radne listove koje će popunjavati tokom nastave prilikom izrade određenih praktičnih vježbi. Radni listovi za svaku aktivnost su predviđeni u Priručniku za nastavnike/instruktoare, koji je urađen za ovu namjenu. Prilikom obrade određenih nastavnih sadržaja preporučljivo je podsticati polaznike na sprovođenje različitih istraživanja kako bi na taj način došli do relevantnih informacija.
- Preporučljivo je da polaznici nakon urađenih vježbi, svoje rezultate usmeno prezentuju drugim polaznicima, uz obrazloženje vlastitog stava i da o istom diskutuju sa drugim polaznicima i nastavnikom/instruktorom. Tokom prezentacije polaznici treba da se jasno izražavaju i pravilno koriste stručnu terminologiju. Prilikom obrade određenih nastavnih sadržaja mogu se pozvati lokalni preduzetnici, predstavnici određenih institucija i privrednih društava ili organizovati posjeta istim, kako bi polaznici dobili konkretne informacije o određenim oblastima koji se odnose na realizaciju biznis ideja.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Grupa autora, Mladi preduzetnici - Priručnik iz preduzetništva za učenike srednjih stručnih škola, Centar za stručno obrazovanje, 2014.
- Grupa autora, Mladi preduzetnici – Priručnik iz preduzetništva za nastavnike srednjih stručnih škola, Centar za stručno obrazovanje, Podgorica, 2014.
- Lajović D.; i grupa autora, Preduzetništvo u novi milenijum, CID, Podgorica, 2001.
- Lajović D.; i grupa autora, Marketing plan kao preduzetničko sredstvo, Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Podgorica, 2009.
- Propisi koji regulišu oblast radnih odnosa.
- Propisi koji regulišu oblast privrednih društava.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
3.	Štampač	1
4.	Skener	1
5.	Kancelarijski materijal i pribor	po potrebi

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku, izražavanje vlastitih argumenata i zaključaka na uvjerljiv način, razvijanje kritičkog mišljenja iz oblasti preduzetništva)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje matematičkog načina razmišljanja i izražavanje kroz određene modele u rješavanju praktičnih zadataka)
- Digitalna kompetencija (upotreba namjenskog softvera za obradu i uređivanje teksta i tabela, čuvanje dokumenata u elektronskom obliku)
- Učiti kako učiti (podsticanje polaznika na samostalan rad i istrajnost u učenju kroz motivaciju i želju za primjenom ranije stečenih znanja)
- Socijalna i građanska kompetencija (podsticanje timskog rada na času u cilju konstruktivne komunikacije, izražavanje različitih stavova, podsticanje odgovornosti i podjele zadataka prilikom realizacije određenih praktičnih zadataka iz ove oblasti)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti planiranja, organizovanja, pripreme izvještaja, procjene, evidentiranja i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (podsticanje upoređivanja svog mišljenja sa mišljenjem drugih, identifikovanje i realizacija društvenih i ekonomskih mogućnosti u kulturnoj aktivnosti)

3.14. APARATURNI TRETMANI TIJELA**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
6		54	60	3

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa različitim kozmetoterapijskim, fototerapijskim i fotoestetskim procedurama, priborom i materijalom potrebnim za njihovo izvođenje. Osposobljavanje za izvođenje aparaturnih tretmana tijela ultrazvučnim aparatom, aparatom za elektromišićnu stimulaciju, aparatom za neinvazivnu mezoterapiju i termo čebetom; za izvođenje fototerapijskih procedura primjenom Bioptron i IC lampe, u skladu sa trenutnim stanjem dijela tijela koji se tretira. Razvijanje preciznosti, tačnosti, sposobnosti upravljanja vremenom, kao i pozitivnog odnosa prema zdravlju.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Izvrši pripremne aktivnosti za izvođenje odgovarajućih aparaturnih tretmana tijela
2. Primijeni aparaturni tretman tijela ultrazvučnim aparatom
3. Primijeni aparaturni tretman tijela aparatom za elektromišićnu stimulaciju
4. Primijeni aparaturni tretman tijela aparatom za neinvazivnu mezoterapiju
5. Primijeni aparaturni tretman tijela termo čebetom
6. Identifikuje karakteristike i dejstvo sunčevih zraka na organizam
7. Izvrši pripremne aktivnosti za izvođenje fototerapijske procedure
8. Primijeni fototerapijske procedure primjenom Bioptron i IC Lampe
9. Uputi klijenta na izvođenje fotoestetske procedure u solarijumu poštujući preporuke SZO

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši pripremne aktivnosti za izvođenje odgovarajućih aparaturnih tretmana tijela	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše pribor i materijal potreban za izvođenje različitih aparaturnih tretmana tijela	Pribor i materijal: sonde, špatule, pamučna vata kontakti gel, higijenski ubrusi, dezinfekciono sredstvo, sunđer, elektrode, elastične trake i dr.
2. Objasni namjenu različitih aparata koji se koriste prilikom izvođenja aparaturnih tretmana tijela	Namjena: poboljšanje trofike tkiva, poboljšanje cirkulacije, ishrane kože, metabolizma, elastičnosti kože, eliminacija štetnih produkata metabolizma, elektrostimulacija mišića i dr. Aparati: ultrazvučni aparat za tijelo, aparat za elektromišićnu stimulaciju tijela, aparat za neinvazivnu mezoterapiju, termo čebe i dr.
3. Objasni način provjere ispravnosti aparata koji se koriste za izvođenje aparaturnih tretmana tijela	Način provjere ispravnosti aparata: provjera ispravnosti ultrazvučne glave, provjere ispravnosti kablova i elektroda, provjera potencijometra idr.
4. Opiše pripremne aktivnosti klijenta za izvođenje aparaturnih tretmana tijela	Pripremne aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće, nakita i metala sa tijela klijenta, informisanje klijenta o trajanju i subjektivnom osjećaju prilikom izvođenja procedure i dr.
5. Navede kontraindikacije za izvođenje aparaturnih tretmana tijela	Kontraindikacije: kožna oboljenja, otvorene rane, proširene vene, mladeži, krvarenje i sklonost ka krvarenju, trudnoća, dojenje, maligna oboljenja, infektivne bolesti i dr.
6. Demonstrira postupak vizuelnog pregleda kože tijela u cilju odabira odgovarajućeg aparaturnog tretmana, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 6 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Pripremne aktivnosti za izvođenje aparaturnih kozmetoterapijskih procedura	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni aparaturni tretman tijela ultrazvučnim aparatom	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	
1. Opiše karakteristike ultrazvučnog aparata koji se koristi prilikom aparaturnog tretmana tijela i indikacije za njegovu primjenu	
2. Navede kontraindikovana mjesta za primjenu aparaturnog tretmana tijela ultrazvučnim aparatom	Kontraindikovana mjesta: kičmeni stub, grudni koš i dr.
3. Opiše postupak podešavanja parametara na ultrazvučnom aparatu za primjenu aparaturnog tretmana tijela	Parametri: frekvencija, dužina trajanja procedure i dr.
4. Opiše postupak dezinfekcije ultrazvučne glave korišćenjem odgovarajućih dezinfekcionih sredstava	
5. Opiše postupak nanošenja kontaktnog gela na kožu klijenta prilikom izvođenja aparaturnog tretmana tijela ultrazvučnim aparatom	
6. Objasni postupak pravilnog korišćenja ultrazvučne sonde pilikom izvođenja aparaturnog tretmana tijela ultrazvučnim aparatom	
7. Demonstrira postupak izvođenja aparaturnog tretmana tijela ultrazvučnim aparatom, na zadatom modelu	
8. Opiše završne aktivnosti nakon izvođenja aparaturnog tretmana tijela ultrazvučnim aparatom	Završne aktivnosti: uklanjanje kontaktnog gela sa ultrazvučne glave, dezinfekcija ultrazvučne glave, vraćanje parametara na početno stanje i isključivanje aparata
9. Demonstrira završne aktivnosti nakon izvođenja aparaturnog tretmana tijela ultrazvučnim aparatom	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 9 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Aparaturni tretman tijela ultrazvučnim aparatom	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni aparaturni tretman tijela aparatom za elektromišićnu stimulaciju	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	
1. Opiše karakteristike aparata za elektromišićnu stimulaciju koji se koristi za izvođenje aparaturnog tretmana tijela i indikacije za njegovu primjenu	
2. Objasni moguće posljedice nastale nepravilnom primjenom aparata za elektromišićnu stimulaciju koji se koristi za izvođenje aparaturnog tretmana tijela	Posljedice: opekotine, mišićni zamor, glavobolja i dr.
3. Opiše postupak podešavanja parametara na aparatu za elektromišićnu stimulaciju	Parametri: intenzitet struje, frekvencija, dužina trajanja kontrakcije, relaksacije i trajanje cjelokupne procedure
4. Objasni postupak postavljanje elektroda, sunđera i elastičnih traka prilikom izvođenja aparaturnog tretmana tijela aparatom za elektromišićnu stimulaciju	
5. Demonstrira postupak izvođenja aparaturnog tretmana tijela primjenom elektromišićne stimulacije, na zadanom modelu	
6. Demonstrira postupak uklanjanja elektroda, sunđera i elastičnih traka nakon izvođenja aparaturnog tretmana tijela primjenom elektromišićne stimulacije, na zadanom modelu	
7. Opiše završne aktivnosti nakon izvođenja aparaturnih tretmana tijela primjenom elektromišićne stimulacije	Završne aktivnosti: dezinfekcija sunđera, vraćanje parametara na početno stanje i isključivanje aparata
8. Demonstrira završne aktivnosti nakon izvođenja aparaturnog tretmana tijela primjenom elektromišićne stimulacije	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 5, 6 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Aparaturni tretman tijela aparatom za elektromišićnu stimulaciju	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni aparaturni tretman tijela aparatom za neinvazivnu mezoterapiju	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše karakteristike aparata za neinvazivnu mezoterapiju koji se koristi za izvođenje aparaturnih tretmana tijela i indikacije za njegovu primjenu	
2. Opiše postupak podešavanja parametara na aparatu za neinvazivnu mezoterapiju	Parametri: intenzitet struje, dužina trajanja procedure i dr.
3. Opiše postupak izvođenja dezinfekcije sonde korišćenjem odgovarajućih dezinfekcionih sredstava	
4. Objasni postupak nanošenja mezoterapijskog preparata na kožu klijenta za izvođenje aparaturnog tretmana tijela aparatom za neinvazivnu mezoterapiju	
5. Opiše postupak pravilnog korišćenja sonde prilikom izvođenja aparaturnog tretmana tijela aparatom za neinvazivnu mezoterapiju	
6. Demonstrira postupak izvođenja aparaturnog tretmana tijela aparatom za neinvazivnu mezoterapiju, na zadatom modelu	
7. Opiše završne aktivnosti nakon izvođenja aparaturnog tretmana tijela aparatom za neinvazivnu mezoterapiju	Završne aktivnosti: dezinfekcija sonde, vraćanje parametara na početno stanje i isključivanje aparata
8. Demonstrira završne aktivnosti nakon izvođenja aparaturnog tretmana tijela aparatom za neinvazivnu mezoterapiju	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 6 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Aparaturni tretman tijela aparatom za neinvazivnu mezoterapiju	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni aparaturni tretman tijela termo čebetom	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	
1. Opiše karakteristike termo čebeta koje se koristi za izvođenje aparaturnih tretmana tijela i indikacije za njegovu primjenu	
2. Objasni postupak dezinfekcije termo čebeta korišćenjem odgovarajućih dezinfekcionih sredstava	
3. Opiše postupak podešavanja parametara na termo čebetu za izvođenje aparaturnog tretmana tijela	Parametri: zone rada, radna temperatura, dužina trajanja procedure i dr.
4. Opiše postupak nanošenja termo preparata na kožu klijenta i umotavanje klijenta u foliju prije korišćenja termo čebeta za izvođenje aparaturnog tretmana tijela	
5. Opiše postupak pravilnog korišćenja termo čebeta prilikom izvođenja aparaturnog tretmana tijela	
6. Demonstrira postupak izvođenja aparaturnog tretmana tijela termo čebetom, na zadatom modelu	
7. Opiše završne aktivnosti nakon izvođenja aparaturnog tretmana tijela termo čebetom	Završne aktivnosti: uklanjanje kozmetičke folije i viška termo preparata sa kože klijenta, vraćanje parametara na početno stanje i isključivanje aparata
8. Demonstrira završne aktivnosti nakon izvođenja aparaturnog tretmana tijela termo čebetom	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 6 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Aparaturni tretman tijela termo čebetom	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje karakteristike i dejstvo sunčevih zraka na organizam	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede karakteristike svjetlosnih zraka	Karakteristike: brzina kretanja, frekvencija i talasna dužina
2. Objasni podjelu i dejstvo IC zraka	Podjela IC zraka: ICA, ICB i ICC Dejstvo IC zraka: poboljšanje trofike tkiva, poboljšanje cirkulacije, poboljšanje metabolizma i stimulisanje regenerativnih procesa
3. Objasni podjelu i dejstvo UV zraka	Podjela UV zraka: UVA, UVB i UVC
4. Navede pozitivna i negativna dejstva prirodnih UV zraka	Pozitivna dejstva prirodnih UV zraka: stvaranje D vitamina, djelovanje na kožne bolesti, i dr. Negativna dejstva prirodnih UV zraka: sunčanica, karcinom kože, opekotine, hiperpigmentacija, prošireni kapilari, prijevremeno starenje kože i dr.
5. Navede pozitivna i negativna dejstva vještačkih UV zraka	Pozitivna dejstva vještačkih UV zraka: dezinfekcija i sterilizacija vazduha, vode i mlijeka, poboljšanje cirkulacije, poboljšanje ishrane tkiva i metabolizma i dr. Negativna dejstva vještačkih UV zraka: opekotine, hiperpigmentacija, oštećenje vida, ubrzano starenje kože, melanom i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Prirodni i vještački izvori svjetlosti	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši pripremne aktivnosti za izvođenje fototerapijske procedure	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede pribor, materijal i aparate potrebane za izvođenje fototerapijskih procedura	Pribor i materijal: pamučna vata, zaštitne naočare i dr. Aparati: Bioptron i IC lampa
2. Opiše pripremne aktivnosti klijenta i provjeru aparata za izvođenje fototerapijskih procedura	Pripremne aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće, skidanje nakita i metala sa tijela klijenta, čišćenje kože od parfema, dezodoransa i šminke, zaštita permanentne šminke i dr.
3. Objasni mjere zaštite klijenta prilikom izvođenja fototerapijske procedure	Mjere zaštite klijenta: pokrivanje dijelova tijela koje se ne izlažu fototerapijskim procedurama, stavljanje zaštitnih naočara, odgovarajuća udaljenost od izvora svjetlosti, odgovarajući ugao djelovanja zraka i dr.
4. Navede kontraindikacije i moguće promjene na koži koje se ne tretiraju fototerapijskim procedurama	Kontraindikacije: krvarenje i sklonost ka krvarenju, maligne bolesti, trudnoća, srčani pejsmejker, uzimanje određenih lijekova i dr. Promjene na koži: keratoza, mladeži, nodusi, ciste, akne, promjena boje kože, fleke, ožiljci, kapilari i dr.
5. Demonstrira vizuelni pregled kože tijela u cilju odabira odgovarajuće fototerapijske procedure, na zadanom modelu	
6. Opiše karakteristike Bioptron i IC lampe koje se koriste za izvođenje fototerapijskih procedura	
7. Navede indikacije za primjenu Bioptron i IC lampe prilikom izvođenja fototerapijskih procedura	Indikacije za primjenu Bioptron lampe: akne, hiperpigmentacija, rozacea, zrela koža, gljivična oboljenja i dr. Indikacije za primjenu IC lampe: masna koža, zrela koža, atrofična koža, alopecija i dr.
8. Objasni moguće foto-toksične i foto-alergijske reakcije prilikom neadekvatne primjene fototerapijske procedure	Foto-toksične reakcije: zapaljenske reakcije, opekotine, oštećenje vida, glavobolja i dr. Foto-alergijske reakcije: hiperpigmentacija, osip na koži i dr.
9. Navede moguće neželjene reakcije nakon primjene fototerapijske procedure	Neželjene reakcije: cirkulatorne smetnje, vrtoglavica, glavobolja i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 i 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 5 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši pripremne aktivnosti za izvođenje fototerapijske procedure	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
Predložene teme	
- Pripreme aktivnosti za izvođenje fototerapijskih procedura	

Ishod 8 - Polaznik će biti sposoban da Primijeni fototerapijske procedure primjenom Biopton i IC lampe	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede potrebno rastojanje od izvora zračenja do kože pri izvođenju fototerapijske procedure primjenom Biopton lampe	
2. Opiše postupak postavljanja Biopton lampe prilikom izvođenja fototerapijske procedure	
3. Objasni postupak određivanja biodoze za izvođenje fototerapijske procedure primjenom Biopton lampe	Biodoza: suberitemna, eritemna i hipereritemna
4. Demonstrira postupak izvođenja fototerapijske procedure primjenom Biopton lampe, na zadatom modelu	
5. Opiše završne aktivnosti nakon izvođenja fototerapijske procedure primjenom Biopton lampe	Završne aktivnosti: nanošenje preparata za oksigenaciju kože, isključivanje aparata i dr.
6. Navede potrebno rastojanje od izvora zračenja do kože prilikom izvođenja fototerapijske procedure pri primjeni IC lampe	
7. Opiše postupak postavljanja IC lampe prilikom izvođenja fototerapijske procedure i kriterijume za doziranje	Kriterijumi za doziranje: intezitet toplote i subjektivni osjećaj
8. Demonstrira postupak izvođenja fototerapijske procedure primjenom IC lampe, na zadatom modelu	
9. Opiše završne aktivnosti nakon izvođenja fototerapijske procedure primjenom IC lampe	Završne aktivnosti: skidanje zaštitnih naočara, provjera reakcije kože nakon procedure, isključivanje aparata i dr.
10. Demonstrira završne aktivnosti nakon izvođenja fototerapijske procedure primjenom Biopton i IC lampe	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 5, 6, 7 i 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4, 8 i 10 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Fototerapijske procedure primjenom Biopton i IC lampe	

Ishod 9 - Polaznik će biti sposoban da	
Uputi klijenta na izvođenje fotoestetske procedure u solarijumu poštujući preporuke SZO	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Informiše klijenta o stavovima SZO (Svjetske zdravstvene organizacije) o faktorima rizika i štetnosti koje zračenje u solarijumu izaziva	
2. Opiše pribor i materijal potreban za izvođenje fotoestetske procedure	Pribor i materijal: pamučna vata, zaštitne naočare, biodozimetar, flaster za zaštitu mladeža i dr.
3. Opiše pripremne aktivnosti klijenta i provjeru ispravnosti lampi u solarijumu za izvođenje fotoestetske procedure	Pripremne aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće, skidanje nakita i metala sa tijela klijenta, čišćenje kože od parfema, dezodoransa i šminke, zaštita permanentne šminke, subjektivni osjećaj i dr.
4. Objasni mjere zaštite klijenta prilikom izvođenja fotoestetske procedure u solarijumu	Mjere zaštite: pokrivanje djelova tijela koji se ne izlažu fotoestetskim procedurama, pokrivanje mladeža zaštitnim flasterima, stavljanje zaštitnih naočara, nanošenje zaštitne kreme, doziranje UV zraka i dr.
5. Navede kontraindikacije i moguće promjene na koži koje zahtijevaju dodatne mjere zaštite prilikom izvođenja fotoestetske procedure u solarijumu	Kontraindikacije: trudnoća, dojenje, maligne bolesti, proširene vene i kapilari, osobe mlađe od 18 godina i dr. Promjene na koži: hemangiomi, pigmentni i asimetrični mladeži, fleke, ožiljci, kapilari i dr.
6. Objasni način određivanja fototipa kože klijenta u cilju određivanja dužine izlaganja vještačkim UV zracima u solarijumu za izvođenje fotoestetske procedure	
7. Demonstrira postupak vizuelnog pregleda kože i dezinfekcije akrilnih ploča u solarijumu za izvođenje fotoestetske procedure, na zadanom primjeru	
8. Opiše postupak podešavanja parametara u solarijumu za izvođenje fotoestetske procedure u zavisnosti od fototipa kože i zahtijeva klijenta	Parametri: dužina trajanja izlaganje vještačkim izvorima zračenja, ventilacija, parcijalno uključivanje lampi, vodena površina, muzika i dr.
9. Opiše završne aktivnosti nakon izvođenja fotoestetske procedure	Završne aktivnosti: provjera kože nakon procedure, informisanje klijenta o vremenskim razmacima između izlaganja vještačkim UV zracima u solarijumu, dezinfekcija akrilne ploče nakon hlađenja solarijuma i dr.
10. Napravi kritički osvrt o štetnosti vještačkog UV zračenja u solarijumu, kroz diskusiju	

Ishod 9 - Polaznik će biti sposoban da Uputi klijenta na izvođenje fotoestetske procedure u solarijumu poštujući preporuke SZO	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 i 10 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 7 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Fotoestetske procedure primjenom solarijuma	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Aparaturni tretmani tijela je tako koncipiran da polaznicima omogućava sticanje teorijskih i praktičnih znanja i vještina iz ove oblasti. Prilikom realizacije ovog modula polaznike treba motivisati na aktivno učenje, samostalan i timski rad. Sadržaj i način izlaganja treba prilagoditi nivou predznanja polaznika iz ove oblasti i srodnih disciplina.
- Teorijski dio nastave treba realizovati sa cijelom grupom, uz primjenu nastavnih metoda rada (predavanja, razgovora, demonstracije i interaktivne metode rada) i oblika rada (frontalni, individualni, grupni i rad u paru). U cilju dostizanja ishoda učenja iz oblasti kozmetoterapijske masaže, potrebno je koristiti što više očiglednih sredstava, posmatrati slike, crteže, fotografije i video prikaze iz prakse. U savremenoj nastavi, nastavnik/instruktor je u ulozi moderatora, planera, organizatora, istraživača i saradnika. Nastava treba da bude aktivna kroz angažovanje svih polaznika. U toku nastave, potrebno je održati koncentraciju, podsticati njihove misaone procese, inovativnost i kreativnost.
- Praktični dio nastave treba realizovati u kabinetima za praktičnu nastavu koji su opremljeni aparatima i materijalnim uslovima. Praktični dio nastave treba realizovati individualno, u parovima ili manjim grupama, ali tako da svaki polaznik samostalno demonstrira zadati tretman sa odgovarajućim aparatom. Osim načina primjene aparata za tretmane tijela, nastavnik/instruktor treba da podstiče polaznike da nauče neželjena dejstva koja se mogu javiti kao posljedica neadekvatne primjene aparata. Pri primjeni fototerapijskih i fotoestetskih procedura polaznik treba da ovladaju mjerama zaštite klijenta prije i nakon tretmana, kao i negativnim posljedicama usljed primjene solarijuma. Nastavnik/instruktor treba da podstiče polaznike da sami dolaze do zaključaka prilikom izvođenja aparaturnih tretmana tijela, fototerapijskih i fotoestetskih procedura čime im omogućava povezivanje teorijskih znanja sa praktičnom primjenom.
- Značaj ovog modula se ogleda u tome što učenici stiču znanja i vještine, koja su im potrebna za povezivanje sa drugim stručnim modulima.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Mazić S. ; Mazić -Radovanović S.; Katančević M., Estetska nega III, Zavod za udžbenike, Beograd, 2004
- Mihajlovic V., Fizikalna terapija, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2002.
- Conić S.; Delibašić P., Fizikalna medicina za II i III razred medicinske škole, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1996.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Štampač	1
3.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
4.	Kozmetički ležaj	6
5.	Stolice	6
6.	Specijalni aparati za tijelo (ultrazvučni aparat, aparat za električni stimulaciju, aparat za neinvazivnu mezoterapiju, termo čebe, Bioptron lampa i IC lampa)	4
7.	Zaštitne naočare	4

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
8.	Mušema za određivanje biodoze	4
9.	Viskozni sunđer	40
10.	Elestične trake	10
11.	Neutralni gelovi	10
12.	Ubrusi	10
13.	Dezinfekciona sredstva (aseptol i alkohol)	6
14.	Kutija za prvu pomoć	1

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti anatomije, fiziologije i fizike) izražavanjem argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme i dr.)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije iz oblasti anatomije, fiziologije i fizike prilikom korišćenja latinskih izraza i istraživanja na Internetu; korišćenje literature na engleskom jeziku i dr.)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje logičkog načina razmišljanja i donošenja zaključaka prilikom analize stanja različitih dijelova tijela; razvijanje sposobnosti rukovanja aparatima prilikom izvođenja aparaturnih tretmana tijela i zaštite prilikom izvođenja procedura i dr.), korišćenje grafikona i šema prilikom donošenja analize rezultata istraživanja zasnovanih na dokazima i dr.)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti anatomije, fiziologije i masaža, prepoznavanjem relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja Interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; izrada domaćih zadataka, seminarskih radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg intergjeta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (razvijanje ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi i životnoj sredini primjenom odgovarajućih kozmetičkih preparata u praktičnom radu, pravilnim odlaganjem otpada nakon izvedenih praktičnih zadataka i dr.)

3.15. KOZMETOTERAPIJSKE PROCEDURE U TRETMANU CELULITA**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
4		30	34	2

2. Cilj modula:

- Sticanje funkcionalnih znanja o celulitu, anticelulit masaži i anticelulit tretmanima. Osposobljavanje za izvođenje anticelulit masaže i anticelulit tretmana u cilju eliminacije celulita. Razvijanje pozitivnih osobina ličnosti, vještine prezentovanja, planiranja, kreiranja, marljivosti, sposobnosti upravljanja vremenom, sposobnosti za timski rad, interpersonalnih komunikacijskih sposobnosti, kao i pozitivnog odnosa prema zdravlju.

3. Ishodi učenja

Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:

1. Identifikuje osnovne karakteristike celulita i anticelulit procedura
2. Izvrši pripreme aktivnosti za izvođenje anticelulit procedura
3. Izvrši anticelulit masažu tijela
4. Izvrši preparativni anticelulit tretman tijela

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje osnovne karakteristike celulita i anticelulit procedura	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše osnovne makroskopske karakteristike kože	Karakteristike kože: debljina, boja, površina i reljef
2. Navede strukturu kožnog omotača	Struktura kožnog omotača: epiderm, derm i hipoderm
3. Objasni uzorke i mehanizam nastanka celulita	Uzroci: neredovna i nepravilna ishrana, nedovoljna fizička aktivnost, gojaznost, nasledni faktor i dr.
4. Opiše promjene na koži nastale uslijed pojave celulita	
5. Objasni stadijume i oblike celulita	Stadijumi celulita: prvi, drugi, treći i četvrti stadijum Oblici celulita: kompaktni edematozni i meki celulit
6. Navede najčešću lokalizaciju celulita na tijelu	Lokalizacija celulita: stražnjica, butine, stomak, nadlaktice i dr.
7. Opiše anticelulit procedure koje se primjenjuju u tretmanu celulita	Anticelulit procedure: manuelna anticelulit masaža, preparativni anticelulit tretmani, aparturni anticelulit tretmani i dr.
8. Navede kontraindikacije za izvođenje anticelulit procedura, na osnovu uzetih podataka od klijenta	Kontraindikacije: trudnoća, laktacija, menstrualni cilus, proširene vene, izraženi kapilari, hematomi, prisustvo metala u organizmu i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Osnovne karakteristike celulita i anticelulit procedura	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši pripremane aktivnosti za izvođenje anticelulit procedura	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede pribor i materijal potreban za izvođenje anticelulit procedure	Pribor i materijal: vaga, santimetarska traka, higijenski ubrusi, higijenski veš, frotiri, vakum kese, špatule i dr.
2. Opiše način pravilnog uzimanja mjera tijela korišćenjem odgovarajućeg pribora, u cilju kontinuiranog praćenja efekata anticelulit procedure	Mjere tijela: obim pojedinih dijelova tijela, tjelesna težina, i dr.
3. Demonstrira postupak pravilnog uzimanja mjera tijela korišćenjem odgovarajućeg pribora, na zadanom modelu	
4. Opiše pripremane aktivnosti klijenta za izvođenje anticelulit procedure	Pripremane aktivnosti klijenta: oslobađanje viška odjeće i nakita, mjerenje tjelesne težine i obima, zauzimanje udobnog položaja na pripremljenom ležaju i dr.
5. Demonstrira postupak pripremnih aktivnosti klijenta za izvođenje anticelulit procedure, na zadanom modelu	
6. Navede raspored i trajanje pojedinačnih tretmana i kompletne anticelulit procedure, u cilju postizanja boljih rezultata	
7. Objasni značaj primjene raznovrsnih anticelulit procedura u serijama, u cilju postizanja boljih rezultata	
8. Navede potreban broj tretmana u toku jedne serije primjenom anticelulit procedura	
9. Objasni značaj pravilne kućne njege tijela, korišćenjem odgovarajućih preparata u cilju postizanja boljih rezultata u eliminaciji celulita	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 4, 6, 7, 8 i 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 3 i 5 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Pripremane aktivnosti za izvođenje anticelulit procedura	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši anticelulit masažu tijela	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše mehaničko i fiziološko dejstvo anticelulit masaže tijela na kožu, mišiće, krvotok i limfotok	Dejstvo anticelulit masaže: ubrzavanje cirkulacije krvi i limfe, poboljšanje ishrane tkiva, ubrzavanje metabolizma, eliminacija štetnih produkata metabolizma, resorpcija edema i dr.
2. Objasni značaj vizuelnog i palpatornog pregleda kože tijela prilikom izvođenja anticelulit masaže	
3. Demonstrira postupak vizulenog i palpatornog pregleda kože tijela u cilju utvrđivanja stadijuma i oblika celulita, na zadatm modelu	
4. Navede masažna sredstva i kriterijume za njihov odabir prilikom izvođenja anticelulit masaže	Masažna sredstva: krema za masažu, ulje za masaži i dr.
5. Navede masažne hvatove i međuhvatove koji se koriste za izvođenje anticelulit masaže	Masažni hvatovi i međuhvatovi: gladenje, gnječenje, rastresanje, restezanje i dr.
6. Opiše postupak i redosljed izvođenja masažnih hvatova i međuhvatova koji se koriste prilikom izvođenja anticelulit masaže	
7. Demonstrira postupak izvođenja anticelulit masaže tijela, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 4, 5 i 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 3 i 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Anticelulit masaža	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da izvrši preparativni anticelulit tretman tijela	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede preparate koji se koriste za izvođenje preparativnog anticelulit tretmana tijela	Preparati: anticelulit gelovi, anticelulit i detoks pakovanja, kozmetički gips za gisane bermude i dr.
2. Razlikuje dejstva različitih preparativnih anticelulit tretmana	
3. Objasni kriterijume za odabir preparativnog anticelulit tretmana tijela	Preparativni anticelulit tretman: vacuslim, gipsane bermude, detoks pakovanje i dr.
4. Opiše postupak nanošenja preparata na kožu tijela prilikom izvođenja vacuslim tretmana	
5. Demonstrira postupak izvođenja vacuslim tretmana, na zadatom modelu	
6. Opiše postupak nanošenja preparata na kožu tijela prilikom izvođenja tretmana gipsane bermude	
7. Demonstrira postupak izvođenja tretmana gipsane bermude, na zadatom modelu	
8. Opiše postupak nanošenja preparata na kožu tijela prilikom izvođenja tretmana detoks pakovanja	
9. Demonstrira postupak izvođenja tretmana detoks pakovanja, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 6 i 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 5, 7 i 9 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Preparativni anticelulit tretman	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Kozmetoterapijske procedure u tretmanu celulita je tako koncipiran da polaznicima omogućava sticanje teorijskih i praktičnih znanja i vještina iz ove oblasti. Prije učenja primjene kozmetoterapijske masaže na pojedinim dijelovima tijela potrebno je podsjetiti polaznike na sadržaje iz modula Anatomija sa fiziologijom, kao i primijeniti vještine koje su stekli u modulu Uvod u masažu, a odnose se na položaje, masažna sredstva, masažne hvatove i međuhvatove. Prilikom realizacije ovog modula polaznike treba motivirati na aktivno učenje, samostalan i timski rad.
- Teorijski dio nastave treba realizovati sa cijelom grupom, uz primjenu nastavnih metoda rada (predavanja, razgovora, demonstracije i interaktivne metode rada) i oblika rada (frontalni, individualni, grupni i rad u paru). U cilju dostizanja ishoda učenja iz oblasti kozmetoterapijske masaže, potrebno je koristiti što više očiglednih sredstava, posmatrati slike, crteže, fotografije i video prikaze iz prakse. U savremenoj nastavi, nastavnik/instruktor je u ulozi moderatora, planera, organizatora, istraživača i saradnika. Nastava treba da bude aktivna kroz angažovanje svih polaznika. U toku nastave, potrebno je održati pažnju polaznika, podsticati njihove misaone procese, inovativnost i kreativnost.
- Praktični dio nastave treba realizovati u kabinetima za praktičnu nastavu/kozmetičkim salonima koji su opremljeni preporučenim materijalnim uslovima. Praktični dio nastave treba realizovati individualno, u parovima ili manjim grupama, ali tako da svaki polaznik samostalno demonstrira zadatak kozmetoterapijsku procedure u tretmanu celulita. Nastavnik/instruktor treba da podstiče polaznike da sami dolaze do zaključaka prilikom izvođenja kozmetoterapijskih procedura u tretmanu celulita, čime im omogućava povezivanje teorijskih znanja sa praktičnom primjenom.
- Značaj ovog modula se ogleda u tome što u praktičnom dijelu nastave, polaznici stiču vještine, koje su im potrebne za lakše usvajanje znanja i vještina u drugim stručnim modulima.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Mazić S. ; Mazić -Radovanović S.; Katančević M., Estetska nega III, Zavod za udžbenike, Beograd, 2004

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
3.	Kozmetički ležaj	6
4.	Paravan	3
5.	Stolice	6
6.	Sredstva za masažu (kreme, ulja)	po potrebi
7.	Peškiri	20
8.	Frotirske navlake za kozmetički ležaj	12

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
9.	Ubrusi	10
10.	Model lutke	2
11.	Kutija za prvu pomoć	1

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti anatomije, fiziologije i estetske njege) izražavanjem argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme i dr.)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije iz oblasti anatomije, fiziologije i estetske njege prilikom korišćenja latinskih izraza i istraživanja na Internetu; korišćenje literature na engleskom jeziku i dr.)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje logičkog načina razmišljanja i donošenja zaključaka prilikom analize stanja različitih djelova tijela; korišćenje grafikona i šema prilikom analize rezultata istraživanja zasnovanih na dokazima i dr.)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti anatomije, fiziologije i estetske njege, prepoznavanjem relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja Interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; izrada zadataka, seminarskih radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg intergjeta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (razvijanje ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi i životnoj sredini primjenom odgovarajućih kozmetičkih preparat u praktičnom radu, pravilnim odlaganjem otpada nakon izvedenih praktičnih zadataka i dr.)

3.16. PRINCIPI ZDRAVE ISHRANE I OČUVANJA ZDRAVLJA**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
16	3		19	1

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa osnovnim principima pravilne ishrane i zdravih stilova života, kao i faktorima rizika koji utiču na kvalitet zdravlja. Osposobljavanje za donošenje odgovornih odluka o svojoj ishrani i zdravlju. Razvijanje kritičkog mišljenja, odgovornog odlučivanja, efektivne komunikacije, upravljanje stresom i navika koje će doprinijeti čuvanju i unapređivanju zdravlja tokom cijelog života.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Identifikuje pojam zdravlja i značaj hranljivih materija za zdravlje čovjeka
2. Identifikuju sastojke životnih namirnica i njihov značaj za zdravlje čovjeka
3. Utvrdi principe zdrave ishrane
4. Identifikuje sastojke jelovnika i značaj zdravih navika u ishrani u cilju očuvanja zdravlja
5. Vrednuje faktore rizika koji utiču na zdravlje čovjeka
6. Uoči vezu između fizičke aktivnosti i zdravlja
7. Vrednuje značaj brige o zdravlju u cilju poboljšanja kvaliteta života

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje pojam zdravlja i značaj hranljivih materija za zdravlje čovjeka	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni pojam zdravlja i faktore koji utiču na zdravlje	Zdravlje: psihičko, fizičko, socijalno, emocionalno, mentalno, seksualno i ekološko Faktori: životne navike, genetski faktori, socio-epidemiološki faktori, geografsko podneblje, ekološki faktori i fizička aktivnost
2. Navede makro i mikronutrijente hrane	Makro i mikronutrijenti: bjelančevine, masti, šećeri, vitamini, voda, kalcijum, kalijum, natrijum, gvožđe, jod, fosfor, magnezijum, cink, selen i dr.
3. Objasni značaj masti, bjelančevina i ugljenih hidrata za zdravlje čovjeka	
4. Navede značaj vode i mineralnih materija za zdravlje čovjeka	Značaj vode: univerzalni rastvarač i transporter. Značaj mineralnih materija: gradivna uloga, transporter kiseonika, aktivnost membrane, dio bioaktivnih supstanci, u imunitetu i dr.
5. Izračuna energetska vrijednost hranljivih materija u odnosu na bazalni metabolizam, na zadanom primjeru	
6. Objasni značaj vitamina rastvorljivih u vodi na rast, razvoj i zdravlje čovjeka	Vitamini rastvorljivi u vodi: vitamin C i vitamini B-kompleksa
7. Objasni značaj vitamina rastvorljivih u mastima na rast, razvoj i zdravlje čovjeka	Vitamini rastvorljivi u mastima: vitamin D, vitamin E, vitamin A i vitamin K
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 6 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 5 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Pojam zdravlja - Hranljive materije 	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje sastojke životnih namirnica i njihov značaj za zdravlje čovjeka	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni značaj upotrebe namirnica bogatih proteinima za rast, razvoj i zdravlje čovjeka	Namirnice bogate proteinima: meso, riba, jaja, mlijeko i mliječni proizvodi
2. Navede izvore lipida i njihov značaj za rast, razvoj i zdravlje čovjeka	Izvori lipida: životinjski i biljni
3. Objasni značaj upotrebe integralnih žitarica za rast, razvoj i zdravlje čovjeka	
4. Objasni značaj sastojaka voća i voćnih prerađevina za rast, razvoj i zdravlje čovjeka	Sastojci voća i voćnih prerađevina: fruktoza, pektin, protopektin, agar, celuloza, biljne smole i Guar gume, sluz, lignin, vitamini i dr.
5. Objasni značaj sastojaka povrća za rast, razvoj i zdravlje čovjeka	Sastojci povrća: celuloza, hemiceluloza, lignin, škrob, proteini, vitamini i dr.
6. Objasni značaj upotrebe pčelinjih proizvoda za rast, razvoj i zdravlje čovjeka	Pčelinji proizvodi: med, propolis, matična mliječ i dr.
7. Navede sastojke slatkiša i njihov uticaj na zdravlje čovjeka	Sastojci slatkiša: visokofruktozni kukuruzni sirup bez vlakana, glukoza (dekstroza), saharoza (sukroza), maltoza, umjetne boje i karminska kisjelina iz insekata, nezasićene masti, visoka koncentracija natrijuma, karnauba vosak i smola šelak u bombonama, katran, želatin životinjskog porijekla i dr.
8. Objasni stimulativno dejstvo nekih sastojaka hrane na zdravlje čovjeka	Sastojci: čaj, kafa, kakao i čokolada
9. Objasni značaj upotrebe soli i prirodnih začina za zdravlje čovjeka	Prirodni začini: peršun, selen, bosiljak, žalfija, manžurana, lovor, biber, aleva paprika, komorač i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Sastojci životnih namirnica	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Utvrđi principe zdrave ishrane	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede principe zdrave ishrane preko modela zdrave ishrane	Model: tanjir zdrave ishrane, piramida zdrave ishrane i modela semafora i dr.
2. Izračuna masu nemasnog (FFM) i masnog tkiva (FM) u procentima, na zadatom primjeru	
3. Izračuna indeks tjelesne mase, na zadatom primjeru	
4. Objasni značaj uravnotežene ishrane u odnosu na uzrast i fiziološka stanja organizma	Uzrast: adolescenti, odrasli i stariji Fiziološka stanja: trudnice, dojilje, sportisti, gojazni i neuhranjeni
5. Objasni značaj alternativne ishrane u cilju unapređenja zdravlja	Alternativna ishrana: vegetarijanstvo i makrobiotika
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 4 i 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 2 i 3 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Principi zdrave ishrane	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Identifikuje sastojke jelovnika i značaj zdravih navika u ishrani u cilju očuvanju zdravlja	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni razlike između brze i spore hrane i stilova života u skladu sa njima	Brza hrana: fastfood, djelimično pripremljena zamrznuta hrana i dr. Spora hrana: organska hrana, svježa i dr.
2. Objasni preporuke za zdrave navike u ishrani u cilju očuvanja zdravlja	
3. Razlikuje sastojke jelovnika u odnosu na uzrast i različita fiziološka stanja organizma u cilju očuvanja zdravlja	Uzrast: djeca, adolescenti, odrasli i stari Fiziološka stanja: trudnice, dojilje, sportisti, gojazni i neuhranjeni
4. Navede najčešće namirnice koje dovode do alergijskih reakcija	Namirnice: mlijeko, orah, kikiriki, jagode, narandže, pšenično brašno, riba, plodovi mora, čokolada, jaja, med, soja i dr.
5. Navede simptome intolerancije na gluten i laktozu	Simptomi intolerancije na gluten: probavne smetnje, umor, bezvoljnost posle obroka, hormonalni disbalans, glavobolje i dr. Simptomi intolerancije na laktozu: nadutost stomaka, dijareja, grčevi u trbuhu, bolovi u želucu, mučnina, glavobolja i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 5 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Sastojci jelovnika - Zdrave navike u ishrani 	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Vrednuje faktore rizika koji utiču na zdravlje čovjeka	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede najčešće faktore rizika koji utiču na zdravlje čovjeka	Faktori rizika: neuhranjenost, anemija, visok krvni pritisak, visok nivo holesterola, gojaznost, visok nivo šećera u krvi, duvan, alkohol, zagađena voda, zagađenost vazduha u zatvorenom prostoru, nezaštićeni polni odnosi i dr.
2. Objasni posljedice po zdravlje čovjeka usljed poremećaja ishrane	Poremećaji ishrane: gojaznost, anoreksija, bulimija i dr.
3. Analizira uticaj sredine i medija u pojavi poremećaja ishrane	
4. Objasni posljedice po zdravlje čovjeka usljed pretjerane upotrebe alkohola	Posljedice: poremećaj mentalnog, fizičkog i socijalnog zdravlja (kratkoročne i dugoročne)
5. Objasni posljedice po zdravlje čovjeka usljed upotrebe duvana	Posljedice: poremećaj mentalnog, fizičkog i socijalnog zdravlja (kratkoročne i dugoročne)
6. Napravi kritički osvrt na posljedice po zdravlje usljed upotrebe psihoaktivnih supstanci	
7. Objasni posljedice po zdravlje čovjeka usljed polno prenosivih bolesti	Polno prenosive bolesti: kondilomi, genitalni herpes, sifilis, gonoreja, stidne vaši, AIDS, trihomonijaza i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Faktori rizika koji utiču na zdravlje čovjeka	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Uoči vezu između fizičke aktivnosti i zdravlja	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni uticaj fizičke aktivnosti na zdravlje čovjeka	Uticaj fizičke aktivnosti: psihofizički, prevencija bolesti i usporavanje posljedica starenja
2. Navede značaj određenih vrsta vježbi kao oblika fizičke aktivnosti	Vrste vježbi: aerobne vježbe, vježbe snage, vježbe istezanja, vježbe izdržljivosti i dr.
3. Provjeri fizičku spremnost (kondiciju) preko harvardskog step testa, na zadatom primjeru	
4. Objasni značaj pravilnog držanja tijela u cilju očuvanja zdravlja	
5. Pokaže pravilno držanje tijela u različitim položajima	
6. Objasni značaj vježbi istezanja u cilju očuvanja zdravlja, prevencije stresa i napetosti	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 4 i 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 3 i 5 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Fizička aktivnost u funkciji zdravlja	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Vrednuje značaj brige o zdravlju u cilju poboljšanja kvaliteta života	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Uporedi faktore koji dovode do poboljšanja ili pogoršanja kvaliteta života kroz diskusiju	Faktori: vrednovanje sebe (samovrednovanje), samopoštovanje, procjena od drugih (vršnjaka, nastavnika, porodice) uticaj medija i virtuelnih svjetova, procjena drugih i samokontrola
2. Napravi kritički osvrt o uticaju stresa na zdravlje čovjeka	
3. Objasni značaj održavanja njege tijela u cilju očuvanja zdravlja čovjeka	
4. Napravi kritički osvrt o kontroli zdravlja u cilju prevencije bolesti	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 4 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
- Značaj brige o zdravlju u cilju poboljšanja kvaliteta života	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Principi zdrave ishrane i očuvanja zdravlja je tako koncipiran da omogući polaznicima da stiču teorijska znanja i vježbe iz ove oblasti. U toku nastave koristiti različite oblike (frontalni, timski, grupni, rad u paru i individualni) i metode rada (savremene interaktivne metode rada, izlaganja, razgovora, demonstracije). Prilikom obrade pojedinih sadržaja preporuka je podijeliti polaznike u parove i podsticati ih na istraživački rad i korišćenje relevantnih izvora (dato pod tačkom 5) kako bi došli do potrebnih informacija. Određene sadržaje moguće je detaljnije obraditi ukoliko grupa za to pokaže interesovanje ili potrebu.
- Prilikom realizacije vježbi, npr. iz oblasti fizičkog zdravlja u zavisnosti od tipa zadataka, može se organizovati demonstracija u radu sa polaznicima, nakon kojih se argumentovano nastavnik/instruktor i polaznici iznose svoje mišljenje..
- Za realizaciju nastave, osim preporučene literature, nastavnik/instruktor može preporučiti polaznicima i neke korisne web adrese: www.vitamini.hr, www.zdravibudi.hr/, www.cezap.org/, www.kidshealt.org/, www.plivazdravlje.hr/, www.stetoskop.info, www.stopdrogama.org/edukacija2.htm, www.studpol.rs/index.php/isavetovalista/hivids-i-ppi, www.scarleteen.com/, www.cazas.org/index.php, www.bolestizavisnosti.me/seksulano-prenosive-infekcije, www.thebody.com/, www.who.int/feathures/qa/71/en/index.html, kao Priručnik za seksualno i reproduktivno zdravlje (dostupan na: www.szk.me i www.osim.org.me)

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- M.Imamović-Kuglugić, Zdrava ishrana i dijetetika, Book Tuzla, 2008.
- Živković, R. Dijetetika, Medicinska naklada, Zagreb, 2002.
- Dr D. Pokorn, Dijetetika, DZS, 2000.
- S.Branković-Paunović, M. Nikolić, Nauka o ishrani, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2000.
- M. Kodele, M. S. Stanojević, M. Gliha, Prehrana, DZS, 2000.
- A. Backović, R. Strahinja, B. Mugoša, S. Vujović, T. Vujović, Zdravi stilovi života, udžbenik za prvi ili drugi razred gimnazije, ZUNS, Podgorica, 2012.
- Laušević D.; Mugoša B.; Žižić Lj.; Ljaljević A.; Vujošević N.; Vratnica Z., Zdravstvene poruke, Zavod za zdravstvenu zaštitu i UNICEF, Podgorica, 2000.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
3.	Digitalna vaga za mjerenje tjelesne težine	1
4.	Omron dijagnostička vaga (BF 511) za analizu tjelesnog sastava	1
5.	Aparat za mjerenje pritiska	1

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u govornom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i koncepata iz oblasti zdrave ishrane i zdravstvene kulture, sposobnost prepoznavanja i razlikovanja različitih tipova tekstova za pretragu, prikupljanje i procesuiranje informacija, izražavanje vlastitih argumenata i zaključaka i razvijanje kritičkog mišljenja iz stručnih oblasti)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije, u usmenom i pisanom obliku, prilikom istraživanja na internetu, kao i razvijanje interesovanja i radoznalosti za jezike i međukulturnu komunikaciju)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije iz oblasti nauke i tehnologije (razvijanje logičkog mišljenja i donošenja zaključaka prilikom prosuđivanja uticaja sastojaka hrane na zdravlje kao i izražavanje formulama, dijagramima, tabelama, šemama i modelima zdrave ishrane pri izračunavanju kalorijske vrijednosti hrane i indeksa tjelesna mase; razvijanje vještine korišćenja naučnih podataka u cilju donošenja zaključaka i odluka na osnovu dokaza)
- Digitalna kompetencija (korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz oblasti zdrave ishrane kao i faktora rizika po zdravlje; formiranje sposobnosti da prosuđuje kvalitet, tačnost, tačka gledišta i pristrasnost prema dostupnim digitalnim informacijama i prepoznavanje relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (podsticanje polaznika na korišćenje što većeg broja čula u procesu saznavanja, na samostalan rad i istrajnost u učenju kroz motivaciju i želju za primjenom ranije stečenih znanja i životnog iskustva; razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju, debatu; izrada seminarskih radova i prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnike istraživanja, sistematizovanja i vrjednovanja informacija; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja, tolerancije prema različitim stavovima, kulture dijaloga, poštovanja tuđeg integriteta, odgovornosti i osjećaja empatije; podsticanje timskog rada tokom nastave u cilju konstruktivne komunikacije i interesovanja za interkulturalnu komunikaciju)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative, procjene i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno i u timu i dr.)
- Kulturološka svijest i ekspresija (podsticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i emocija u domenu različitih kultura, uključujući modernu kulturu, koje se mogu prenijeti na profesionalni nivo; poštovanje različitosti i kulturne ekspresije, pozitivan odnos prema umjetnosti i kultivisanje estetskih kapaciteta, etički odnos prema tijelu i dr.)

3.17. PRVA POMOĆ**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
6	20		26	1

2. Cilj modula:

- Upoznavanje sa principima i postupcima pružanja prve pomoći. Osposobljavanje za ukazivanje neodložne pomoći povrijeđenim i oboljelim (p/o) licima u različitim zadesnim situacijama što predstavlja osnovu spašavanja i očuvanja života i ublažavanja posljedica primjenom postupaka koji su međunarodno propisani. Podsticanje razvoja etičkih osobina ličnosti kao što su: humanost, altruizam, odgovornost, preciznost i požrtvovanost.

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Uoči značaj i principe pružanja prve pomoći p/o licima
2. Sprovede postupak pravilnog pristupa p/o licu i trijažu u zadesnim situacijama
3. Izvede postupak kardiopulmonalne reanimacije p/o lica
4. Izvrši postupke zaustavljanja krvarenja p/o lica
5. Izvrši zbrinjavanje povreda koštano zglobnog i mišićnog sistema p/o lica
6. Izvrši zbrinjavanje povreda i stanja nastalih usljed fizičkih, hemijskih i bioloških faktora
7. Izvrši zbrinjavanje povreda pojedinih dijelova tijela p/o lica
8. Pruži prvu pomoć p/o licima kod iznenadno nastalih tegoba, usljed različitih stanja i bolesti

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Uoči značaj i principe pružanja prve pomoći p/o licima	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni značaj i cilj pružanja prve pomoći povređenim i/ili oboljelim (p/o) licima	Cilj pružanja prve pomoći: otklanjanje uzroka povređivanja, zbrinjavanje povreda, priprema p/o lica za transport i bezbjedan transport do zdravstvene ustanove
2. Navede karike u lancu spašavanja p/o lica	Karike u lancu spašavanja: preduzimanje neodložnih mjera za spašavanje života, pozivanje pomoći, pružanje prve pomoći, intervencija hitne medicinske pomoći i bolničko zbrinjavanje
3. Opiše ulogu spasioca na mjestu nesreće	
4. Simulira komunikaciju sa dispečarima službi igranjem uloga	Službe: Služba za hitnu medicinsku pomoć (HMP), Policija i Vatrogasna služba
5. Izvede procjenu poremećaja stanja svijesti p/o lica , na zadatom modelu	Poremećaji stanja svijesti: somnolencija, sopor i koma
6. Izvede provjeru disanja i pulsa p/o licu, na zadatom modelu	
7. Pokaže primarni i sekundarni pregled p/o lica, na zadatom modelu	
8. Navede sigurne i nesigurne znake smrti	
9. Navede sadržaj kutije prve pomoći	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 8 i 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 4, 5, 6 i 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Principi pružanja prve pomoći	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Sprovede postupak pravilnog pristupa p/o licu i trijažu u zadesnim situacijama	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Objasni značaj procjene bezbjednosti terena i rizike u cilju pružanja prve pomoći p/o licu	
2. Opiše postupke koje treba preduzeti na mjestu nesreće	Postupci koje treba preduzeti na mjestu nesreće: brza procjena terena, procjena bezbjednosti za spasioca i povrijeđene, traženje pomoći od pristutnih (poziv za pomoć) i primjena mjera prve pomoći
3. Opiše postupak obezbjeđenja mjesta nesreće u različitim zadesnim situacijama	Zadesne situacije: saobraćajni udes, ruševine, utapanje i dr.
4. Opiše pravila izvlačenja i pružanja prve pomoći p/o licima u različitim zadesnim situacijama	
5. Pokaže postupak skidanja kacige u slučaju povrijeđenog motocikliste, na zadatom modelu	
6. Razlikuje stepene hitnosti prilikom pružanja prve pomoći	Stepeni hitnosti: I, II, III i IV stepen hitnosti
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4 i 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 5 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem	
Predložene teme	
- Pristup p/o licu i trijaža u raznim zadesnim situacijama (saobraćajni udes, ruševine, utapanje i dr.)	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Izvede postupak kardiopulmonalne reanimacije p/o lica	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše proceduru prilikom izvođenja kardiopulmonalne reanimacije kod djece i odraslih osoba	Procedura: bezbjedan pristup, provjera svijesti, poziv za pomoć, otvaranje disajnog puta, provjera disanja, pozivanje hitne medicinske pomoći (HMP), 30 kompresija grudnog koša (GK) i dva uduvavanja
2. Pokaže postupak provjere stanja svijesti p/o lica, na zadanom modelu	Stanja svijesti: somnolencija, sopor i koma
3. Simulira poziv za pomoć, na zadanom primjeru	
4. Pokaže postupak otvaranja disajnog puta, na zadanom modelu	
5. Simulira pozivanje Hitne medicinske pomoći (HMP), igranjem uloga	
6. Pokaže postupak izvođenja kompresije grudnog koša i davanja vještačkog disanja , na zadanom modelu	Vještačko disanje: usta na usta, usta na nos i usta na usta i nos.
7. Pokaže postupak izvođenja kardiopulmonalne reanimacije, na zadanom modelu	
8. Pokaže postupak postavljanja p/o lica u bočni koma položaj, na zadanom modelu	
9. Primijeni spoljašnji automatski defibrilator prilikom izvođenja kardiopulmonalne reanimacije, na zadanom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijum 1 može se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi od 2 do 9 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Izvođenje postupka kardiopulmonalne reanimacije	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da izvrši postupke zaustavljanja krvarenja p/o lica	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Razlikuje vrste krvarenja	Vrste krvarenja: arterijsko, vensko i kapilarno
2. Objasni postupke zaustavljanja krvarenja	Postupci zaustavljanja krvarenja: direktan pritisak na ranu, digitalna kompresija, kompresivni zavoj i Esmarhova poveska.
3. Pokaže položaj p/o lica prilikom sprovođenja postupaka zaustavljanja krvarenja , na zadatom modelu	Krvarenje: spoljašnje i unutrašnje krvarenje
4. Pokaže pravilno korišćenje zavojnog materijala i trougla marame prilikom previjanja pojedinih dijelova tijela p/o lica, na zadatom modelu	Pojedini dijelovi tijela: glava, grudni koš, gornji ekstremiteti i donji ekstremiteti
5. Pokaže postupke zaustavljanja krvarenja p/o lica, na zadatom modelu	
6. Pokaže postupak zbrinjavanja amputiranih povreda p/o lica, na zadatom modelu	
7. Pokaže postupak zaustavljanja krvarenja iz prirodnih otvora p/o lica, na zadatom modelu	Prirodni otvori: nos, uho i usta
8. Navede znake šoka	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2 i 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 3, 4, 5, 6 i 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Postupci zaustavljanja krvarenja	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši zbrinjavanje povreda koštano zglobnog i mišićnog sistema p/o lica	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede znake povreda koštano zglobnog i mišićnog sistema	
2. Pokaže RICE postupak kod povreda koštano zglobnog i mišićnog sistema, na zadatom modelu	RICE postupak: mirovanje, led, kompresija, elevacija (Rest, Ice, Compression, Elevation)
3. Navede ciljeve, sredstva i pravila imobilizacije	
4. Pokaže postupak postavljanja i provjere imobilizacije pojedinih djelova tijela p/o lica, na zadatom modelu	Djelovi tijela: vrat, gornji ekstremiteti, donji ekstremiteti, karlica i kičmeni stub
5. Pokaže postupak zbrinjavanja preloma sa krvarenjem p/o lica, na zadatom modelu	
6. Pokaže postupak izvođenja "trostrukog hvata", p/o lica, na zadatom modelu	
7. Pokaže postupak prenošenja p/o lica sa povredom kičmenog stuba, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1 i 3 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 2, 4, 5, 6 i 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Zbrinjavanje povreda koštano zglobnog sistema	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši zbrinjavanje povreda i stanja nastalih usljed fizičkih, hemijskih i bioloških faktora	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede najčešće fizičke, hemijske i biološke faktore koji mogu uticati na zdravlje i bezbjednost ljudi	Fizički faktori: visoka temperatura, niska temperatura, električna struja i grom Hemijski faktori: kiseline, baze, alkohol, lijekovi, psihoaktivne supstance, ugljen monoksid i dr. Biološki faktori: ugrizi životinja i ubodi insekata
2. Pokaže postupak ukazivanja prve pomoći kod povreda i stanja nastalih usljed dejstva fizičkih faktora, na zadanom modelu	Povrede i stanja: opekotine, smrzotine, sunčanica, toplotni udar, udar struje i udar грома
3. Pokaže postupak ukazivanja prve pomoći kod povreda nastalih usljed dejstva hemijskih faktora, na zadanom modelu	Povrede: hemijske opekotine i trovanja
4. Pokaže postupak zbrinjavanja p/o lica usljed ujeda zmije, na zadanom modelu	
5. Pokaže postupak zbrinjavanja p/o lica usljed ugriza životinja , na zadanom modelu	Životinje: pas, mačka, divlja životinja i dr.
6. Pokaže postupak zbrinjavanja p/o lica usljed uboda insekata , škorpije i pauka, na zadanom modelu	Insekti: pčela, osa, stršljen, krpelj i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijum 1 može se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi od 2 do 6 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Zbrinjavanje povreda i stanja nastalih usljed fizičkih, hemijskih i bioloških faktora	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Izvrši zbrinjavanje povreda pojedinih dijelova tijela p/o lica	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede najčešće povrede pojedinih dijelova tijela	
2. Pokaže postupak zbrinjavanja kranio cerebralnih povreda p/o lica, na zadatom modelu	
3. Pokaže postupak zbrinjavanja povreda oka, uha i nosa p/o lica, na zadatom modelu	
4. Pokaže postupak zbrinjavanja povreda grudnog koša p/o lica, na zadatom modelu	Povrede grudnog koša: pneumotoraks, prelom rebara i prelom grudne kosti
5. Pokaže postupak zbrinjavanja povreda trbuha i karlice p/o lica, na zadatom modelu	
6. Opiše postupak zbrinjavanja kod kraš i blast povreda	
7. Pokaže postupak zbrinjavanja rane sa stranim tijelom kod p/o lica, na zadatom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1 i 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 2, 3, 4, 5 i 7 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Zbrinjavanje povreda pojedinih dijelova tijela	

Ishod 8 - Polaznik će biti sposoban da Pruži prvu pomoć p/o licima kod iznenadno nastalih tegoba, usljed različitih stanja i bolesti	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede najčešće iznenadno nastale tegobe, bolesti i stanja koje zahtijevaju pružanje prve pomoći	
2. Pokaže postupak zbrinjavanja p/o lica usljed iznenadno nastalih tegoba , na zadanom modelu	Iznenadno nastale tegobe: povišena tjelesna temperatura, bol u grudima, glavobolja i vrtoglavica, povraćanje, proliv, bol u trbuhu i dr.
3. Pokaže postupak zbrinjavanja p/o lica usljed različitih bolesti i stanja , na zadanom modelu	Bolesti i stanja: srčani udar, moždani udar, astmatični napad, epileptični napad, hipoglikemija i hiperglikemija, alergijska reakcija, besvjesno stanje i dr.
4. Pokaže postupak uspostavljanja prohodnosti disajnih puteva p/o lica, usljed opstrukcije stranim tijelom ili zapadanja korijena jezika kod djece i odraslih, na zadanom modelu	
5. Pokaže postupak zbrinjavanja p/o lica kod sinkope, na zadanom modelu	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijum 1 može se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi od 2 do 5 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Pružanje prve pomoći kod iznenadno nastalih tegoba, usljed različitih stanja i bolesti	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Prva pomoć je tako koncipiran da omogući polaznicima da stiču teorijska znanja, vježbe i vještine iz ove oblasti. Prilikom realizacije ovog modula pored tradicionalne uloge, nastavnik/instruktor ima ulogu moderatora, savjetnika i saradnika koji polaznike treba da motivise na aktivno učenje, samostalan i timski rad. Nastavnik/instruktor treba da prati smjernice u pružanju prve pomoći koje se dopunjavaju svake pete godine, kao i da prati savremeni razvoj Resuscitacione medicine.
- Modul treba realizovati kroz teorijski dio i vježbe.
- Teorijski dio nastave treba realizovati sa cijelim odjeljenjem uz upotrebu internet prezentacija u cilju boljeg razumijevanja teorijskog znanja. Polaznike treba motivisati da aktivno učestvuju u nastavi.
- Vježbe treba realizovati u kabinetu prve pomoći koji je opremljen preporučenim materijalnim uslovima. Polaznike treba podijeliti u grupe i realizovati vježbe individualno, u parovima ili manjim grupama.
- Prividna smrt, krvarenje, gubitak svijesti i sva druga stanja koja licima neposredno ugrožavaju život, zahtijevaju brzu i trenutnu akciju spasioca (osnovni uslov-uvježbanost). Spasilac koji u takvim situacijama misli, a ne radi, nije savladao vještinu ukazivanja prve pomoći. Ostale povrede (rane, prelomi i dr.) zahtijevaju smišljen, oprezan i metodičan rad spasioca (osnovni uslov su znanje i domišljatost). Osoba koja zbrinjavajući ovakve povrede, radi a ne misli, nije savladao vještinu ukazivanja prve pomoći.
- Zbog svega navedenog, nastavnik/instruktor treba da podstiče problemsku nastavu u kojoj navodi polaznike da sami dolaze do zaključka prilikom rešavanja problema. Kroz ovaj modul treba razvijati svijest kod polaznika o štetnim uticajima sredine i prihvatanja zdravih načina života, kao i formiranje pozitivnog ponašanja u ličnom i profesionalnom radu. Polaznike treba osposobljavati za uspješno prenošenje saznanja iz domene prve pomoći u širu društvenu zajednicu.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Ivanović M.; Veljović M., Prva pomoć, udžbenik za I razred medicinske škole i II razred škola u djelatnosti ličnih usluga, Data Status, Beograd, 2016.
- International first aid and resuscitation, guidelines, International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, 2016.
- St John Ambulance; St. Andrew's Ambulance Association i British First Aid, First Aid Manual, Hrvatski crveni križ, Prva pomoć, priručnik (prijevod 9. izdanja originala).

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
3.	Lutke za kardio pulmonalnu reanimaciju (senior, junior i beba)	3
4.	Ormarić prve pomoći sa potrebnim materijalom koji je zakonski propisan	1
5.	Kompet prve pomoći za automobil sa potrebnim materijalom koji je zakonski propisan	1
6.	Torba prve pomoći	6

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
7.	Aparatura: Trenažni AED (Automatski eksterni defibrilator)	1
8.	Potrošni materijal (zavoji, gaze, dezinfekciona sredstva, leukoplast, trougle marama, aluminijske folije i dr.)	po potrebi

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku pravilnim formulisanjem pojmova i principa iz oblasti prve pomoći, izražavanjem argumenata i kritičkog mišljenja; poštovanje pravila i preporuka prilikom prezentovanja zadate teme i dr.)
- Komunikacija na stranom jeziku (razumijevanje stručne terminologije iz oblasti prve pomoći prilikom istraživanja na Internetu; korišćenje literature na engleskom jeziku i dr.)
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodnim naukama i tehnologiji (razvijanje logičkog načina razmišljanja i donošenja zaključaka prilikom analize situacije koja iziskuje primjenu neodložnih mjera prve pomoći; razvijanje sposobnosti rukovanja aparatom za spoljašnju defibrilaciju; uspostavljanje pravilnog ritma kompresije grudnog koša u minuti i dr.)
- Digitalna kompetencija (upotreba namjenskog softvera za kontrolu parametara kompresije i uduvavanja prilikom procesa reanimacije; korišćenje informaciono-komunikacionih tehnologija radi pretrage, prikupljanja i upotrebe podataka iz prve pomoći, prepoznavanjem relevantnih stručnih tekstova i video zapisa; upotreba softverskih alata za izradu prezentacija na zadatu temu; korišćenje foruma i društvenih mreža, u cilju razmjene stručnih informacija, poštovanjem pravila bezbjednosti i etike prilikom korišćenja Interneta i dr.)
- Učiti kako učiti (razvijanje tehnika samostalnog učenja, kao i učenja u timu kroz diskusiju; izrada prezentacija na zadatu temu; razvijanje tehnika istraživanja, sistematizovanja i vrednovanja informacija u cilju nadogradnje prethodno stečenih znanja, kao i otkrivanja novih; razvijanje svijesti o značaju elektronskog učenja i dr.)
- Socijalna i građanska kompetencija (razvijanje sposobnosti izražavanja sopstvenog mišljenja učešćem u konstruktivnoj diskusiji sa uvažavanjem drugačijih stavova; razvijanje tolerancije, kulture dijaloga i poštovanja tuđeg intergjeta, u skladu sa etikom; razvijanje sposobnosti za timski rad i saradnju prilikom realizacije praktičnih vježbi i dr.)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti davanja inicijative i pravilnog određivanja prioriteta prilikom rješavanja problema; razvijanje kreativnosti, kao i vještina planiranja i upravljanja vremenom, samostalno ili u timu i dr.)

3.18. ENGLSKI JEZIK U KOZMETICI**1. Broj časova i kreditna vrijednost:**

Oblici nastave			Ukupno	Kreditna vrijednost
Teorijska nastava	Vježbe	Praktična nastava		
15	15		30	2

2. Cilj modula:

- Osposobljavanje za upotrebu engleskog jezika u okviru struke, za samostalno čitanje, pisanje i prevođenje jednostavnih stručnih tekstova iz oblasti kozmetike i njihovo razumijevanje. Razvijanje preciznosti, kreativnosti, pouzdanosti, kritičkog mišljenja i vještine prezentovanja

3. Ishodi učenja**Po završetku ovog modula polaznik će biti sposoban da:**

1. Koristi stručnu terminologiju u pripremnim i završnim poslovima u kozmetičkim procedurama kroz vještine čitanja, pisanja, slušanja i govora na engleskom jeziku
2. Koristi stručnu terminologiju u oblasti manikira i pedikira kroz čitanje, pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku
3. Koristi stručnu terminologiju u šminkanju kroz čitanje, pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku
4. Koristi stručnu terminologiju u oblasti njege tijela kroz čitanje pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku
5. Koristi stručnu terminologiju u oblasti tretmana lica kroz čitanje pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku
6. Koristi stručnu terminologiju u oblasti tretmana tijela kroz čitanje pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku
7. Pripremi pisani tekst u cilju prijave za posao i poslovne komunikacije na engleskom jeziku

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da	
Koristi stručnu terminologiju u pripremnim i završnim poslovima u kozmetičkim procedurama kroz vještine čitanja, pisanja, slušanja i govora na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede potrebne prostorne uslove i kozmetičku opremu za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu	<p>Prostorni uslovi: prostor za prijem klijenata i odlaganje garderobe, kabina za pregled, kabine za izvođenje tretmana lica i dr.</p> <p>Kozmetička oprema: sto i stolice za smještaj klijenta, paravan, kozmetički ležaj, kozmetička stolica, pedikir fotelja, manikir sto, šminkerska stolica i dr.</p>
2. Navede potreban pribor, materijal i aparate za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu	<p>Pribor: špatule (drvene i plastične), četke, pincete, makazice, češljici za obrve, četkice za farbanje trepavica i dr.</p> <p>Materijal: pamučna vata, sterilna gaza, trake za depilaciju, kozmetička folija, vaga, santimetarska traka, vakum kese, higijenske rukavice i zaštitne maske i dr.</p> <p>Aparati: kozmetička lupa, topilice za hladni vosak, topilice za topli vosak, termo maska, vapozone, termo maska, aparat za jonoforezu, D'arsonval, aparat za oksigenaciju, ultrazvučni aparat za lice i tijelo, UV ili LED i dr.</p>
3. Objasni postupak prilagođavanja radnih uslova i radne površine komforu klijenta za izvođenje procedura u kozmetičkom salonu	<p>Postupci prilagođavanja radnih uslova i radne površine: provjetravanje prostorija, podešavanje adekvatnog osvijetljenja, temperature i muzike, postavljanje navlake, peškira i ubrusa i dr.</p>
4. Interpretira odslušani tekst o estetskom i higijenskom izgledu kozmetičara i o značaju dezinfekcije i zaštitne opreme	
5. Interpretira odslušani tekst o značaju dezinfekcije i zaštitne opreme	
6. Prevede zadati tekst o raspremanju radne površine i tretiranju otpada	
7. Simulira komunikaciju sa klijentom u različitim situacijama	
8. Napiše primjer vođenja evidencije podataka u ličnom kartonu , o posjetama klijenata i izvedenim kozmetičkim procedurama	<p>Podaci u ličnom kartonu: lični podaci o klijentu, kozmetička dijagnoza kože, vrste svih urađenih kozmetičkih tretmana i dr.</p>
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 3 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi od 4 do 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	

Ishod 1 - Polaznik će biti sposoban da Koristi stručnu terminologiju u pripremnim i završnim poslovima u kozmetičkim procedurama kroz vještine čitanja, pisanja, slušanja i govora na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Pripremni poslovi u kozmetičkom salonu - Lična priprema za rad u kozmetičkom salonu - Prijem i zbrinjavanje klijenata u kozmetičkom salonu - Raspremanje radnog prostora nakon izvođenja procedura 	

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Koristi stručnu terminologiju u oblasti manikir i pedikir procedura kroz čitanje, pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede pribor potreban za izvođenje manikir i pedikir procedura	Pribor: potiskivač zanoktica, cangle za zanoktice, makazice, kliješta za nokte, turpije za oblikovanje nokatnih ploča, pedikir kadice, turpije za poliranje nokatnih ploča, turpije za pete i dr.
2. Opiše postupak dezinfekcije i sterilizacije pribora koji se koristi za izvođenje manikir i pedikir procedura	Postupak dezinfekcije pribora: mehaničko pranje, odlaganje, potapanje, podešavanje temperature i vremena i dr. Postupak sterilizacije pribora: pranje i sušenje, slaganje pribora na metalnim rešetkama i dr.
3. Navede moguće promjene na koži i nokatnim pločama na prstima šaka i stopala	Promjene na koži i nokatnim pločama na prstima šaka i stopala: gljivične, bakterijske i virusne infekcije, kurje oko, žuljevi, naboji i dr.
4. Navede moguće deformitete na nokatnim pločama na prstima šaka i stopala	Deformiteti na nokatnim pločama na prstima šaka i stopala: uрасli nokat, uzdužna izbrazdanost nokatne ploče, tačkasta udubljenja na nokatnoj ploči i dr.
5. Navede preparate koji se koriste za omekšavanje zanoktica na nokatnoj ploči	
6. Objasni namjenu različitih vrsta preparata koji se koriste za izvođenje tretmana njege ruku i stopala	Vrste preparata: piling, parafinsko pakovanje, maske za njegu ruku i stopala, serumi za nokte, kreme za njegu ruku i stopala, ulje i regenerator za nokte
7. Napiše kratak tekst na osnovu odgledanog video klipa o postupcima dekoracija nokatnih ploča uključujući tehnike za dekoraciju	Tehnike za dekoraciju: <i>french i ombre i dr</i>
8. Opiše postupak izvođenja tretmana za njegu ruku i stopala	Postupak izvođenja tretmana za njegu ruku i stopala: dezinfekcija kože ruku i stopala, primjena pilinga, nanošenje seruma, pakovanja i kreme za njegu ruku i stopala, masaža ruku i stopala

Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja

Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5, 7 i 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijum 6 može se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.

Predložene teme

- Dezinfekcija i sterilizacija pribora za manikir i pedikir procedure
- Promjene na koži i noktima šaka i stopala

Ishod 2 - Polaznik će biti sposoban da Koristi stručnu terminologiju u oblasti manikir i pedikir procedura kroz čitanje, pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
<ul style="list-style-type: none">- Preparati za izvođenje manikir i pedikir procedura- Preparati za obradu zanoktica- Dekoracija nokatnih ploča na prstima šaka i stopala	

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Koristi stručnu terminologiju u oblasti šminkanja kroz čitanje, pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede pribor i postupak održavanja šminkerskog pribora	
2. Navede različite vrste podloga, vrste korektora i vrste pudera koje se koriste prilikom izvođenja procedura šminkanja, u zavisnosti od tipa kože	<p>Vrste podloga: kreme, emulzije, podloge za kožu kapaka i dr.</p> <p>Vrste korektora: korektor u stiku, korektor u olovci, tečni korektor, korektor u boji (žuti, zeleni, ljubičasti) i dr.</p> <p>Vrste pudera: tečni puder, kompaktni puder, kremasti puder, puder u prahu i dr.</p>
3. Navede različite vrste dekorativnih preparata za sjenčenje kontura lica, dekorativnih preparata za predio kapaka i obrva i vrste maskara koji se koriste prilikom izvođenja procedura šminkanja	<p>Vrste dekorativnih preparata za sjenčenje kontura lica: različite vrste rumenila (kremasta, u prahu, tečna i dr.), bronzeri, hajlajteri i dr.</p> <p>Konture lica: čelo, jagodice, nos, brada i dr.</p> <p>Dekorativni preparati za predio kapaka i obrva: baze za sjenku (prajmer), sjenke za oči i obrve, ajlajner, krem sjenke, gliteri, pigmenti i dr</p>
4. Navede vrste dekorativnih preparata za usne i preparata za fiksiranje šminke	<p>Vrste dekorativnih preparata za usne: baze za usne (prajmeri), ruževi za usne, sjajevi za usne, balzam za usne i dr.</p> <p>Vrste preparata: običan fiksator, fiksator koji kontroliše masni sjaj i dr.</p>
5. Opiše kriterijume za odabir odgovarajućih boja i strukture dekorativnih preparata prilikom izvođenja procedura dnevne i večernje šminke	Kriterijumi: oblik lica, očiju i usana, tip kože lica, boja kose, garderoba, vizuelni izgled, starosno doba, lični ukusi dr
6. Opiše kriterijume za odabir odgovarajuće šminke za vjenčanje, televizijsku i fotografsku šminku	Kriterijumi: oblik lica, očiju i usana, tip kože lica, boja kose, frizura, vjenčanica, tip proslave vjenčanja, vizuelni izgled, lični ukus i sklonost ka šminkanju; vrsta televizijske emisije, uloga u emisiji (voditelj programa ili gost), garderoba, vrsta editorijala, namjena fotografisanja, i dr.
7. Napiše kratak esej na osnovu odgledanog video klipa o nanošenju odgovarajućih dekorativnih preparata na predio kapaka i obrva prilikom izvođenja procedure šminkanja različitim tehnikama	
8. Interpretira pp prezentaciju o različitim procedurama šminke	Procedure šminke: dnevna, večernja, šminka za vjenčanje, televizijska i fotografska šminka

Ishod 3 - Polaznik će biti sposoban da Koristi stručnu terminologiju u oblasti šminkanja kroz čitanje, pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
9. Opiše tehnike šminkanja očiju i obrva koje se koriste za izvođenje procedura dnevne šminke, večernje šminke, šminke za vjenčanje i televizijske i fotografske šminke u cilju postizanja svježijeg i efektivnijeg izgleda	Tehnike šminkanja očiju i obrva: vertikalna tehnika, horizontalna tehnika, klasična tehnika, tehnika sa olovkom, smokey eyes, strobing i dr.
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 9 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje šminkerskog pribora - Vrste dekorativnih preparata za šminkanje - Dnevna i večernja šminka - Šminka za vjenčanje i televizijska i fotografska šminka 	

Ishod 4 - Polaznik će biti sposoban da Koristi stručnu terminologiju u oblasti njege tijela kroz čitanje pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede metode depilacije koje se koriste za privremeno uklanjanje malja sa kože lica i tijela	Metode depilacije: mehaničke (čupanje dlaka pincetom, brijanje i depiliranje voštanim depilatorima), hemijske i šećernom pastom
2. Navede različitih vrsta voštanih depilatora i šećerne paste	Vrste voštanih depilatora: hladni voštani depilatori i topli voštani depilatori
3. Navede kontraindikacije i moгуće posljedice u proceduri depilacije	Kontraindikacije: herpesi, velusni mladeži, hormonska dlakavost, akne, folikulitis i dr. Moguće posljedice: opekotine, povrede kože, podlivi, fleke i folikulitis
4. Navede pribor i preparate koji se koriste prilikom izvođenja procedure depilacije hladnim, toplim voštanim depilatorima i šećernom pastom	
5. Interpretira odslušani tekst o postupku pravilnog nanošenja i uklanjanja malja primjenom hladnih i toplih voštanih depilatora i šećerne paste sa kože lica i tijela	Postupak: nanošenje hladnih i toplih voštanih depilatora i šećerne paste u pravcu rasta dlačica u debelom sloju i uklanjanje toplih voštanih depilatora u suprotnom pravcu rasta dlačica brzim pokretima
6. Napiše kratak tekst o postupku privremenog uklanjanja malja primjenom hladnih i toplih voštanih depilatora i šećerne paste sa kože ruku, nogu i intimne zone	
7. Navede procedure i namjene koje se primjenjuju za njegu tijela	Procedure: piling tijela i kozmetičko pakovanje tijela Namjena: eksfolijacija kože tijela, detoksikacija kože tijela, hidratacija kože tijela, regeneracija kože tijela i dr.
8. Napravi pp prezentaciju o načinu njege tijela primjenom odgovarajućih preparata	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4 i 7 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 5, 6 i 8 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
- Procedure za njegu tijela odgovarajućim preparatima	

Ishod 5 - Polaznik će biti sposoban da Koristi stručnu terminologiju u oblasti tretmana lica kroz čitanje, pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Opiše osnovne karakteristike i tipove kože	Karakteristike kože: debljina, boja, površina i reljef Tipovi kože: normalna, masna, suva i mješovita
2. Opiše promjene na koži lica klijenta koje zahtjevaju medicinski pregled	Promjene na koži lica: infekcije, ožiljci, akne, mladeži i dr.
3. Opiše namjenu različitih vrsta tretmana lica	Vrste tretmana: higijenski, biološki, aparaturni, kombinovani i dr.
4. Navede svrhu i kontraindikacije izvođenja higijenskog i biološkog tretmana lica	Svrha izvođenja: uklanjanje komedona, uklanjanje milija, regeneracija, hidratacija, lifting kože, poboljšanje izgleda kože pomoću vitaminskih preparata, i dr. Kontraindikacije: upalni procesi na koži, infekcije kože, rozacea i dr.
5. Navede preparate i pročita uputstva za njihovo korišćenje i da preporuku za kućnu njegu	
6. Navede i opiše različite vrste pilinga kao i postupak njihove primjene, nanošenja i uklanjanja	Vrste pilinga: mehanički i enzimski
7. Napiše kratak tekst o dejstvu masaže na kožu i mišiće lica, vrata i dekoltea, prilikom izvođenja higijenskog ili biološkog ili aparaturnog tretmana lica	
8. Navede aparate koji se koriste za izvođenje aparaturnih tretmana lica	Aparati: ultrazvučni aparat za lice, ultrazvučna špatula, aparat za jonoforezu, aparat za neinvazivnu mezoterapiju, aparat za oksigenaciju i dr.
9. Interpretira sadržaj o različitim tretmanima lica nakon odgledanog video klipa	Tretmani lica: sonoteraija, jonoforeza, neinvazivna mezoterapija, oksigenacija
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 7 i 9 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Karakteristike i tipovi kože - Preparati i vrste pilinga - Aparaturni tretmani lica 	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da	
Koristi stručnu terminologiju u oblasti tretmana tijela kroz čitanje, pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Navede osnovne strukture lica, vrata i grudnog koša, trbuha i leđa, gornjih i donjih ekstremiteta	
2. Navede vrste masaža	Vrste masaža: manuelna, vibraciona, refleksna, podvodna, ultrazvučna, infrazvučna i masaža sa kombinovanim pritiskom
3. Objasni dejstvo masaže na kožu i sisteme	Dejstvo masaže na kožu: mehaničko i refleksno; Dejstvo masaže na sisteme: na lokomotorni, KVS, limfni, nervni i dr.
4. Objasni stadijume, oblike i lokalizaciju celulita	Stadijumi celulita: prvi, drugi, treći i četvrti stadijum Oblici celulita: kompaktni edematozni i meki celulit Lokalizacija celulita: stražnjica, butine, stomak, nadlaktice i dr.
5. Napiše esej o anticelulit procedurama koje se primjenjuju u tretmanu celulita nakon odgledanog kraćeg filma	
6. Opiše pribor i materijal potreban za izvodjenje određenih aparaturnih tretmana tijela	Pribor i materijal: sonde, špatule, pamučna vata kontaktni gel, higijenski ubrusi, dezinfekciono sredstvo, sunderi, elektrode, elastične trake i dr
7. Navede preparate i vrste aparturnih tretmana tijela i da preporuku za kućnu njegu	Preparati: anticelulit gelovi, anticelulit i detoks pakovanja, kozmetički gips za gipsane bermude i dr. Vrste aparaturnih tretmana tijela: ultrazvučni aparat, elektromišićna stimulacija, neinvazivna mezoterapija, termo čebe, fototerapijska procedura, solarijum i dr.
8. Navede moguće posljedice nastale nepravilnom primjenom aparata koji se koriste za izvođenje aparaturnog tretmana tijela	
9. Napravi pp prezentaciju o dejstvu sunčevih zraka na organizam	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi 1, 2, 6, 7 i 8 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem. Kriterijumi 3, 4, 5 i 9 mogu se provjeravati kroz praktičan zadatak/rad sa usmenim obrazloženjem.	

Ishod 6 - Polaznik će biti sposoban da Koristi stručnu terminologiju u oblasti tretmana tijela kroz čitanje, pisanje, slušanje i govor na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja	Kontekst
U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	(Pojašnjenje označenih pojmova)
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none">- Pojam i vrste masaže- Celulit i anticelulit procedure- Aparaturni tretmani tijela- Dejstvo sunčevih zraka na organizam	

Ishod 7 - Polaznik će biti sposoban da Pripremi pisani tekst u cilju prijave za posao i poslovne komunikacije na engleskom jeziku	
Kriterijumi za dostizanje ishoda učenja U cilju dostizanja ishoda učenja, polaznik treba da:	Kontekst (Pojašnjenje označenih pojmova)
1. Napiše biografiju (CV) u odgovarajućoj formi	
2. Napiše propratno pismo	
3. Napiše pismo prijave za posao	
4. Napiše formalni i neformalni e-mail koristeći pravilne gramatičke i leksičke strukture	
5. Napiše pismo preporuke za posao korišćenjem odgovarajuće forme i načina pisanja	
6. Simulira komunikaciju sa poslodavcem prilikom prijave za posao	
Način provjeravanja dostignutosti ishoda učenja	
Kriterijumi od 1 do 6 mogu se provjeravati usmenim ili pisanim putem.	
Predložene teme	
<ul style="list-style-type: none"> - Biografija - Propratno pismo - Pismo prijave za posao - E-mail - Pismo preporuke - Intervju 	

4. Andragoške didaktičke preporuke za realizaciju modula

- Modul Engleski jezik u kozmetici je koncipiran tako da upoznaje polaznike sa osnovnim pojmovima u oblasti kozmetike i omogućava im da primjene znanje engleskog jezika u praksi. Tokom realizacije ovog modula polaznike treba motivisati na aktivno učešće kroz upotrebu sve četiri jezičke vještine (govor, pisanje, čitanje, slušanje) kao i kroz upotrebu savremenih nastavnih metoda i sredstava (Internet, računari, smartphone).
- Preporučljivo je organizovati polaznike za rad u paru ili u grupi pri čemu će oni prezentovati svoje radove u obliku prezentacija, animacija ili seminarskih radova. Usmjeriti ih na aktivno učenje, samostalno pronalaženje, sistematizovanje i korišćenje informacija iz različitih izvora na zadatu temu. Isto tako polaznika treba motivisati da bude spreman za timski rad i razvije odgovornost za preuzetu obavezu unutar tima.
- Važno je napomenuti da se redoslijed ishoda u toku realizacije nastavnog procesa ne mora strogo pratiti, već to određuje grupa nastavnika/instruktora u dogovoru sa kolegama iz stručnih modula.

5. Okvirni spisak literature i drugih izvora

- Engleski jezik - za I, II, III i IV razred medicinske škole, Radmila Bertolino, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1994.
- Introduction to Cosmetic Formulation and Technology, Gabriella Baki, Kenneth S. Alexander, John Wiley & Sons, Inc, Hoboken, New Jersey, 2015.
- The Make-up Manual by Lisa Potter-Dixon (Ryland Peters & Small), on line resource.
- Bobbi Brown Makeup Manual: For Everyone from Beginner to Pro, on line resource.
- Make up tutorials.

Napomena:

- Nastavnik/instruktor treba da koristi i preporuči polaznicima udžbenike odobrene od strane nadležnog Savjeta, važeće propise iz stručne oblasti i relevantne internet stranice na kojima se nalaze korisne informacije.

6. Prostor, okvirni spisak opreme i nastavnih sredstava za realizaciju modula

Redni broj	Opis – alati, instrumenti i uređaji	Kom.
1.	Računar	1
2.	Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
3.	Zvučnici	2
4.	Uzorci preparata (realia)	po potrebi

7. Uslovi za prohodnost i završetak modula

- Modul se provjerava na kraju programa, na osnovu ispitnog kataloga.

8. Ključne kompetencije koje se razvijaju ovim modulom

- Komunikacija na maternjem jeziku (upotreba stručne terminologije u govornom i pisanom obliku)
- Komunikacija na stranom jeziku (upotreba stručne terminologije u usmenom i pisanom obliku za korišćenje različitih uređaja, aparata (devices), uputstava u kozmetici)
- Digitalna kompetencija (upotreba softvera za izradu power point prezentacija, slanje mejla)
- Učiti kako učiti (podsticanje polaznika na samostalan rad i istrajnost u učenju kroz motivaciju i želju za primjenom ranije stečenih znanja)
- Socijalna i građanska kompetencija (podsticanje polaznika za timski rad na času u cilju konstruktivne komunikacije, izražavanja različitih stavova, podsticanja odgovornosti i podjele zadataka)
- Smisao za inicijativu i preduzetništvo (razvijanje sposobnosti planiranja, organizovanja, procjene, davanje inicijative i dr.)

- Kulturološka svijest i ekspresija (razvijanje svijesti o lokalnom, nacionalnom i evropskom kulturnom nasljeđu i važnosti stvaralačkog izražavanja ideja, iskustava i emocija)

4. USLOVI ZA IZVOĐENJE PROGRAMA OBRAZOVANJA

4.1. BROJ POLAZNIKA PROGRAMA

Preporučeni broj polaznika za uspješnu realizaciju teorijske nastave u cilju postizanja predviđenih ishoda učenja je do 18. Preporučeni broj polaznika za uspješnu realizaciju praktične nastave je do 6.

4.2. PROSTOR, OKVIRNI SPISAK OPREME I NASTAVNIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PROGRAMA

REDNI BROJ	NAZIV MODULA	PROSTOR, OKVIRNI SPISAK OPREME I NASTAVNIH SREDSTAVA	KOM
1.	Osnove anatomije sa fiziologijom	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
		- Grafoskop	1
		- Anatomske i funkcionalne modele različitih organa i organskih sistema	po 1 za svaki organ i sistem
		- Anatomske karte/slike različitih organa i organskih sistema	po 1 za svaki organ i organski sistem
2.	Osnove mikrobiologije	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
		- Mikroskop	9
		- Komplet trajnih mikroskopskih preparata	9
		- Slike i šeme različitih vrsta mikroorganizama	po 1 za svaki mikroorganizam
3.	Organizacija rada u kozmetičkom salonu	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
		- Kozmetički ležaj i stolica	po 1
		- Pomoćna kozmetička kolica	1
		- Kozmetička lupa	6
		- Oprema za manikir i pedikir (sto za manikir i stolica, pedikir fotelja i stolica)	po 1
		- Oprema za šminkanje (šminkerska stolica, šminkersko ogledalo sa policom, ring rasvjeta)	po 1
		- Suvi i UV sterilizator	po 1
		- Paravan	1
		- Aparati za lice (D'arsonval, vapon, termo maska, ultrazvučni aparat za lice, aparat za jonoforezu, ultrazvučna špatula, aparat za neinvazivnu mezoterapiju, aparat za oksigenaciju)	po 1
		- Aparati za tijelo (ultrazvučni aparat za tijelo, aparat za elektromišićnu stimulaciju, aparat za	po 1

REDNI BROJ	NAZIV MODULA	PROSTOR, OKVIRNI SPISAK OPREME I NASTAVNIH SREDSTAVA	KOM
		neinvazivnu mezoterapiju, IC lampa, Bioptron lampa)	
		- Ostali aparati (topilica za hladni vosak, topilica za topli vosak, kadica za pedikir, UV/LED lampa, stona lampa, muzički uređaj)	po 1
		- Pribor za kozmetičke tretmane (špatule, cangle, kliješta, makazice, turpije, potiskivači, pincete, četkice za šminkanje, četkice za maske, vaga, santimetarska traka)	po potrebi
		- Potrošni preparati (kozmetičko mlijeko, losion, pjena, gel, tonik, piling za lice, krema, serum, maska za lice, kontaktni gel, piling za tijelo, maske za tijelo, termo gel, pakovanje, buteri, voskovi, šećerna pasta, omekšivač zanoktica, ulje za zanoktice, piling za ruke i stopala, maske za ruke i stopala lakovi za nokte, skidač laka, podloge za šminku, puderi, korektori, sjenke, maskare, rumenila, ruževi, sjajevi, olovke, farbe za farbanje obrva i trepavica, hidrogen)	po potrebi
		- Potrošni materijal (pamučna vata, sterilna gaza, higijenske rukavice, higijenski ubrusi, peškiri, frotirski pokrivači, frotirske navlake, zaštitne maske, higijenski veš, kozmetička folija, sunđer, kozmetička traka, sredstva za dezinfekciju)	po potrebi
4.	Kozmetičke sirovine i preparati	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
		- Tehnička vaga	1
		- Vodeno kupatilo	1
		- Laboratorijsko posuđe i pribor	po potrebi
		- Kozmetičke sirovine	po potrebi
5.	Primijenjena hemija sa biohemijom u kozmetici	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
		- Grafoskop	1
		- Slike i šeme hemijskih veza	po 1 za svaku
		- Potrošni materijal (trake za određivanje pH vrijednosti)	po potrebi
6.	Koža i bolesti kože	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
		- Grafoskop	1
		- Dermatološki atlas	1

REDNI BROJ	NAZIV MODULA	PROSTOR, OKVIRNI SPISAK OPREME I NASTAVNIH SREDSTAVA	KOM
7.	Kozmetički preparati	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
		- Tehnička vaga	1
		- Vodeno kupatilo	1
		- Laboratorijsko posuđe i pribor	po potrebi
		- Kozmetičke sirovine	po potrebi
8.	Kozmetičke procedure za njegu tijela	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
		- Kozmetički ležaj i stolica	po 6
		- Pomoćna kozmetička kolica	po 6
		- Kozmetička lupa	6
		- Paravan	3
		- Ostali aparati (topilica za hladni vosak, topilica za topli vosak, stona lampa, muzički uređaj)	po 6
		- Potrošni preparati (topli vosak, hladni vosak, šećerna pasta, piling za tijelo, maske za tijelo, termo gel, pakovanje, buteri)	po potrebi
9.	Uvod u masažu	- Potrošni materijal (pamučna vata, higijenske rukavice, higijenski ubrusi, peškiri, frotirski pokrivači, frotirske navlake, zaštitne maske, higijenski veš, kozmetička folija, sunđeri, kozmetička traka, sredstva za dezinfekciju)	po potrebi
		- Pribor (špatule za nanošenje voska, papirne trake za depilaciju)	po potrebi
		- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
		- Kozmetički ležaj	6
		- Paravan	3
		- Stolice	6
		- Sredstva za masažu (kreme, ulja)	po potrebi
		- Peškiri	20
		- Frotirne navlake za krevet	12
		- Ubrusi	10
- Model lutke	2		
- Kutija za prvu pomoć	1		
10.	Kozmoterapijska masaža tijela	-	
11.	Kozmetički fitopreparati	- Računar	1

REDNI BROJ	NAZIV MODULA	PROSTOR, OKVIRNI SPISAK OPREME I NASTAVNIH SREDSTAVA	KOM
		- Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
		- Potrošni materijal (kreme, gelovi, losioni, mlijeka, ulja, kupke, sapuni, šamponi i dr.)	po potrebi
12.	Poslovna kultura	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
13.	Preduzetništvo	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
		- Štampač	1
		- Skener	1
		- Kancelarijski materijal i pribor	po potrebi
		- Računar	1
		- Štampač	1
		- Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
		- Kozmetički ležaj	6
		- Stolice	6
14.	Aparaturni tretmani tijela	- Specijalni aparati za tijelo (ultrazvučni aparat, aparat za električnu stimulaciju, aparat za neinvazivnu mezoterapiju, termo čebe, Bioptron lampa i IC lampa)	4
		- Zaštitne naočare	4
		- Mušema za određivanje bidoze	4
		- Viskozni sunderi	40
		- Elastične trake	10
		- Neutralni gelovi	10
		- Ubrusi	10
		- Dezinfekciona sredstva (asepsol i alkohol)	6
		- Kutija za prvu pomoć	1
		- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
15.	Kozmetoterapijske procedure u tretmanu celulita	- Kozmetički ležaj	6
		- Paravan	3
		- Stolice	6
		- Sredstva za masažu (kreme, ulja)	po potrebi
		- Peškiri	20
		- Frotirske navlake za kozmetički ležaj	12
		- Ubrusi	10

REDNI BROJ	NAZIV MODULA	PROSTOR, OKVIRNI SPISAK OPREME I NASTAVNIH SREDSTAVA	KOM
		- Model lutke	2
		- Kutija za prvu pomoć	1
16.	Principi zdrave ishrane i očuvanja zdravlja	- Računar	1
		- Štampač	1
		- Projektor, projekciono platno/ multimedijalna tabla	1
		- Kozmetički ležaj	6
		- Stolice	6
		- Specijalni aparati za tijelo (ultrazvučni aparat, aparat za električnu stimulaciju, aparat za neinvazivnu mezoterapiju, termo čebe, Bioptron lampa i IC lampa)	4
		- Zaštitne naočare	4
		- Mušema za određivanje biodoze	4
		- Viskozni sušeri	40
		- Elastične trake	10
		- Neutralni gelovi	10
		- Ubrusi	10
		- Dezinfekciona sredstva (asepsol i alkohol)	6
		- Kutija za prvu pomoć	1
17.	Prva pomoć	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
		- Lutke za kardio pulmonalnu reanimaciju (senior, junior i beba)	3
		- Ormarić prve pomoći sa potrebnim materijalom koji je zakonski propisan	1
		- Kompet prve pomoći za automobil sa potrebnim materijalom koji je zakonski propisan	1
		- Torba prve pomoći	6
		- Aparatura: Trenažni AED (Automatski eksterni defibrilator)	1
		- Potrošni materijal (zavoji, gaze, dezinfekciona sredstva, leukoplast, trougle marame, aluminijumske folije i dr.)	po potrebi
18.	Engleski jezik u kozmetici	- Računar	1
		- Projektor, projekciono platno/multimedijalna tabla	1
		- Zvučnici	2
		- Uzorci preparata (realia)	po potrebi

4.3. IZVOĐAČI PROGRAMA OBRAZOVANJA

REDNI BROJ	NAZIV MODULA	PROFIL I NIVO OBRAZOVANJA IZVOĐAČA PROGRAMA OBRAZOVANJA
1.	Osnove anatomije sa fiziologijom	- Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicine (doktor medicine) – najmanje 300 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti medicine u nastavi
2.	Osnove mikrobiologije	- Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti biologije (smjer ili studijski program iz oblasti eksperimentalne biologije, biotehnologije ili mikrobiologije) – najmanje 240 CSPK-a ili medicine (doktor medicine) - najmanje 300 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti biologije ili medicine u nastavi
3.	Organizacija rada u kozmetičkom salonu	- Za teorijsku nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti medicinske estetike ili estetske njege u nastavi - Za praktičnu nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 240 CSPK-a; Kvalifikacija nivoa obrazovanja VI iz oblasti medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 180 CSPK-a; Kvalifikacija nivoa obrazovanja IV2 iz oblasti kozmetike – najmanje 60 CSPK-a, Kvalifikacija nivoa obrazovanja III ili IV i stručna kvalifikacija iz oblasti kozmetike, najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti medicinske estetike ili estetske njege
4.	Kozmetičke sirovine i preparati	- Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti farmacije - najmanje 300 CSPK-a ili kozmetologije – najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti farmacije ili kozmetologije
5.	Primijenjena hemija sa biohemijom u kozmetici	- Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti hemije – najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti hemije u nastavi
6.	Koža i bolesti kože	- Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicine (doktor medicine) – najmanje 300 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti medicine
7.	Kozmetički preparati	- Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti farmacije - najmanje 300 CSPK-a ili kozmetologije – najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti farmacije ili kozmetologije
8.	Kozmetičke procedure za njegu tijela	- Za teorijsku nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti medicinske estetike ili estetske njege - Za praktičnu nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 240 CSPK-a; Kvalifikacija nivoa obrazovanja VI iz oblasti medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 180 CSPK-a; Kvalifikacija nivoa obrazovanja IV2 iz oblasti kozmetike – najmanje 60 CSPK-a, Kvalifikacija nivoa obrazovanja III ili IV i

REDNI BROJ	NAZIV MODULA	PROFIL I NIVO OBRAZOVANJA IZVOĐAČA PROGRAMA OBRAZOVANJA
		stručna kvalifikacija iz oblasti kozmetike, najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti medicinske estetike ili estetske njege
9.	Uvod u masažu	<ul style="list-style-type: none"> - Za teorijsku nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti fizioterapije ili medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti fizioterapije ili medicinske estetike ili estetske njege - Za praktičnu nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti fizioterapije ili medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 240 CSPK-a; Kvalifikacija nivoa obrazovanja VI iz oblasti fizioterapije ili medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 180 CSPK-a, Kvalifikacija nivoa obrazovanja III ili IV i stručna kvalifikacija iz oblasti kozmetike, najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti fizioterapije, medicinske estetike ili estetske njege
10.	Kozmetoterapijska masaža tijela	<ul style="list-style-type: none"> - Za teorijsku nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti fizioterapije, medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblast fizioterapije ili medicinske estetike ili estetske njege - Za praktičnu nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti fizioterapije, medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 240 CSPK-a; Kvalifikacija nivoa obrazovanja VI iz oblasti fizioterapije, medicinske estetike ili estetske njege – najmanje 180 CSPK-a, Kvalifikacija nivoa obrazovanja III ili IV i stručna kvalifikacija iz oblasti kozmetike, najmanje 5 godina radnog iskustva u oblast fizioterapije, medicinske estetike ili estetske njege
11.	Kozmetički fitopreparati	<ul style="list-style-type: none"> - Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti farmacije – najmanje 300 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti farmacije
12.	Poslovna kultura	<ul style="list-style-type: none"> - Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti sociologije, psihologije ili pedagogije – najmanje 240 CSPK-a, 3 godine iskustva
13.	Preduzetništvo	<ul style="list-style-type: none"> - Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti ekonomije – najmanje 240 CSPK-a, 3 godine iskustva u oblasti preduzetništva
14.	Aparaturni tretmani tijela	<ul style="list-style-type: none"> - Za teorijsku nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti fizioterapije ili medicinske estetike– najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti fizioterapije ili medicinske estetike - Za praktičnu nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti fizioterapije ili medicinske estetike – najmanje 240 CSPK-a; Kvalifikacija nivoa obrazovanja VI iz oblasti medicinske estetike ili fizioterapije – najmanje 180 CSPK-a, Kvalifikacija nivoa obrazovanja III ili IV i stručna kvalifikacija iz oblasti kozmetike, najmanje 5 godina radnog iskustva u oblasti fizioterapije, medicinske estetike ili estetske njege
15.	Kozmetoterapijske procedure u tretmanu celulita	<ul style="list-style-type: none"> - Za teorijsku nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicinske estetike – najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti medicinske

REDNI BROJ	NAZIV MODULA	PROFIL I NIVO OBRAZOVANJA IZVOĐAČA PROGRAMA OBRAZOVANJA
		estetike - Za praktičnu nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicinske estetike – najmanje 240 CSPK-a; Kvalifikacija nivoa obrazovanja VI iz oblasti medicinske estetike – najmanje 180 CSPK-a, Kvalifikacija nivoa obrazovanja III ili IV i stručna kvalifikacija iz oblasti kozmetike, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti medicinske estetike
16.	Principi zdrave ishrane i očuvanja zdravlja	- Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti nutricionizma, dijetologije ili zdravstvene njege – najmanje 240 CSPK-a ili medicine (doktor medicine) – najmanje 300 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti nutricionizma, dijetologije ili zdravstvene njege
17.	Prva pomoć	- Za teorijsku nastavu: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicine (doktor medicine) najmanje 300 CSPK-a ili zdravstvene njege – najmanje 240 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti medicine ili zdravstvene njege - Za vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicine (doktor medicine) najmanje 300 CSPK-a ili zdravstvene njege – najmanje 240 CSPK-a; Kvalifikacija nivoa obrazovanja VI iz oblasti zdravstvene njege – najmanje 180 CSPK-a, najmanje 3 godine radnog iskustva u oblasti medicine ili zdravstvene njege
18.	Engleski jezik u kozmetici	- Za teorijsku nastavu i vježbe: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti engleskog jezika i književnosti – najmanje 240 CSPK-a

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Kozmetički tehničar/ Kozmetička tehničarka za masažu i tretmane tijela

Kod dokumenta: POSK-090141-KTMTT

Datum usvajanja dokumenta: [Klik za unos teksta]

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: [Klik] sjednica Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Mr Dragana Šćepanović, doktor medicine i magistar medicinskih nauka, nastavnik, JU Stručna medicinska škola Podgorica
2. Suzana Šekularac, specijalista primijenjene fizioterapije, nastavnik, JU Stručna medicinska škola Podgorica
3. Jadranka Mugoša, specijalista medicinske estetike i strukovni estetičar, nastavnik, JU Stručna medicinska škola Podgorica
4. Danijela Pima, kozmetičar-maser, kozmetičar-estetičar, kozmetičar za njegu lica, direktor, kozmetički salon „Enigma“ Budva
5. Davorka Popović, kozmetičar, kozmetičar za njegu lica, Centar za estetiku „Sense“ Podgorica
6. Ivana Todorović, kozmetičar za njegu lica i tijela, kozmetičar, kozmetički salon „Be Fancy“ Podgorica

Koordinatori:

Ljiljana Garić, diplomirani andragog, rukovodilac Odjeljenja za obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje, JU Centar za stručno obrazovanje

Nerisa Redžematović, Spec. Sci evropskih studija, samostalni savjetnik I u Odeljenju za obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje